

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1. รองศาสตราจารย์นราวัลย์ พูลพิพัฒน์	อาจารย์ประจำภาควิชามัธยมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. อาจารย์ประหยัด วรปรีชา	ภาควิชาภาษาไทย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตภาคพายัพ
3. อาจารย์สายพิน สมุทรทัย	โรงเรียนวัดพระนอนหนองฝิ่ง อำเภอสารภี
จังหวัดเชียงใหม่

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการประเมินผล

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ต่าย เชียงฉี	อาจารย์ประจำภาควิชาประเมินผลและวิจัย
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ |
|-----------------------------------|--|

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ต่าย เชียงฉี	อาจารย์ประจำภาควิชาประเมินผลและวิจัย
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่
2. อาจารย์ประหยัด วรปรีชา	ภาควิชาภาษาไทย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตภาคพายัพ
3. อาจารย์สายพิน สมุทรทัย	โรงเรียนวัดพระนอนหนองฝิ่ง อำเภอสารภี
จังหวัดเชียงใหม่
4. อาจารย์ทัศนาวลัย หาวา	โรงเรียนเชียงใหม่เทคโนโลยี

ภาคผนวก ข

ตาราง 5 แสดงผลการนำชุดการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียน 10 คน

ที่	คะแนนทดสอบหลังเรียน วัตถุประสงค์ที่ 6			คะแนนทดสอบหลังเรียน วัตถุประสงค์ที่ 7			คะแนนทดสอบหลังเรียน วัตถุประสงค์ที่ 8			คะแนนทดสอบหลังเรียน วัตถุประสงค์ที่ 4			คะแนนทดสอบหลังเรียน วัตถุประสงค์ที่ 5			คะแนนทดสอบหลังเรียน วัตถุประสงค์ที่ 6		
	คะแนน (1)	%	ผ่าน เกณฑ์ 80%	คะแนน (1)	%	ผ่าน เกณฑ์ 80%	คะแนน (1)	%	ผ่าน เกณฑ์ 80%	คะแนน (7)	%	ผ่าน เกณฑ์ 80%	คะแนน (5)	%	ผ่าน เกณฑ์ 80%	คะแนน (6)	%	ผ่าน เกณฑ์ 80%
1	6	100	1	10	83.33	1	10	83.33	1	19	79.17	0	14	77.78	0	98	83.76	1
2	6	100	1	8	66.66	0	9	82.5	1	22	91.66	1	16	88.89	1	101	86.32	1
3	6	100	1	10	83.33	1	10	83.33	1	21	87.50	1	15	83.33	1	102	87.19	1
4	6	100	1	10	83.33	1	10	83.33	1	18	75.00	0	16	88.89	1	103	88.03	1
5	6	100	1	11	91.67	1	10	83.33	1	22	91.66	1	15	83.33	1	105	89.74	1
6	6	100	1	10	83.33	1	10	83.33	1	20	83.33	1	15	83.33	1	100	85.47	1
7	6	100	1	10	83.33	1	10	83.33	1	20	83.33	1	15	83.33	1	100	85.47	1
8	5	83.33	1	10	83.33	1	10	83.33	1	20	83.33	1	16	88.89	1	98	83.76	1
9	6	100	1	11	91.67	1	11	91.67	1	20	83.33	1	16	88.89	1	104	88.89	1
0	6	100	1	10	83.33	1	10	83.33	1	21	87.50	1	15	83.33	1	101	86.32	1

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				รวม (คน)	ร้อยละ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4		
1	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
2	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
3	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
4	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
5	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
6	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
7	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
8	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
9	+ 1	+ 1	0	+1	3	75
10	+ 1	0	+ 1	+1	3	75
11	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
12	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
13	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
14	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
15	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
16	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
17	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
18	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
19	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
20	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
21	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
22	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
23	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
24	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
25	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
26	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
27	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
28	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
29	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
30	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ
ในการอ่าน

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				รวม (คน)	ร้อยละ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4		
1	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
2	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
3	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
4	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
5	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
6	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
7	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
8	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
9	+ 1	+ 1	+1	+1	4	100
10	+ 1	+1	+ 1	+1	4	100
11	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
12	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
13	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
14	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
15	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
16	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
17	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
18	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
19	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
20	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
21	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
22	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
23	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
24	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
25	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
26	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
27	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
28	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
29	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100
30	+ 1	+ 1	+ 1	+1	4	100

ตาราง 8 แสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	20	26
2	19	24
3	20	27
4	18	24
5	21	26
6	21	28
7	20	27
8	21	27
9	22	28
10	20	26
11	21	28
12	19	25
13	17	25
14	15	24
15	16	25
16	19	27
17	18	26
18	18	26
19	21	28
20	20	27
21	19	25
22	17	25
23	15	24
24	19	26
25	18	25

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องโครงสร้างระดับยอด

แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วทำกิจกรรมท้ายเรื่อง

เรื่องที่ 1 โชคดีที่ลูกหลับ

คุณจิรศักดิ์ ลีพวงศ์ บ้านอยู่ไฮมเพลส ถนนรามคำแหง ไปทำงานเหมือนเช่นทุกวัน ภรรยา ก็ออกไปทำงานด้วย ลูกสาวตัวน้อย ๆ อยู่กับลูกจ้างที่บ้าน อยู่กันมานานด้วยความปกติสุข แต่วันหนึ่ง หลังจากที่คุณจิรศักดิ์ และภรรยา ออกไปทำงานที่บริษัท ลูกสาวอยู่กับลูกจ้าง มีคนซ่อนมอเตอร์ไซด์มาบอกกับลูกจ้างว่า คุณจิรศักดิ์ให้มารับลูกสาวไปยังที่ทำงานด่วน บังเอิญ อย่างยิ่งว่าลูกสาวที่น่ารักกำลังนอนหลับ ลูกจ้างเลยเข้าบ้านไปหมุนโทรศัพท์ถาม คุณจิรศักดิ์ว่า ขณะนี้ลูกสาวกำลังนอนหลับ "จะให้ปลุกไปเดี๋ยวนี้หรือจะรอให้ตื่นก่อน" คุณจิรศักดิ์ตกใจย้อนถาม เรื่องราวไปในโทรศัพท์

เมื่อได้ความว่ามีคนไปแอบอ้างรับลูก คุณจิรศักดิ์ก็ใจหาย กำชับไปว่า ไม่ต้องปลุกและ ไม่ได้สั่งให้ใครไปรับ แต่อย่างไร แล้วคุณจิรศักดิ์ก็รีบขับรถกลับมาบ้านทันที คนร้ายหลบไปก่อนหน้านั้นแล้ว เมื่อรู้ ว่าแผนแตก "โชคดีที่ลูกหลับที่ลูกผมกำลังนอนหลับอยู่" คุณจิรศักดิ์กล่าว

เรื่องราวที่เกิดขึ้นกับครอบครัวคุณจิรศักดิ์ ลีพวงศ์ นี้ อาจะเกิดขึ้นกับครอบครัวไหน ๆ ก็ได้เสมอเพราะฉะนั้น จะต้องระมัดระวังกันให้มาก ไม่ว่าจะเป็นต่างจังหวัดหรือว่าในกรุงเทพฯ

1. เรื่อง "โชคดีที่ลูกหลับ" มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใด
 - ก. กลุ่มรายการ
 - ข. กลุ่มรายการของการบรรยาย
 - ค. เหตุและผล
 - ง. ปัญหาและการแก้ไข
2. ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ
3. ให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ
4. ให้นักเรียนเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ
5. ให้นักเรียนสรุปเรื่องจากแผนผังโครงสร้างระดับยอดลงในกระดาษคำตอบ

เรื่องที่ 2 พระภูมิเจ้าที่

ตามประเพณีไทยซึ่งปฏิบัติกันมาตั้งแต่ครั้งโบราณจนถึงปัจจุบัน เมื่อปลูกบ้านเสร็จแล้วจะต้องทำพิธีตั้งศาลพระภูมิเสียก่อนเพื่อที่จะอยู่อย่างสบาย เจริญรุ่งเรือง และมีโชคลาภ ดังนั้นการจัดตั้งศาลพระภูมิต้องประกอบพิธีให้ถูกต้องโดยเชิญพราหมณ์หรือผู้มีความรู้ในด้านนี้ เป็นผู้ทำพิธีอัญเชิญเทพให้มาสิงสถิตที่เจ็ดในศาลพระภูมิ

ก่อนเลือกสถานที่ตั้งพระภูมิ ควรตกแต่งบริเวณบ้านให้สวยงาม โดยมากนิยมสร้างที่มรั้วข้างใดก็ได้ และมักตั้งอยู่หน้าบ้านเพื่อพระภูมิเจ้าที่จะได้มองเห็นศัตรูที่เข้าทำอันตรายได้ ถนัด บริเวณที่ตั้งศาลต้องสะอาดไม่อยู่ใกล้ครัว ส้วม และที่เทขยะ ส่วนทิศที่ตั้งนั้นโบราณนิยมให้ตั้งทิศเหนือ หรือทิศใต้ ระวังอย่าให้เงาบ้านทับศาลพระภูมิ เพราะเป็นการหมิ่นพระภูมิและอัปมงคล

รูปแบบของศาลพระภูมิเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและความเจริญของบ้านเมือง อย่างในสมัยโบราณ ที่อยู่อาศัยนิยมสร้างเป็นเรือนไม้ หลังคาทรงไทย ศาลพระภูมิก็เป็นเรือนไม้ทรงไทยหลังน้อย ตั้งไว้บนเสาไม้เช่นเดียวกัน มาปัจจุบัน คนไทยได้รับอิทธิพลจากประเทศตะวันตกมากขึ้น การสร้างที่กรามบ้านช่องจึงออกแบบให้เหมาะสมและเข้ากับตัวอาคาร ด้วยเหตุนี้ศาลพระภูมิจึงมีรูปลักษณะหลายแบบ แต่ยังคงรักษาลักษณะหลังคาทรงไทยไว้ให้ดูศักดิ์สิทธิ์

6. เรื่อง “พระภูมิเจ้าที่” มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใด

- ก. กลุ่มรายการ
- ข. กลุ่มรายการของการบรรยาย
- ค. เหตุและผล
- ง. ปัญหาและการแก้ไข

7. ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ

8. ให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ

9. ให้นักเรียนเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ

10. ให้นักเรียนสรุปเรื่องจากแผนผังโครงสร้างระดับยอดลงในกระดาษคำตอบ

เรื่องที่ 3 วังเพื่ออายุยืนยาว

สุดยอดปรารถนาอย่างหนึ่งของมนุษย์ส่วนใหญ่ คือ ความไฝ่ฝันที่จะมีอายุยืนยาวอย่างมีความสุข โดยมีข้อแม้ว่าจะต้องสุขทั้งกายและใจ สุขภาพต้องแข็งแรง จิตใจสดชื่นแจ่มใส หากอายุยืนจริงแต่เจ็บไข้ได้ป่วยกระเสาะกระแสะ มีแต่ความทุกข์เวทนา ก็เห็นจะขอตายตามเวลาอันควรดีกว่า จะได้ไม่ต้องทรมานอยู่นาน

ซึ่งไม่น่าแปลกเลย ที่ผู้คนส่วนใหญ่ทุกวันนี้พยายามทุกวิถีทางที่จะชะลอความตายกัน ด้วยวิธีผิด ๆ เช่น การไปหาหมอดูทำพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ เพื่อต่ออายุให้ยืนยาวซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาที่ผิดจุด นอกจากไม่ได้ผลแล้วยังสิ้นเปลืองทรัพย์สินเงินทองและแสดงความโง่เขลาเบาปัญญาอีกด้วย

การชะลอความแก่ ชะลอความตายนั้นมีเพียงวิธีเดียว คือ การหมั่นบำรุงรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ซึ่งทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับอาหารสิ่งแวดล้อม และวิธีการดำเนินชีวิตของคน ๆ นั้น

ปัญหาของคนส่วนใหญ่ในโลกเวลานี้ คือ กิน สูบ และดื่มมากเกินไป อ้วนเกินไป และออกกำลังกายน้อยเกินไป ซึ่งล้วนแต่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมนุษย์เลือกดำเนินไปทั้งสิ้นถึงเวลาแล้วที่พวกเราจะต้องให้ความสนใจกับตนเองด้วยการเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ให้เป็นชีวิตที่มี สุขอนามัยมากกว่านี้ ดูแลรักษาตนเองมากกว่านี้

สำหรับวิธีการเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ให้มีคุณค่าและสุขภาพพลานามัยที่ดีกว่าเดิมก็คือการ วัง เพราะนอกจากจะเป็นการออกกำลังกายที่ดีที่สุดแล้ว ยังประหยัดที่สุดด้วย การวังเป็นการออกกำลังกายที่สมบูรณ์ที่สุดในแง่สรีรวิทยา เพราะการวังนั้นต้องใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ๆ จำนวนมากในการเคลื่อนไหวที่เป็นจังหวะสม่ำเสมอ โดยอัตราเร็วที่เราเองเป็นผู้ควบคุมตลอดเวลา ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในการบริหารการทำงานของระบบหัวใจ การไหลเวียนโลหิตและการหายใจที่มีประสิทธิภาพที่สุด

11. เรื่อง “วังเพื่ออายุยืนยาว” มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใด

ก. เปรียบเทียบ

ข. กลุ่มรายการของการบรรยาย

ค. เหตุและผล

ง. ปัญหาและการแก้ไข

12. ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ

13. ให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ

14. ให้นักเรียนเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ

15. ให้นักเรียนสรุปเรื่องจากแผนผังโครงสร้างระดับยอดลงในกระดาษคำตอบ

เรื่องที่ 4 ความสวย

คนที่ไม่สวยนั้นมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมากกว่าคนสวย เพราะคนสวยนั้นเมื่อรู้ตัวว่าสวยก็มีโยยดีที่จะแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในการสมรส เพราะฉะนั้นตัวที่มีความสำคัญด้วยรูปสมบัติ สตรีที่ขาดรูปสมบัตินั้นจะเป็นภรรยาที่ดี รู้จักเอาใจสามีทุกทางทำให้เกิดความรักที่ยั่งยืนแท้จริง เพราะความรักอันแท้จริงนั้นมิได้อยู่ที่รูปสมบัติ ซึ่งอยู่กันนานไป ก็จืดเพราะความเคยชิน แต่อยู่ที่เจตนาที่จะให้อีกฝ่ายหนึ่งพอใจมากกว่า คนสวยนั้นมักจะมีคนติดตามห้อมล้อม หรือมีคนปรารภนาอยู่ตลอด จนลืมสัญญาตญาณที่จะพักใจให้เป็นตัว ส่วนคนที่ไม่สวยนั้นธรรมชาติกลับเพิ่มสัญญาตญาณเอาใจคนอื่นนี้ให้ จนในที่สุดด้วยความหวังดี ตลอดจนความน่ารักต่าง ๆ ของคนไม่สวยนั่นเอง ผู้ที่อยู่ไปด้วยนาน ๆ ก็จะเห็นสวยได้อย่างประหลาด

16. เรื่อง "ความสวย" มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใด
 - ก. เปรียบเทียบ
 - ข. กลุ่มรายการของการบรรยาย
 - ค. เหตุและผล
 - ง. ปัญหาและการแก้ไข
17. ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดจากเรื่องทีอ่านลงในกระดาษคำตอบ
18. ให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านลงในกระดาษคำตอบ
19. ให้นักเรียนเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากเรื่องทีอ่านลงในกระดาษคำตอบ
20. ให้นักเรียนสรุปเรื่องจากแผนผังโครงสร้างระดับยอดลงในกระดาษคำตอบ

เรื่องที่ 5 ฟองของผงซักฟอก

คุณรู้หรือไม่ว่า ฟองของผงซักฟอกมีอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร?

สารละลายผงซักฟอกเมื่อมีการไหลตามท่อน้ำทิ้งไปสู่แม่น้ำลำคลองจะพาเอาเกลือฟอสเฟต ซึ่งเป็นธาตุอาหารที่สำคัญของต้นไม้ละลายปนมาด้วย และจะเป็นปุ๋ยอย่างดีของพืชน้ำเช่น สาหร่าย ผักตบชวา ทำให้พืชน้ำเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว และจะส่งผลเสียในการกีดขวางการสัญจรทางน้ำให้คุคลองตื่นขึ้น ก่อความเดือดร้อนแก่การชลประทาน การเกษตร และการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ

นอกจากนี้ฟองที่เกิดจากการใช้ผงซักฟอกยังไปกั้นไม่ให้อากาศสัมผัสผิวน้ำ ทำให้ปริมาณของออกซิเจนในน้ำน้อยลง สัตว์น้ำจะตายเพราะได้รับออกซิเจนไม่เพียงพอ แหล่งน้ำที่ ผิวน้ำปกคลุมหนาแน่นด้วยฟองทำให้แสงอาทิตย์ส่องผ่านไม่ได้ ทำให้พืชน้ำชั้นล่างตายเพราะไม่สามารถสร้างอาหารโดยการสังเคราะห์ด้วยแสงได้ เป็นเหตุให้ปริมาณสารอินทรีย์ในน้ำเพิ่มขึ้น

เมื่อในน้ำไม่มีออกซิเจนสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในน้ำจะตายและผลจากการย่อยสลายนี้ทำให้ได้ก๊าซที่มีกลิ่นเหม็นเหมือนไข่เน่า ซึ่งจะไปทำปฏิกิริยากับสารเคมีในน้ำทำให้น้ำมีสีดำ กระบวนการเหล่านี้ทำให้เกิดภาวะน้ำเสียและมีกลิ่นเหม็นในที่สุด

คงจะเห็นกันแล้วว่า ตราบใดที่มนุษย์ได้ใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างไม่ระมัดระวังก็จะทำให้เกิดผลเสียต่อสภาพแวดล้อมสุขภาพอนามัย และเศรษฐกิจของประเทศได้

21. เรื่อง “ฟองผงซักฟอก” มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใด
 - ก. เปรียบเทียบ
 - ข. กลุ่มรายการ
 - ค. เหตุและผล
 - ง. ปัญหาและการแก้ไข
22. ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ
23. ให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ
24. ให้นักเรียนเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ
25. ให้นักเรียนสรุปเรื่องจากแผนผังโครงสร้างระดับยอดลงในกระดาษคำตอบ

เรื่องที่ 6 ไฉ่ซิงซำ

ในโอกาสปีกาญจนาภิเษก เราคนไทยจะได้ชมพิธีทางศาสนาของพราหมณ์อย่างหนึ่งที่สูญหายไปนาน เป็นพิธีโบราณที่จะมีการฟื้นฟูขึ้นอีกครั้งหนึ่ง นั่นคือ พิธีไฉ่ซิงซำ หรือพิธีตรียัมปวายตรีปวาย

พิธีการไฉ่ซิงซำ หรือพิธีตรียัมปวายตรีปวาย เป็นพระราชพิธีหนึ่งในพระราชพิธีสิบสองเดือนที่กระทำกันในเดือนยี่ เป็นพิธีสำคัญของศาสนาพราหมณ์ คือเป็นพิธีขึ้นปีใหม่ของพราหมณ์ จัดเป็นพิธีที่ยิ่งใหญ่มากพิธีหนึ่ง คนไทยมีความผูกพันกับศาสนาพราหมณ์มาช้านาน แม้ว่าประเทศไทยจะเป็นประเทศที่รับถือพุทธศาสนาก็ตาม ตามลัทธิทางศาสนาพราหมณ์นั้นถือว่า พระเจ้าอยู่หัวเป็นองค์อวตารของพระนารายณ์ พระราชพิธีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์พระมหากษัตริย์จึงมีพิธีพราหมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เพราะแสดงถึงความขลัง พิธีบรมราชาภิเษก พระราชพิธีโสกันต์ พระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา หรือพระราชพิธีอื่น ๆ ก็จะมีพราหมณ์เข้ามาเป็นผู้ประกอบพิธี

พิธีตรียัมปวายตรีปวายนี้ ตามลักษณะของพิธีจะแยกเป็น 2 อย่าง คือ พิธีตรียัมปวาย เป็นพิธีเกี่ยวกับพระอิศวร และพิธีตรีปวายเป็นพิธีเกี่ยวกับพระนารายณ์ พิธีไฉ่ซิงซำกระทำกัน

มาตั้งแต่สมัยใดไม่แน่ชัด กล่าวกันว่ามาตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชสมัยสุโขทัย บางตำราว่าเริ่มในสมัยอู่ทอง โดยเริ่มกระทำกันที่เมืองนครศรีธรรมราช ในชั้นแรก ๆ ไม่เป็นงานที่ใหญ่โตนัก จนกระทั่งการนับถือไสยศาสตร์รุ่งเรืองในสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ จึงมีพิธีใหญ่โตขึ้นเรื่อย ๆ พิธีเตรียมปวดยตรีปวายหรือพิธีปีใหม่ของพราหมณ์ถือกันว่าพระอิศวรจะเสด็จลงมาเยี่ยมโลก 10 วัน คือตั้งแต่วันขึ้น 7 ค่ำ เดือนยี่ ไปจนถึงวันแรม 1 ค่ำ จึงเสด็จกลับ และพระนารายณ์จะเสด็จลงมาเยี่ยมโลก 5 วัน คือตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ จึงเสด็จกลับ พิธีเตรียมปวดยตรีปวายเป็นพิธีต่อเนื่องกัน 15 วัน มีการแต่งตั้งข้าราชการผู้ใหญ่เป็นประธานในพิธี เรียกว่า **พระยาอินทริขันธ์** ในการต้อนรับพระอิศวร และพระนารายณ์ มีการปลุกประจักษ์แขวนกระดานชิงช้า ตั้งเสาดูเงิน แขวงกระดานและมีเชือกเส้นใหญ่ผูกกระดานติดไว้กับเสาชิงช้า ในสมัยอยุธยา เสนาบดีกรมนาได้รับสมมติให้เป็นพระอิศวร แห่งที่พราหมณ์โพนชิงช้าในสมัยรัตนโกสินทร์ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการได้รับสมมติเป็นพระอิศวร จนกระทั่งรัชกาลที่ 4 จึงมีการกำหนดเป็นแบบแผนว่าข้าราชการผู้ใหญ่ที่ได้รับพระราชทานพานทองเปลี่ยนกันเป็นพระยาอินทริขันธ์ปีละคน

การไล่ชิงช้ากระทำกันมาตั้งแต่วันขึ้น 7 ค่ำ เดือนยี่ ถึงวันขึ้น 9 ค่ำ ชาวบ้านมักเรียกกันว่า "7 ค่ำถีบเข้า 9 ค่ำถีบเย็น" จัดเป็นงานพิธีที่เอิกเกริกมโหฬารมีกระบวนการแห่รับ และส่งพระอิศวรและพระนารายณ์ แต่ในการรับพระนารายณ์นั้นกระทำอย่างเรียบง่าย ว่ากันว่าพระนารายณ์ไม่โปรดพิธีครึกครื้น ในการไล่ชิงช้าใช้พราหมณ์นำฟืนไล่ชิงช้ากระดานละ 4 คน 3 กระดาน มีเสามัดฟืนปลายผูกดูเงินปักไว้ กระดานแรก 3 ตำลึง กระดานที่สอง 10 บาท กระดานที่สาม 2 ตำลึง นาฟืนแรกขึ้นไปถวายเป็นคัม แล้วนั่งไล่ไปจนชิงช้าโยนแรงจึงลุกขึ้นยืน คนหน้าคอยคาบเงินคนหลังคอยแก้ท้ายให้ตรงเสาดูเงิน ครั้นไล่ชิงช้าเสร็จสามกระดานแล้ว พราหมณ์นำฟืนทั้ง 12 คน ไปราเชนงสาน้ำกันครบ 3 เชนง ตรงใกล้ประรำที่พระยานั่ง เสร็จแล้วตั้งกระบวนการแห่กลับ พิธีไล่ชิงช้ามีติดต่อมาจนถึงรัชกาลที่ 7 พ.ศ. 2478 ก็ยกเลิกไป เพราะเป็นช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำ ทั่วโลกประเทศไทยในช่วงนั้นไม่มีความมั่นคงในท้องพระคลัง ประกอบกับเป็นช่วงที่เปลี่ยนแปลงการปกครองปีพ.ศ. 2475 จนเป็นปีสุดท้ายที่มีการไล่ชิงช้า

สำหรับเสาชิงช้านั้น สร้างเมื่อพ.ศ.2327 รัชกาลที่ 1 โปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นตามคำกราบทูลขอของพราหมณ์นาฟืนชาวเมืองสุโขทัยชื่อพระครูสิทธิชัย(กระต่าย) การสร้างเสาชิงช้าสร้างขึ้นเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2327 บริเวณโรงแกสก่อนไปทางทิศเหนือ และได้ย้ายมาบริเวณหน้าวัดสุทัศน์ (ที่ตั้งปัจจุบัน) ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้รับการบูรณะซ่อมแซมหลายครั้ง ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 เกิดฟ้าผ่าบนยอดเสาชิงช้าในพ.ศ. 2361 สมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อย้ายที่ตั้งเมื่อพ.ศ. 2444 ก็ได้ยกพื้นขึ้น เป็นแท่นก่ออิฐถือปูนและปักเสาโคนสี่มุมไว้ ในสมัยรัชกาลที่ 6 มีการบูรณะอีกครั้ง

ซึ่งบริษัทค้าไม้หลุยส์ ที่ เลียวโนเวนส์ ได้อุทิศทุ่งไม้ เพื่อการบูรณะ การซ่อมแซมครั้งนี้สำเร็จเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2463 ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2490 เกิดไฟไหม้เสาชิงช้า เนื่องจากมีผู้จุดธูปกราบไหว้จนเกิดไฟคุไหม้เสาชิงขึ้น รัฐบาลมีดำริจะรื้อถอน แต่มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์มากจึงระงับไว้ และได้ซ่อมแซมประทั่งไว้ชั่วคราวจนปี พ.ศ. 2513 สภาพเสาชิงช้าทรุดโทรมมากต้องบูรณะโดยเปลี่ยนเสาชิงใหม่แต่รักษาลักษณะเดิมไว้ทุกประการ และได้ทำพิธีเปิดเมื่อ 29 มิถุนายน 2515

พิธีตรียัมปวายตรีปวาย หรือพิธีไล่ชิงช้าเป็นพิธีโบราณที่ได้มีการฟื้นฟูขึ้นอีกครั้งหลังจากที่มีการสูญหายไปด้วยกาลเวลา เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ซึ่งชาวไทยทั้งประเทศถือเป็นโอกาสอันเป็นมหามงคลอย่างสูงสุด ในการร่วมมือร่วมใจกันเพื่อฉลองวโรกาสสำคัญนี้

26. เรื่อง “พิธีไล่ชิงช้า” มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใด

ก. กลุ่มรายการ

ข. กลุ่มรายการของการบรรยาย

ค. เหตุและผล

ง. ปัญหาและการแก้ไข

27. ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ

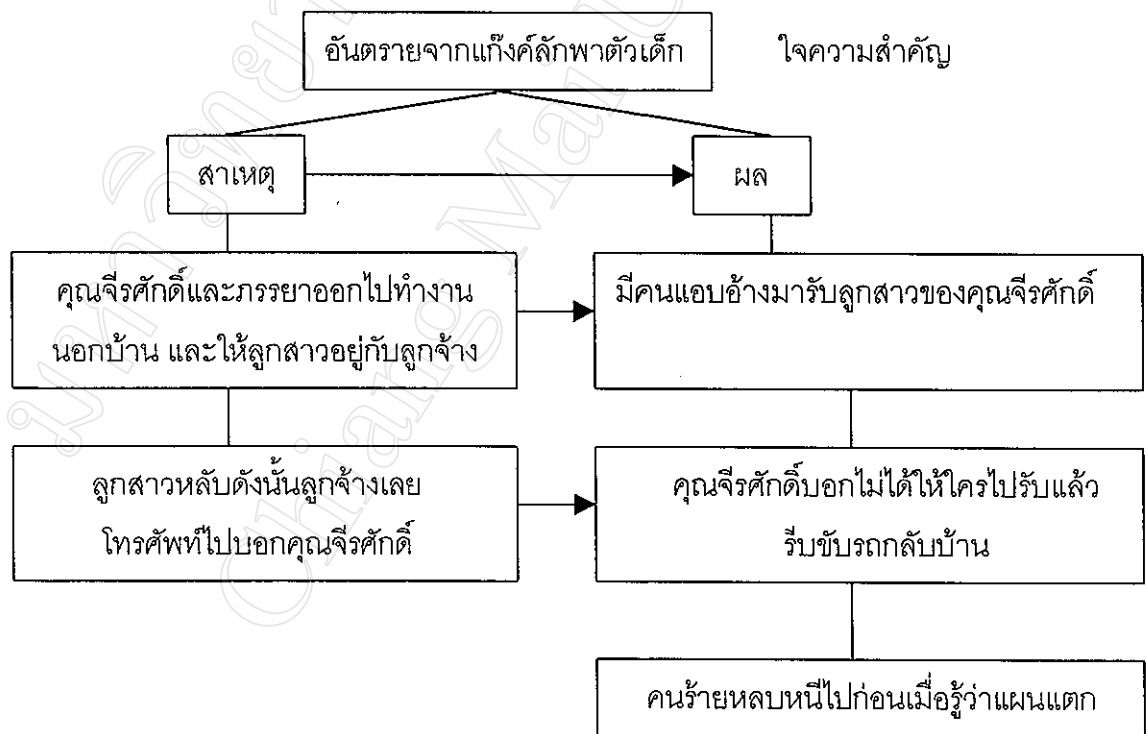
28. ให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ

29. ให้นักเรียนเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษคำตอบ

30. ให้นักเรียนสรุปเรื่องจากแผนผังโครงสร้างระดับยอดลงในกระดาษคำตอบ

เฉลยแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

1. ค
2. รายละเอียดของเรื่อง คือ
 - คุณจิรศักดิ์และภรรยาออกไปทำงานนอกบ้าน และให้ลูกสาวอยู่กับลูกจ้าง
 - ลูกสาวหลับดังนั้นลูกจ้างเลยโทรศัพท์ไปบอกคุณจิรศักดิ์
 - มีคนแอบอ้างมารับลูกสาวของคุณจิรศักดิ์
 - คุณจิรศักดิ์บอกไม่ได้ให้ใครไปรับแล้วรีบขับรถกลับบ้าน
 - คนร้ายหลบหนีไปก่อนเมื่อรู้ว่าแผนแตก
3. ใจความสำคัญ คือ อันตรายจากแก๊งค์ลักพาตัวเด็ก
4. แผนผังโครงสร้างระดับยอดเรื่อง โชคดีที่ลูกหลับ

5. สรุปเรื่อง โชคดีที่ลูกหลับ

คุณจิรศักดิ์และภรรยาออกไปทำงานนอกบ้าน และให้ลูกสาวอยู่กับลูกจ้าง วันหนึ่งได้มีแก๊งค์ลักพาตัวเด็กมาแอบอ้างว่า คุณจิรศักดิ์ให้มารับลูกสาว แต่ว่าลูกสาวหลับอยู่ดังนั้นลูกจ้างเลยโทรศัพท์ไปบอกคุณจิรศักดิ์ คุณจิรศักดิ์บอกว่าไม่ได้ให้ใครไปรับแล้วรีบขับรถกลับบ้าน แต่คนร้ายได้หลบหนีไปก่อนเมื่อรู้ว่าแผนแตก

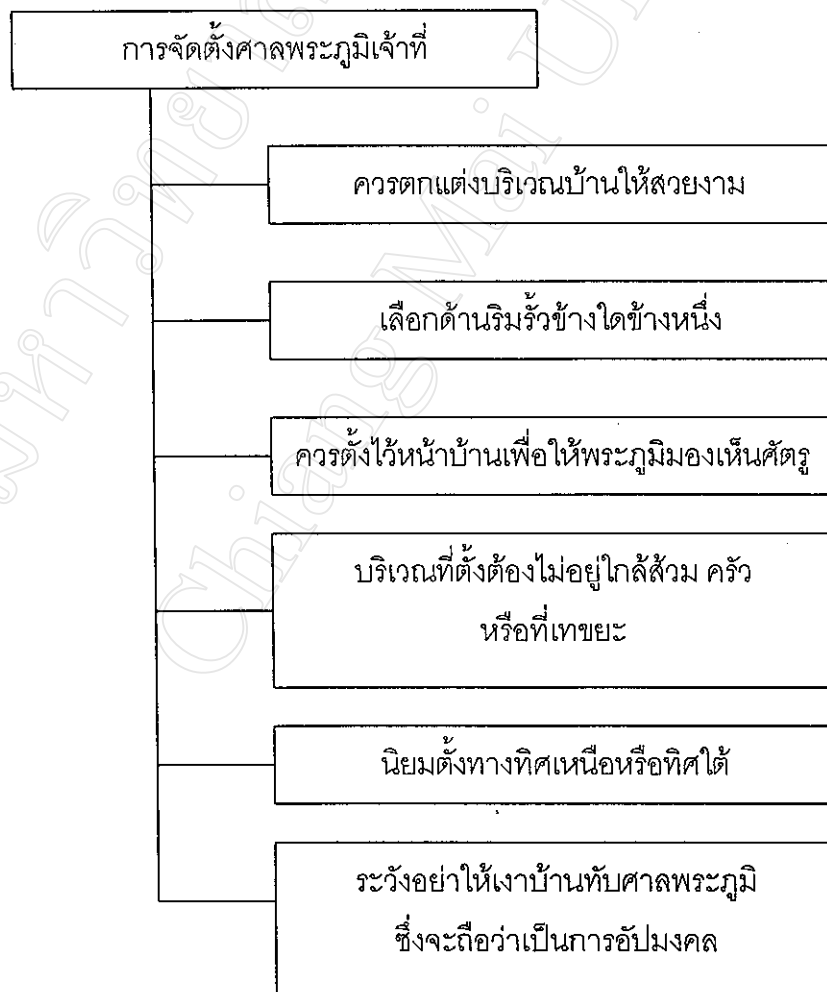
6. ก

7. รายละเอียดของเรื่อง คือ

- ควรตกแต่งบริเวณบ้านให้สวยงาม
- เลือกด้านริมรั้วข้างใดข้างหนึ่ง
- ควรตั้งไว้หน้าบ้านเพื่อให้พระภูมิมองเห็นศัตรู
- บริเวณที่ตั้งต้องไม่อยู่ใกล้ส้วม ครั้ว หรือที่เทขยะ
- นิยมตั้งทางทิศเหนือหรือทิศใต้
- ระวังอย่าให้เงาบ้านทับศาลพระภูมิซึ่งจะถือว่าเป็นการอับมงคล

8. ใจความสำคัญ คือ การจัดตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่

9. แผนผังโครงสร้างระดับยอดเรื่อง พระภูมิเจ้าที่

10. สรุปเรื่อง พระภูมิเจ้าที่

ในการจัดตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่นั้น ควรตกแต่งบริเวณบ้านให้สวยงาม เลือกที่ตั้งด้านริมรั้วข้างใดข้างหนึ่ง ควรตั้งพระภูมิไว้หน้าบ้านเพื่อให้พระภูมิมองเห็นศัตรู บริเวณที่ตั้งต้องไม่อยู่ใกล้ส้วม ครัว หรือที่เทขยะ จะนิยมตั้งพระภูมิทางทิศเหนือหรือทิศใต้ และที่สำคัญระวังอย่าให้เงาบ้านทับศาลพระภูมิซึ่งจะถือว่าเป็นการอับมงคล

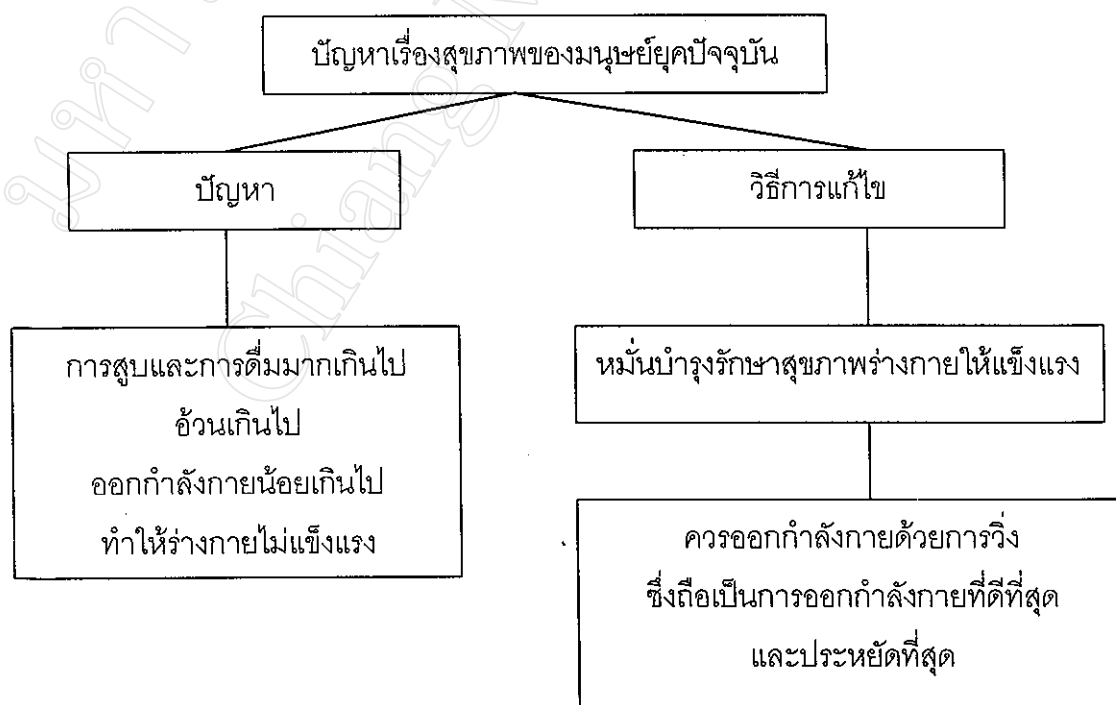
11. ง

12. รายละเอียดของเรื่อง คือ

- การสูบและการตี้มากเกินไป อ้วนเกินไป ออกกำลังกายน้อยเกินไป ทำให้ร่างกายไม่แข็งแรง
- หมั่นบำรุงรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง
- ออกกำลังกายด้วยการวิ่ง ซึ่งเป็นการออกกำลังกายที่ดีที่สุด และประหยัดที่สุด

13. ใจความสำคัญ คือ ปัญหาเรื่องสุขภาพของมนุษย์ยุคปัจจุบัน

14. แผนผังโครงสร้างระดับยอดเรื่อง วิ่งเพื่ออายุยืนยาว

15. สรุปเรื่อง วิ่งเพื่ออายุยืนยาว

ปัญหาเรื่องสุขภาพของมนุษย์ยุคปัจจุบันนั้นเกิดจาก การสูบบุหรี่และการดื่มมากเกินไป อ้วนเกินไป ออกกำลังกายน้อยเกินไป ทำให้ร่างกายไม่แข็งแรง วิธีการแก้ไขนั้นเราทำได้โดย หมั่นบำรุงรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง และควรออกกำลังกายด้วยการวิ่ง ซึ่งถือว่าเป็นการ ออกกำลังกายที่ดีที่สุด และประหยัดที่สุด

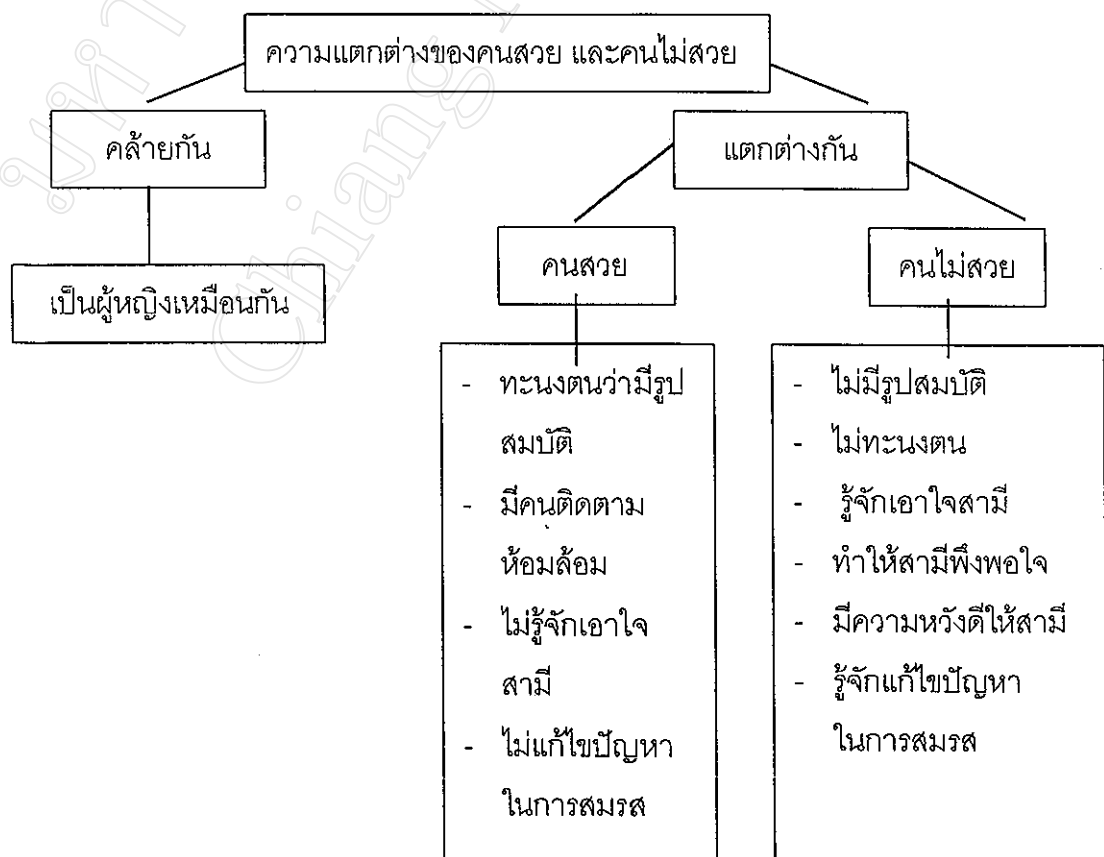
16. ก

17. รายละเอียดของเรื่อง คือ

- เป็นผู้หญิงเหมือนกัน
- คนสวย ทะนงตนว่ามีรูปสมบัติ มีคนติดตามห้อมล้อม ไม่รู้จักเอาใจสามี ไม่แก้ไขปัญหา ในการสมรส
- คนไม่สวย ไม่ทะนงตน รู้จักเอาใจสามี ทำให้สามีพึงพอใจ มีความหวังดีให้สามี รู้จัก แก้ไขปัญหาในการสมรส

18. ใจความสำคัญ คือ ความแตกต่างของคนสวย และคนไม่สวย

19. แผนผังโครงสร้างระดับยอดเรื่อง ความสวย

20. สรุปเรื่อง ความสวຍ

คนสวຍ และคนไม่สวຍนั้น เป็นผู้หญิงเหมือนกัน แต่มีความแตกต่างกันคือ คนสวຍ มักจะทะนงตนว่ามีรูปสมบัติ มีคนติดตามห้อมล้อม ไม่รู้จักเอาใจสามี ไม่แก้ไขปัญหาในการสมรส ส่วนคนไม่สวຍนั้น จะไม่มีรูปสมบัติ แต่ไม่ทะนงตน รู้จักเอาใจสามี ทำให้สามีพึงพอใจ มีความหวังดีให้สามี รู้จัก แก้ไขปัญหาในการสมรส

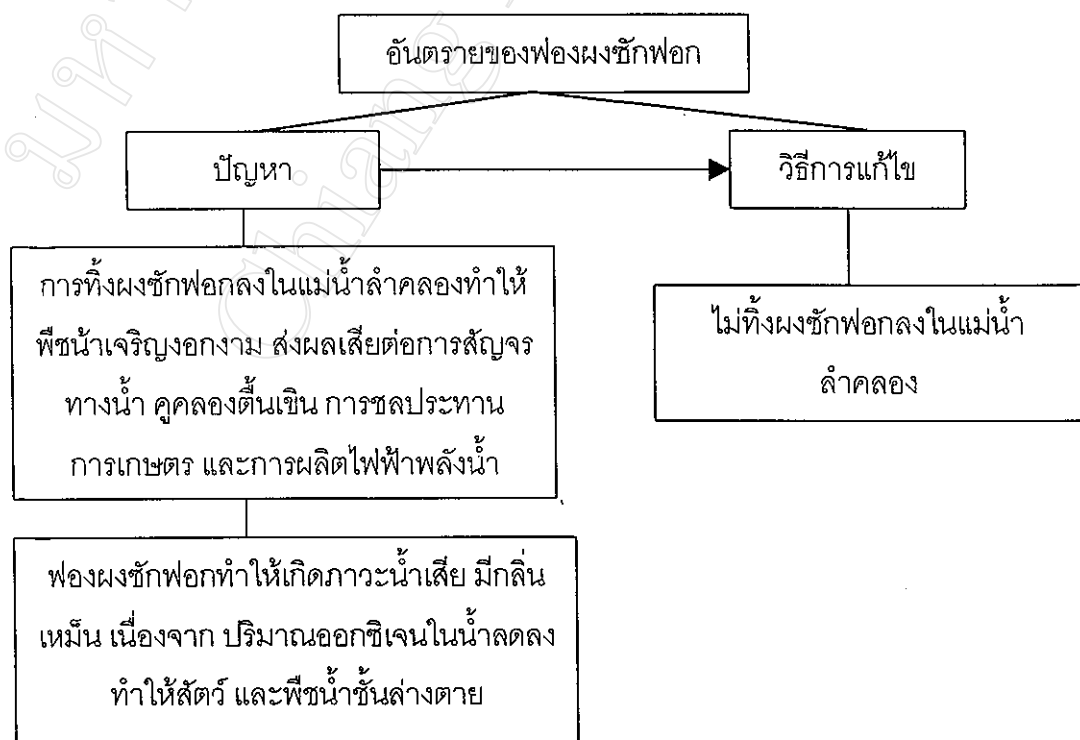
21. ง

22. รายละเอียดของเรื่อง คือ

- การทิ้งผงชักฟอกลงในแม่น้ำลำคลองทำให้พืชน้ำเจริญงอกงาม ส่งผลเสียต่อการสัญจรทางน้ำ คูคลองตื้นเขิน การชลประทาน การเกษตร และการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ
- ฟองผงชักฟอกทำให้เกิดภาวะน้ำเสีย มีกลิ่นเหม็น เนื่องจาก ปริมาณออกซิเจนในน้ำลดลง ทำให้สัตว์ และพืชน้ำชั้นล่างตาย
- ไม่ทิ้งผงชักฟอกลงในแม่น้ำลำคลอง

23. ใจความสำคัญ คือ อันตรายของฟองผงชักฟอก

24. แผนผังโครงสร้างระดับยอดเรื่อง ฟองของผงชักฟอก

25. สรุปเรื่อง ฟองของผงซักฟอก

อันตรายจากผงซักฟอกนั้นมีมากมาย ผลซักฟอกทำให้เกิดปัญหาดังนี้คือ การทิ้งผงซักฟอกลงในแม่น้ำลำคลองทำให้พิษน้ำเจริญงอกงาม ส่งผลเสียต่อการสัญจรทางน้ำ คุณลดต้นทุน การชลประทาน การเกษตร และการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ และฟองผงซักฟอกทำให้เกิดภาวะน้ำเสีย มีกลิ่นเหม็น เนื่องจาก ปริมาณออกซิเจนในน้ำลดลง ทำให้สัตว์ และพืชน้ำชั้นล่างตาย ดังนั้นวิธีการแก้ไขปัญหาคือ เราไม่ทิ้งผงซักฟอกลงในแม่น้ำลำคลองนั่นเอง

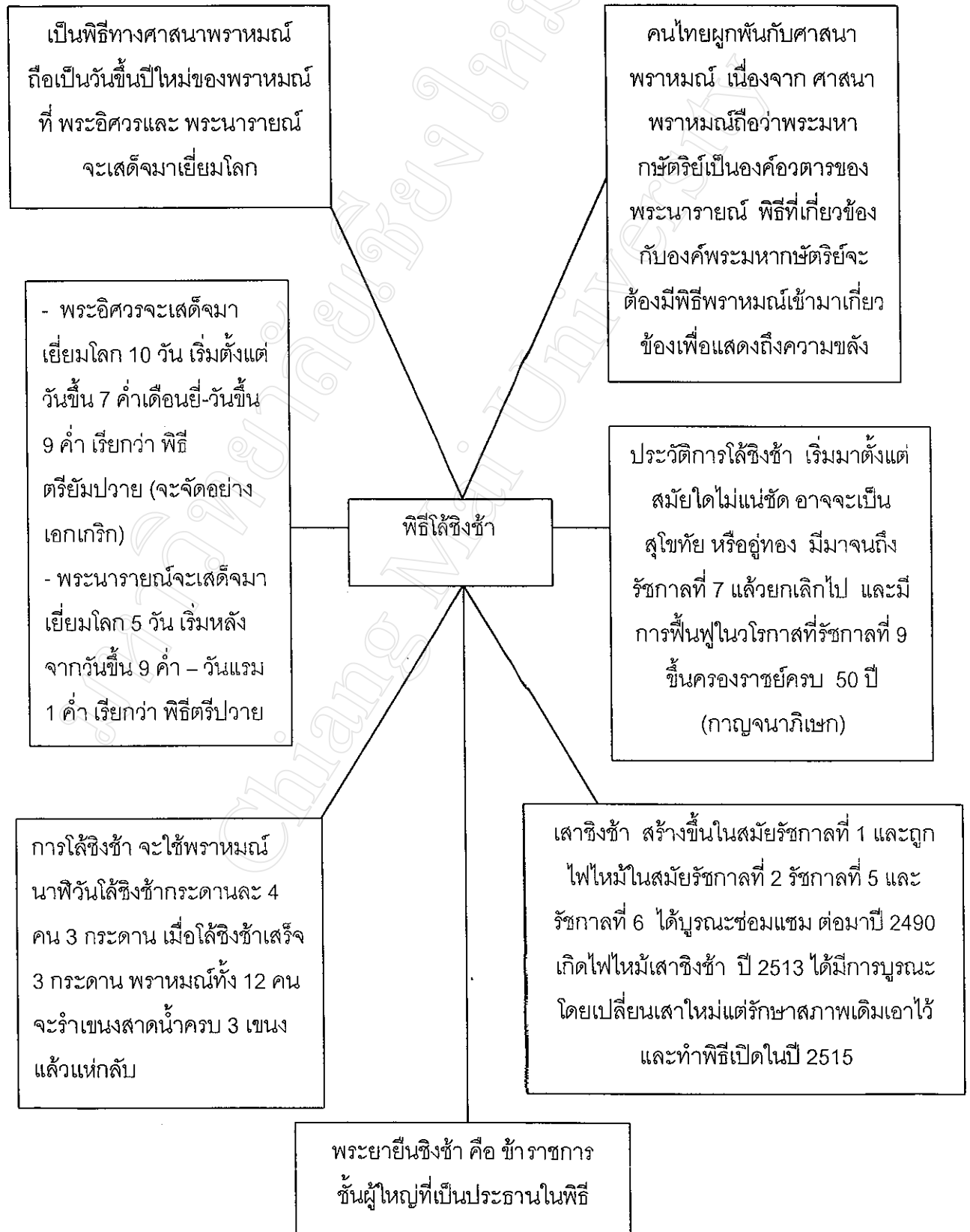
26. ข

27. รายละเอียดของเรื่อง คือ

- เป็นพิธีทางศาสนาพราหมณ์ ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ของพราหมณ์ที่ พระอิศวรและพระนารายณ์จะเสด็จมาเยี่ยมโลก
- พระอิศวรจะเสด็จมาเยี่ยมโลก 10 วัน เริ่มตั้งแต่วันขึ้น 7 ค่ำเดือนยี่-วันขึ้น 9 ค่ำ เรียกว่า พิธีตรียัมปวาย (จะจัดอย่างเอกเกริก)
- พระนารายณ์จะเสด็จมาเยี่ยมโลก 5 วัน เริ่มหลังจากวันขึ้น 9 ค่ำ – วันแรม 1 ค่ำ เรียกว่า พิธีตรีปวาย (จะจัดเงียบ ๆ)
- คนไทยผูกพันกับศาสนาพราหมณ์ เนื่องจาก ศาสนาพราหมณ์ถือว่าพระมหากษัตริย์เป็นองค์อวตารของพระนารายณ์ พิธีที่เกี่ยวข้องกับองค์พระมหากษัตริย์จะต้องมีพิธีพราหมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อแสดงถึงความขลัง
- การโล้ชิงช้า จะใช้พราหมณ์นำฟิวันโล้ชิงช้ากระดานละ 4 คน 3 กระดาน เมื่อโล้ชิงช้าเสร็จ 3 กระดาน พราหมณ์ทั้ง 12 คน จะรำเชงสาदनน้ำครบ 3 เชง แล้วแห่กลับ
- พระยาเย็นชิงช้า คือ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่เป็นประธานในพิธี
- ประวัติการโล้ชิงช้า เริ่มมาตั้งแต่สมัยใดไม่แน่ชัด อาจจะเป็นสุโขทัย หรืออุทอง มีมาจนถึงรัชกาลที่ 7 แล้วยกเลิกไป และมีการฟื้นฟูในวโรกาสที่รัชกาลที่ 9 ขึ้นครองราชย์ครบ 50 ปี (กาญจนาภิเษก)
- เสาชิงช้า สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 1 และถูกไฟไหม้ในสมัยรัชกาลที่ 2 รัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6 ได้บูรณะซ่อมแซม ต่อมาปี 2490 เกิดไฟไหม้เสาชิงช้า ปี 2513 ได้มีการบูรณะโดยเปลี่ยนเสาใหม่แต่รักษาสภาพเดิมเอาไว้ และทำพิธีเปิดในปี 2515

28. ใจความสำคัญ คือ พิธีโล้ชิงช้า

29. แผนผังโครงสร้างระดับยอดเรื่อง ไล่ชิงช้า

30. สรุปเรื่อง ไล่ชิงช้า

พิธีไล่ชิงช้า เป็นพิธีทางศาสนาพราหมณ์ ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ของพราหมณ์ที่พระอิศวร และ พระนารายณ์จะเสด็จมาเยี่ยมโลก โดยเชื่อกันว่าพระอิศวรจะเสด็จมาเยี่ยมโลก 10 วัน เริ่มตั้งแต่วันขึ้น 7 ค่ำเดือนยี่-วันขึ้น 9 ค่ำ เรียกว่า พิธีตรียัมปวาย (จะจัดอย่างเอกเกริก) ส่วน พระนารายณ์จะเสด็จมาเยี่ยมโลก 5 วัน เริ่มหลังจากวันขึ้น 9 ค่ำ – วันแรม 1 ค่ำ เรียกว่า พิธี ตริปวาย (จะจัดเงียบ ๆ) นับได้ว่าคนไทยมีความผูกพันกับศาสนาพราหมณ์ เนื่องจาก ศาสนาพราหมณ์ถือว่าพระมหากษัตริย์เป็นองค์อวตารของพระนารายณ์ ซึ่งพิธีที่เกี่ยวข้องกับองค์พระมหากษัตริย์จะต้องมีพิธีพราหมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อแสดงถึงความขลัง

การไล่ชิงช้า จะใช้พราหมณ์นำพินไล่ชิงช้ากระดานละ 4 คน 3 กระดาน เมื่อไล่ชิงช้าเสร็จ 3 กระดาน พราหมณ์ทั้ง 12 คน จะรำเชงสาदन้าครบ 3 เชง แล้วแหกกลับ ในพิธีนี้จะมีพระยายืนชิงช้า คือ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่เป็นประธานในพิธี

ประวัติการไล่ชิงช้านั้น เชื่อว่าเริ่มมาตั้งแต่สมัยใดไม่แน่ชัด อาจจะเป็นสุโขทัย หรืออุทงมีมาจนถึงรัชกาลที่ 7 แล้วยกเลิกไป และมีการฟื้นฟูในวโรกาสที่รัชกาลที่ 9 ขึ้นครองราชย์ครบ 50 ปี (กาญจนาภิเษก)

เสาชิงช้า สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 1 และถูกไฟไหม้ในสมัยรัชกาลที่ 2 รัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6 ได้บูรณะซ่อมแซม ต่อมาปี 2490 เกิดไฟไหม้เสาชิงช้า ปี 2513 ได้มีการบูรณะโดยเปลี่ยนเสาใหม่แต่รักษาสภาพเดิมเอาไว้ และทำพิธีเปิดในปี 2515

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

หลังจากที่นักเรียนอ่านเรื่อง โชคดีที่ถูกหลับ แล้วให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการเขียนเรื่องนี้
 - ก. เตือนบุคคลในครอบครัวให้ระมัดระวัง
 - ข. เตือนทุกคนรอบตัวให้ระมัดระวังเรื่องอย่างเดียวกันนี้
 - ค. เตือนสติ พ่อแม่ให้ดูแลลูก
 - ง. สร้างความเพลิดเพลินให้กับผู้อ่านด้วยการเล่าเรื่องจริงที่เกิดขึ้น
2. คำว่า แผนแตก จากเรื่อง โชคดีที่ถูกหลับ หมายความว่าอย่างไร
 - ก. ความลับถูกเปิดเผย
 - ข. ทำงานไม่ได้ตั้งใจ
 - ค. งานที่ทำนั้นผิดพลาด
 - ง. วิธีการที่คิดไว้ถูกทำลาย
3. ผู้ที่มารับลูกสาวคุณจิรศักดิ์ มีจุดประสงค์เช่นไร
 - ก. หวังดี
 - ข. ประสงค์ร้าย
 - ค. เห็นใจ
 - ง. สงสาร
4. จากเรื่อง โชคดีที่ถูกหลับ นั้นสามารถสรุปเป็นสำนวนไทยได้ว่าอย่างไร
 - ก. ฟังหูไว้หู
 - ข. พรากรูนกนกถูกกากา
 - ค. อย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน
 - ง. ฝากปลาไว้กับแมว

หลังจากที่นักเรียนอ่านเรื่อง พระภูมิเจ้าที่ แล้วให้ตอบคำถามต่อไปนี้

5. เพราะเหตุใดคนไทยจึงนิยมตั้งศาลพระภูมิไว้ในบ้าน
 - ก. เพื่อมิให้ขัดกับประเพณีที่ได้ปฏิบัติกันมา
 - ข. เพื่อให้อยู่อย่างสบาย เจริญรุ่งเรือง และมีโชคลาภ
 - ค. เพื่อทำตามพิธีทางศาสนาพราหมณ์
 - ง. เพื่อดำรงรักษาประเพณีสืบไป
6. จากประโยคที่ว่า “ระวังอย่าให้เงาบ้านทับศาลพระภูมิ เพราะเป็นการดูหมิ่นพระภูมิและอัปมงคล” คำว่า อัปมงคล น่าจะหมายถึงข้อใด
 - ก. ปราศจากโชค
 - ข. เสื่อมเสียชื่อเสียง
 - ค. ไม่เจริญ
 - ง. เลวทราม
7. จากเรื่อง พระภูมิเจ้าที่ น่าจะแสดงถึงประเพณีไทย หรือนิสัยของคนไทยไว้ว่าเป็นเช่นไร
 - ก. มีความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 - ข. มีความศรัทธาในศาสนา
 - ค. เป็นนักอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรม
 - ง. เชื่อในสิ่งที่ตนมองไม่เห็น
8. รูปแบบของศาลพระภูมิเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลตะวันตกนั้น น่าจะมาจากสาเหตุใดต่อไปนี
 - ก. ไม้หายากและมีราคาแพง
 - ข. รูปแบบศาลพระภูมิเปลี่ยนไปตามลักษณะบ้านเรือนของคนปัจจุบัน
 - ค. อิทธิพลตะวันตกนั้นส่งเสริมให้อนุรักษ์ธรรมชาติ
 - ง. รูปแบบศาลพระภูมิปัจจุบันจะมีความแข็งแรงมากกว่าสมัยก่อน
9. เหตุใดจึงนิยมตั้งศาลพระภูมิทางด้านทิศเหนือ และทิศใต้ของบ้าน
 - ก. เป็นความเชื่อมาแต่ครั้งโบราณ
 - ข. ไม่ให้ขัดกับประเพณีที่ได้ปฏิบัติสืบมา
 - ค. ป้องกันไม่ให้เงาบ้านนั้นทับศาลพระภูมิ
 - ง. เพื่อให้คนในบ้านอยู่สบายและมีโชคลาภ

หลังจากที่นักเรียนอ่านเรื่อง **วิ่งเพื่ออายุยืนยาว** แล้วให้ตอบคำถามต่อไปนี้

10. ข้อใดคือวิธีที่ไม่ถูกต้องในการชะลอความแก่

- ก. ออกกำลังกาย
- ข. ทำพิธีกรรมทางไสยศาสตร์
- ค. ทำจิตใจให้สดชื่นแจ่มใส
- ง. บำรุงรักษาสุขภาพ

11. เพราะเหตุใดคนในปัจจุบันจึงมีอายุสั้นกว่าคนในสมัยก่อน

- ก. เชื่อในพิธีกรรมทางไสยศาสตร์มากเกินไป
- ข. ออกกำลังกายหักโหมมากเกินไป
- ค. รับประทานวิตามินที่สังเคราะห์จากสารเคมีมากเกินไป
- ง. กิน สูบ และดื่มมากเกินไป

12. การวิ่งเป็นการออกกำลังกายที่สมบูรณ์ที่สุดในแง่ **สรีรวิทยา** คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงข้อใด

- ก. วิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับกลไกของร่างกาย
- ข. การศึกษาเกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
- ค. วิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างของร่างกาย
- ง. โครงสร้างร่างกาย

13. การออกกำลังกายด้วยการวิ่ง นอกจากจะเป็นการออกกำลังกายที่ช่วยให้ประหยัดแล้วยังเอื้อประโยชน์ต่อมนุษย์มากที่สุดในข้อใดต่อไปนี้

- ก. ทำให้ร่างกายไม่ทรุดโทรมมากเกินไป
- ข. ทำให้ระบบหัวใจทำงานอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด
- ค. กล้ามเนื้อมัดใหญ่ค่อยได้เคลื่อนไหวอย่างสม่ำเสมอ
- ง. เราสามารถควบคุมระบบต่าง ๆ ของร่างกายได้ด้วยตนเอง

14. ผู้เขียนมีจุดประสงค์เช่นไรในการเขียนเรื่อง **วิ่งเพื่ออายุยืนยาว**

- ก. วอนขอ
- ข. สั่งสอน
- ค. ตักเตือน
- ง. ชี้แนะ

หลังจากที่นักเรียนอ่านเรื่อง ความสวย แล้วให้ตอบคำถามต่อไปนี้

15. ใจความสำคัญของเรื่อง ความสวย คือข้อใด
 - ก. ความรักอันแท้จริงไม่ได้อยู่ที่รูปสมบัติ
 - ข. คนสวยไม่ว่าดีก็จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการสมรส
 - ค. คนไม่สวยมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตมากกว่าคนสวย
 - ง. คนไม่สวย หากประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามก็จะทำให้ผู้อื่นมองเห็นความสวยได้
16. จากเรื่อง ความสวย คำว่า จิต หมายความว่าอย่างไร
 - ก. แก่
 - ข. เก่า
 - ค. เฉย
 - ง. เปื้อน
17. สำนวน พักใจให้เป็นตัว ในเรื่อง ความสวย น่าจะหมายถึงข้อใด
 - ก. อุดหนุน
 - ข. เพียรพยายามทำความดี
 - ค. ขยันทำงาน
 - ง. ศึกษาหาความรู้ใส่ตัว
18. จากเรื่องความสวย นักเรียนคิดว่าผู้แต่งให้ความสำคัญกับเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. ความสวย
 - ข. ความไม่สวย
 - ค. คุณสมบัติ
 - ง. รูปสมบัติ
19. เราจะสรุปแนวคิดหลักของผู้เขียนเป็นสำนวนไทยได้อย่างไร
 - ก. สวยแต่รูปจูบไม่หอม
 - ข. ไก่งามเพราะขนคนงามเพราะแต่ง
 - ค. คนจะสวยสวยจรรยาใช้ตาหวาน
 - ง. นารีมีรูปเป็นทรัพย์

หลังจากที่นักเรียนอ่านเรื่อง ฟองผงซักฟอก แล้วให้ตอบคำถามต่อไปนี้

20. สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เกิดผลเสียตามข้อความนี้คือข้อใด

- ก. การเทน้ำฟองผงซักฟอกลงแม่น้ำลำคลอง
- ข. การทิ้งเกลือฟอสเฟตลงแม่น้ำลำคลอง
- ค. การใช้ผงซักฟอกมากเกินไปจนความจำเป็น
- ง. การปล่อยให้ผักตบชวาลอยอยู่ในน้ำ

21. ข้อใดเป็นผลเสียที่รุนแรงที่สุด ที่เกิดจากฟองผงซักฟอก

- ก. คุคลองตื้นเขิน
- ข. ผักตบชวาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
- ค. น้ำมีสีดำและมีกลิ่นเหม็น
- ง. สัตว์น้ำตายเพราะไม่มีออกซิเจนหายใจ

22. เมื่อเราล้าง ชำระแล้ว นักเรียนคิดว่าเราน่าจะทำเช่นไร เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายตามข้อความนี้

- ก. เททิ้งตามปกติเพราะแม่น้ำก็เน่าเสียอยู่แล้ว
- ข. เอาไปรดต้นไม้แทนที่จะเทลงแม่น้ำ
- ค. เก็บไว้อาบน้ำให้สัตว์เลี้ยงที่บ้าน
- ง. เลิกใช้ผงซักฟอกในการล้างชำระ

23. จากเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมีความรู้สึกเช่นไร

- ก. ดำเนิน
- ข. สงสาร
- ค. ตักเตือน
- ง. ขอร้อง

24. “พืชน้ำขึ้นล่างตายเพราะไม่สามารถสร้างอาหารโดยการ สังเคราะห์แสง ได้ คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงข้อใด

- ก. กระบวนการสร้างอาหารของพืช
- ข. กระบวนการลำเลียงอาหารของพืช
- ค. กระบวนการคายน้ำของพืช
- ง. กระบวนการสร้างออกซิเจนของพืช

หลังจากที่นักเรียนอ่านเรื่อง ไล่ชิงช้า แล้วให้ตอบคำถามต่อไปนี้

25. ความเชื่อใดที่ทำให้ศาสนาพราหมณ์มีอิทธิพลต่อพระราชพิธีต่าง ๆ
 - ก. ศาสนาพราหมณ์สำคัญกว่าศาสนาพุทธ
 - ข. พระมหากษัตริย์เป็นองค์อวตารของพระนารายณ์
 - ค. พระมหากษัตริย์ทรงนับถือศาสนาพราหมณ์
 - ง. พราหมณ์มีส่วนในการทำพิธีต่าง ๆ
26. ข้าราชการผู้ใหญ่ที่ได้รับพระราชทานพานทองเปลี่ยนกันเป็น พระยายืนชิงช้า ปีละคน ข้อความที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร
 - ก. ข้าราชการผู้ใหญ่เป็นประธานในพิธีไล่ชิงช้า
 - ข. พระผู้เป็นเจ้าของทั้งสองของพราหมณ์พระผู้เป็นเจ้าของทั้งสองของพราหมณ์
 - ค. พราหมณ์ที่ทำพิธีรับ-ส่งพระอิศวร พระนารายณ์
 - ง. ผู้ทำหน้าที่ไล่ชิงช้า
27. พิธีไล่ชิงช้ากระทำขึ้นเพื่ออะไร
 - ก. บูชาบุรพกษัตริย์
 - ข. เฉลิมฉลองวัดสุทัศน์
 - ค. บูชาพระผู้เป็นเจ้าของศาสนาพราหมณ์
 - ง. บูชาพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน
28. ที่ชาวบ้านเรียกว่า “ 7 ค่ำ ถีบเข้า 9 ค่ำ ถีบเย็น ” มีความหมายอย่างไร
 - ก. พิธีไล่ชิงช้าเริ่มทำกันตั้งแต่ขึ้น 7 ค่ำ เดือนยี่ถึงวันขึ้นเดือน 9
 - ข. วันขึ้น 7 ค่ำไล่ชิงช้าตอนเช้า วันขึ้น 9 ค่ำ ไล่ชิงช้าตอนเย็น
 - ค. การจำกัดเวลาที่ไล่ชิงช้าในแต่ละปี
 - ง. การไล่ชิงช้าโดยไม่หยุดเลย
29. พิธีไล่ชิงช้าได้รับการฟื้นฟูเนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลองทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. รัชดาภิเษก
 - ข. กาญจนาภิเษก
 - ค. รัชมังคลาภิเษก
 - ง. บรมราชาภิเษก

30. จากคำกล่าวที่ว่า “พุทธกับพราหมณ์เกี่ยวข้องกันแยกกันไม่ออก” นักเรียนคิดว่าเป็นความจริงหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ก. จริง เพราะศาสนาพราหมณ์ถือว่ากษัตริย์เปรียบเสมือนองค์อวตารของพระนารายณ์ ซึ่งคล้ายกับศาสนาพุทธซึ่งเชื่อว่าศาสดาถือกำเนิดมาจากกษัตริย์เช่นกัน
 - ข. จริง เพราะในการทำพิธีกรรมต่าง ๆ ของศาสนาพุทธ มักจะมีพิธีพราหมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ
 - ค. ไม่จริง เพราะศาสนาพราหมณ์กับศาสนาพุทธมีพิธีกรรมที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง
 - ง. ไม่จริง เพราะในประเทศไทยนั้นส่วนมากจะนับถือศาสนาพุทธ แทบจะไม่มีกัการนับถือศาสนาพราหมณ์เลย

เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

1. ข	16. ง
2. ก	17. ข
3. ข	18. ค
4. ค	19. ค
5. ข	20. ก
6. ค	21. ค
7. ก	22. ข
8. ก	23. ค
9. ค	24. ก
10. ข	25. ข
11. ง	26. ง
12. ก	27. ค
13. ข	28. ก
14. ง	29. ข
15. ง	30. ข

ภาคผนวก ง

ชุดการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ
ด้วยการใช้โครงสร้างระดับยอด

คู่มือครู
การใช้ชุดการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านเพื่อความเข้าใจ
ด้วยการใช้โครงสร้างระดับยอด

เป้าหมายของการเรียนการสอน (Instructional Goal)

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างระดับยอดได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกชนิดของโครงสร้างระดับยอดได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนแผนผังของโครงสร้างระดับยอดได้
4. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างระดับยอด
 - 1.1 เมื่อถามคำถามนักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างเรื่องได้อย่างถูกต้อง
 - 1.2 เมื่อถามคำถามนักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างระดับยอดได้
2. นักเรียนสามารถบอกชนิดของโครงสร้างระดับยอด
 - 2.1 เมื่อกำหนดชนิดของโครงสร้างระดับยอด นักเรียนสามารถบอกลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดได้อย่างถูกต้อง
 - 2.2 เมื่อกำหนดเรื่องมาให้ นักเรียนสามารถบอกได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใด
3. นักเรียนสามารถเขียนแผนผังของโครงสร้างระดับยอด
 - 3.1 เมื่อกำหนดเรื่องมาให้ นักเรียนสามารถเลือกแผนผังได้ตรงตามชนิดของโครงสร้างระดับยอดได้อย่างถูกต้อง
 - 3.2 เมื่อกำหนดเรื่องมาให้ นักเรียนสามารถบอกได้ว่าเรื่องที่อ่านเป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใดได้อย่างถูกต้อง
 - 3.3 เมื่อกำหนดเรื่องมาให้ นักเรียนสามารถหารายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

3.4 เมื่อกำหนดเรื่องมาให้นักเรียนสามารถหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

3.5 เมื่อกำหนดเรื่องมาให้นักเรียนสามารถเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากเรื่องที่อ่านได้

4. นักเรียนสามารถนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

4.1 เมื่อกำหนดเรื่องมาให้นักเรียนสามารถสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

4.2 หลังจากอ่านเรื่องแล้วนักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (โดยสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญ และสรุปความได้)

พื้นฐานความรู้เดิมก่อนเรียน

1. บอกความหมายของการอ่านได้
2. บอกความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจได้
3. สามารถอ่านจับใจความจากเรื่องได้

เนื้อหา

ภายในชุดการสอนจะแบ่งเนื้อหาการเรียนการสอนออกเป็น 2 แผนการสอน โดยแต่ละแผนการสอนจะมีรายละเอียดของเนื้อหา ดังนี้

แผนการสอนที่ 1 ความหมายและชนิดของโครงสร้างระดับยอด

- ความหมายของโครงสร้างเรื่อง
- ความหมายของโครงสร้างระดับยอด
- ชนิดของโครงสร้างระดับยอด
- ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด

แผนการสอนที่ 2 การนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

- การหารายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

- การหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- ลักษณะแผนผังโครงสร้างระดับยอดทั้ง 5 ชนิด
- การเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอด
- การสรุปเรื่อง
- การตอบคำถามจากเรื่อง

ส่วนประกอบของชุดการสอน

1. คู่มือครู เป็นเอกสารแนะนำการใช้ชุดการสอน ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับชุดการสอน แผนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลการสอน
2. แผนการสอน เป็นแผนการในการดำเนินการสอน ซึ่งชุดการสอนนี้จะประกอบไปด้วย 2 แผนการสอน
3. สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก และช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ในการจัดสื่อการเรียนการสอนได้จัดโดยยึดความเหมาะสมตามเนื้อหาวิชาเป็นหลัก
4. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน จำนวน 60 ข้อ

การจัดการเรียนการสอน

ในการดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนนี้ ให้ผู้สอนทำการทดสอบนักเรียน โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วจึงทำการสอนตามแผนการสอน 2 แผน หลังจากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง ซึ่งแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนเป็นข้อสอบชุดเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

แผนการเรียนการสอน

แผนการสอนที่จัดไว้ในชุดการสอน จะประกอบไปด้วย 2 แผนการสอน ซึ่งในแผนการสอนแต่ละแผนจะมีรายละเอียดดังนี้

1. ชื่อแผนการสอน
2. ความคิดรวบยอด

3. วัตถุประสงค์
4. เนื้อหา
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดและการประเมินผล
7. การจัดห้องเรียน
8. กิจกรรมการสอน

สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียม

1. ทำการศึกษาเนื้อหาแผนการสอน และส่วนประกอบของชุดการสอนให้เข้าใจ
2. เตรียมสถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอน โดยยึดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการสอนเป็นหลัก
3. ทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนให้เกิดความชำนาญก่อนที่จะนำไปใช้ประกอบการสอนทุกครั้ง
4. ตรวจสอบความเรียบร้อยของสื่อการเรียนการสอน ว่ามีครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในชุดการสอนหรือไม่
5. ในการสอนแต่ละครั้ง ให้ผู้สอนจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนไว้ให้พร้อมก่อนล่วงหน้า ทั้งนี้เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความสะดวกเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

บทบาทของผู้สอน

ในการสอนผู้สอนจะต้องปฏิบัติดังนี้

1. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนโดยเคร่งครัด
2. หากกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติเป็นกิจกรรมที่นักเรียนไม่เคยเรียนมาก่อน ครูจะต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเป็นอย่างดีก่อนปฏิบัติกิจกรรม
3. ในแผนการสอนที่ 1 จะมีการเรียนแบบศูนย์การเรียน ครูจะต้องเดินดูการปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด หากนักเรียนกลุ่มใดมีปัญหาในการทำงานเกิด

ขึ้น ครูจะต้องให้ความช่วยเหลือจนกระทั่งปัญหาหมดไป หลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติกิจกรรม ครูต้องเน้นให้ทุกกลุ่มเก็บสื่อการเรียนการสอนเข้าไว้ในที่เดิม เพื่อสะดวกในการนำไปใช้ครั้งต่อไป

4. ในแผนการสอนที่ 2 จะเป็นการทำกิจกรรมกลุ่ม ครูต้องเดินดูการปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด และให้คำแนะนำที่เหมาะสมเมื่อแต่ละกลุ่มเกิดปัญหา

บทบาทของผู้เรียน

1. ทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนตามความสามารถ
2. ปฏิบัติตามคำสั่งของครูอย่างเคร่งครัด
3. พยายามตอบคำถามอย่างสุดความสามารถ
4. ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนต้องตั้งใจทำให้เสร็จ
5. ในการใช้สื่อการสอนให้นักเรียนใช้ด้วยความระมัดระวัง หากมีสื่อการสอนชำรุดต้องแจ้งให้ครูทราบทันที
6. เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนในแผนการสอนที่ 2 แล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

การจัดชั้นเรียน

1. จัดสถานที่สำหรับการสอนแบบบรรยาย
2. จัดสถานที่สำหรับการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตนักเรียนในการทำกิจกรรม การทำแบบฝึกหัด และการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

แผนการสอน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แผนการสอน
การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
วิชาภาษาไทย ชั้น ปวช.1

คาบที่ 1-2 เวลา 100 นาที

ความคิดรวบยอด

โครงสร้างระดับยอดคือรูปแบบการเรียบเรียงความคิดในบทอ่าน ที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นโครงสร้างเรื่องทั้งหมด และเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น โครงสร้างระดับยอดมี 5 ชนิด คือ

1. กลุ่มรายการ 2. กลุ่มรายการของการบรรยาย 3. เหตุและผล 4. ปัญหาและการแก้ไข
5. การเปรียบเทียบ โครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด จะมีลักษณะที่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์

หลังจากที่นักเรียนเรียนเรื่องโครงสร้างระดับยอดแล้วให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด โดยสามารถ

1. บอกความหมายของโครงสร้างระดับยอดได้
2. บอกชนิดของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดได้
3. บอกลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดได้

เนื้อหา

1. ความหมายของโครงสร้างระดับยอด
2. ชนิดของโครงสร้างระดับยอด
3. ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด

สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นโป่งใส
2. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. บัตรเนื้อเรื่อง
4. บัตรคำถาม
5. บทอ่าน

6. ใบงาน
7. รูปภาพ

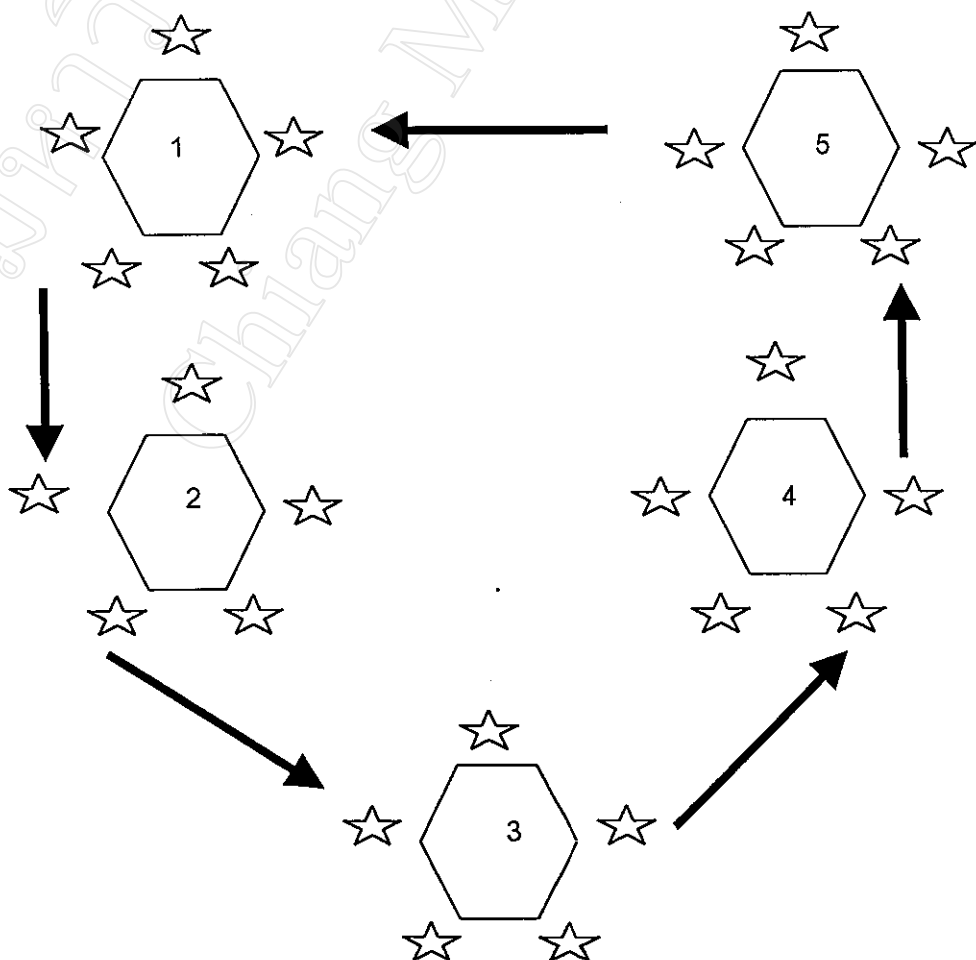
การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. ตรวจจากแบบฝึกหัด

การจัดห้องเรียน

ขณะที่เริ่มเรียน ให้นักเรียนนั่งประจำโต๊ะของตน เมื่อเริ่มเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้ ให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน รวมทั้งหมด 5 กลุ่ม

รูปแบบการจัดห้องเรียน

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
1. ความหมาย โครงสร้างระดับยอด 2. ชนิดของ โครงสร้างระดับยอด 3. ลักษณะของ โครงสร้างระดับยอด	1. ชื่นนำเข้าสู่บทเรียน 1.1 ครูให้นักเรียนดูแผนภาพการสื่อสารจากแผ่นโปสเตอร์ หมายเลข 1 พร้อมทั้งอธิบายว่านี่คือแผนภาพของการสื่อสาร ซึ่งมี องค์ประกอบของการสื่อสารดังนี้คือ 1.ผู้ส่งสาร 2. ผู้รับสาร 3. สาร 4. สื่อ เมื่อครูอธิบายองค์ประกอบของการสื่อสารแล้ว ครูชี้ให้ผู้เรียนได้พิจารณา ที่ตัวผู้ส่งสาร และตัว ผู้รับสารว่า ผู้ส่งสารที่ส่งข้อมูลไปให้กับผู้รับสาร ได้นั้น ผู้ส่งสารจะส่งได้โดยวิธีการไหน โดยครูถามแล้วให้นักเรียนตอบ คำถาม เมื่อนักเรียนตอบคำถามแล้วครูชี้ให้ผู้เรียนได้เห็นว่าการส่งสาร นั้นสามารถส่งได้โดยใช้ทักษะ 2 ทักษะคือ การพูด และการเขียน โดยจะ ผ่านสื่อ หรือไม่ผ่านสื่อ ก็ได้ จากนั้นครูถามที่ตัวผู้รับสารว่า ผู้รับสารจะ รับข้อมูลจากผู้ส่งได้นั้นจะต้องอาศัยทักษะใดบ้าง (การฟัง, การอ่าน) หลังจาก นั้นครูสรุปให้ นักเรียนได้ทราบว่า ในการสื่อสารทักษะที่เราต้องนำมา ใช้ในการสื่อสารจะมีอยู่ 4 ทักษะคือ การฟัง การพูด การอ่าน และการ เขียน (แผ่นโปสเตอร์หมายเลข 2) จากนั้นครูอธิบายให้ นักเรียนฟังว่า ถ้าในการสื่อสารนั้น ผู้ส่งสารทำหน้าที่ส่งข้อมูลไปแล้ว ผู้รับก็เป็นเพียง แต่รับ ข้อมูลเท่านั้น การสื่อสารแบบนี้เราจะเรียกว่าการสื่อสารทางเดียว ดังแผนภาพ(แผ่นโปสเตอร์หมายเลข 3)ที่ครูแสดงให้เห็นนี้ นักเรียนจะเห็น	- แผ่นโปสเตอร์ หมายเลข 1 - แผ่นโปสเตอร์ หมายเลข 2 - แผ่นโปสเตอร์ หมายเลข 3	- สังเกตจากการ ตอบคำถาม - สังเกตจากการ ตอบคำถาม

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	ให้ผู้ส่ง ส่งข้อมูล ไปแล้ว ผู้รับก็ได้ได้รับข้อมูลเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีปฏิริยาตอบโต้อะไรเลย ซึ่งจะมีลักษณะเช่นเดียวกับการเรียนในห้องเรียน ถ้าครูสอนแล้วนักเรียนได้แต่ฟังหรือจดอย่างเดียวเท่านั้น เช่นเราก้เรียกว่าการสื่อสารทางเดียว แต่ถ้าหากการสื่อสารนั้นมี การย้อนกลับขึ้นมา ดังแผนภาพ(แผนปรับปรุงในสไลด์หมายเลข 4)ที่ครูแสดงให้นักเรียนดูนี้แสดงว่าเป็นการสื่อสารแบบสองทาง ซึ่งผู้รับสามารถย้อนกลับได้ทันที เช่น ครูสอนนักเรียนแล้วนักเรียนถามคำถามที่ครูแสดงว่าเกิดการสื่อสารแบบสองทางขึ้นนั่นเอง จากนั้นครูถามนักเรียนทีละคนว่า การสื่อสารแบบทางเดียวและสองทางนั้นแบบใดที่จะมีโอกาสผิดพลาดได้มากกว่ากัน เมื่อนักเรียนตอบคำถามแล้วครูก็ให้นักเรียนเห็นว่า การสื่อสารแบบทางเดียวมีโอกาสที่จะผิดพลาดมากกว่าการสื่อสารแบบสองทาง (ดูจากแผนปรับปรุงในสไลด์หมายเลข 5) เนื่องจากวิธีการสื่อสารแบบทางเดียวนั้นเป็นการสื่อสารผ่านสื่อที่ไม่สามารถย้อนกลับได้ทันที เช่น การดูโทรทัศน์ การอ่านหนังสือพิมพ์ การฟังวิทยุ ฯลฯ การดูโทรทัศน์ การอ่านหนังสือพิมพ์ การฟังวิทยุ ฯลฯ และที่สำคัญคือ การอ่าน ซึ่งผู้เขียน ถ่ายทอดความคิดสำคัญต่าง ๆ ผ่านสื่อคือตัวหนังสือ ที่ผู้อ่านไม่สามารถถามคำถามเมื่อเกิดความไม่เข้าใจได้ ฉะนั้น หากผู้อ่านมีวิธีการอ่านที่ถูกต้อง จะทำให้เข้าใจเนื้อหาที่ผู้เขียนได้	- แผนปรับปรุงในสไลด์หมายเลข 4 - แผนปรับปรุงในสไลด์หมายเลข 5	- สังเกตจากการตอบคำถาม

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	เขียนเอาไว้ได้ แต่ถ้าหากผู้อ่านมีวิธีการที่ไม่ถูกต้อง ก็จะทำให้ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาที่ ผู้เขียนได้เขียนเอาไว้ได้ ในเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว เวลาที่นักเรียนอ่านนักเรียนควรจะวิธีการอ่านที่ถูกต้องจึงจะทำให้ นักเรียนสามารถรับสารจากการอ่านได้ครบถ้วน ครูชี้แจงให้นักเรียนฟังว่าในวันนี้ครูจะมานำวิธีการอ่านวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีแนวทางการอ่านที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ก่อนที่ครูจะให้นักเรียนรู้จักกับการอ่านวิธีนั้นครูอยากให้นักเรียนลองบอกว่าเมื่อนักเรียนจะอ่านบทอ่านสักหนึ่งบทนักเรียนจะมีวิธีการอ่านอย่างไรบ้าง โดยครูจะเรียนถามนักเรียนทีละคน เมื่อนักเรียนแต่ละคนตอบคำถามครูจะเขียนคำตอบของนักเรียนแต่ละคนบนกระดาน (คำตอบที่นักเรียนตอบ อาจจะมีการอ่านแบบจับใจความอ่านแบบจับใจความสำคัญ อ่านคร่าว ๆ แล้วสรุป ฯลฯ) หลังจากนี้นักเรียนตอบคำถามแล้วครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า จากวิธีการอ่านที่นักเรียนบอกมาทั้งหมดนั้น พอสรุปได้ว่า (ดูจากแผ่นใส หมายเลข 6) วิธีการอ่านนั้นส่วนมากจะมีอยู่ 2 วิธี คือ 1. การอ่านอย่างคร่าว ๆ 2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ	แผ่นใบโปร่งใส หมายเลข 6	- สังเกตจากการ ตอบคำถาม

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	ครูถามนักเรียนต่อไปอีกว่า เมื่อนักเรียนใช้วิธีการอ่านดังกล่าวแล้ว นักเรียนสามารถที่จะเข้าใจเรื่องได้อย่างถ่องแท้หรือไม่ โดยให้นักเรียนช่วยกันเสนอความคิด และครูสรุปให้นักเรียนทราบว่าการอ่านที่นักเรียนคุ้นเคยอยู่นั้นหลาย ๆ คนอาจจะอ่านด้วยวิธีดังกล่าวแล้วไม่สามารถเข้าใจเรื่องได้อย่างถ่องแท้ เนื่องจากอาจจะอ่านแบบเลื่อนลอย ไร้จุดหมาย ทำให้ไม่มีสมาธิในการอ่าน แต่ครูมีวิธีการอ่านวิธีหนึ่งที่จะทำให้ให้นักเรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการอ่านวิธีดังกล่าวก็คือ การอ่านที่นำโครงสร้างระดับยอดมาใช้ นักเรียนคงจะแปลกใจว่าเจ้าโครงสร้างระดับยอดนั้นคืออะไร แต่ก่อนที่นักเรียนจะทำความเข้าใจกับโครงสร้างระดับยอดนั้น เรามารู้จักโครงสร้างเรื่องกันก่อนดีกว่า ครูให้นักเรียนดูจากแผนใบโรงไสหมายเลข 7 ครูกล่าวว่าโครงสร้างเรื่องก็คือแนวทางที่ ผู้เขียนได้วางไว้ก่อนที่จะเขียนเรื่อง หรือบทอ่าน ซึ่งในบทอ่านที่นักเรียนได้อ่านทุกวันนี้ ผู้เขียนจะวางโครงสร้างเรื่องเอาไว้เป็น 3 ระดับ คือ โครงสร้างระดับยอด ระดับกลาง และระดับล่าง ซึ่งโครงสร้างระดับยอดนั้นเราจะถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของเรื่อง เป็นหัวใจของเรื่อง	- แผนใบโรงไส หมายเลข 7	- สังเกตจากการ ตอบคำถาม

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	หากนักเรียนอ่านเรื่องแล้วทราบว่าโครงสร้างระดับยอดของเรื่องคืออะไร นักเรียนก็จะมีแนวทางที่ทำให้ นักเรียนสามารถมองเห็นแก่นของ โครงเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งก็หมายความว่านักเรียนจะเข้าใจเรื่องที่อ่าน นั้นได้ และจะช่วยให้ นักเรียนมีแนวทางในการอ่าน ตลอดจนมีสมาธิ ในการอ่านมากยิ่งขึ้นได้ ในเมื่อโครงสร้างระดับยอดจะช่วยให้ นักเรียน สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้เช่นนี้แล้ว ดังนั้นในเวลานี้เราจะมาเรียนรู้ กันว่า โครงสร้างระดับยอดคืออะไร และมีลักษณะอย่างไร โดย นักเรียนจะได้ทราบว่า (ดูจากแผนผังโครงสร้างหมายเลข 8) 1. โครงสร้างระดับยอดคืออะไร มีกี่ประเภทอะไรบ้าง 2. ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดเป็นอย่างไร 2. ขั้นตอนการสอน 2.1 ครูอธิบายความหมายของโครงสร้างระดับยอด โดยให้ นักเรียนดูจากแผนผังโครงสร้างหมายเลข 9 2.2 ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า โครงสร้างระดับยอดมี 5 ชนิด คือ (ดูจากแผนผังโครงสร้างหมายเลข 10)	- แผนผังโครง หมายเลข 8 - แผนผังโครง หมายเลข - แผนผังโครง หมายเลข 10	

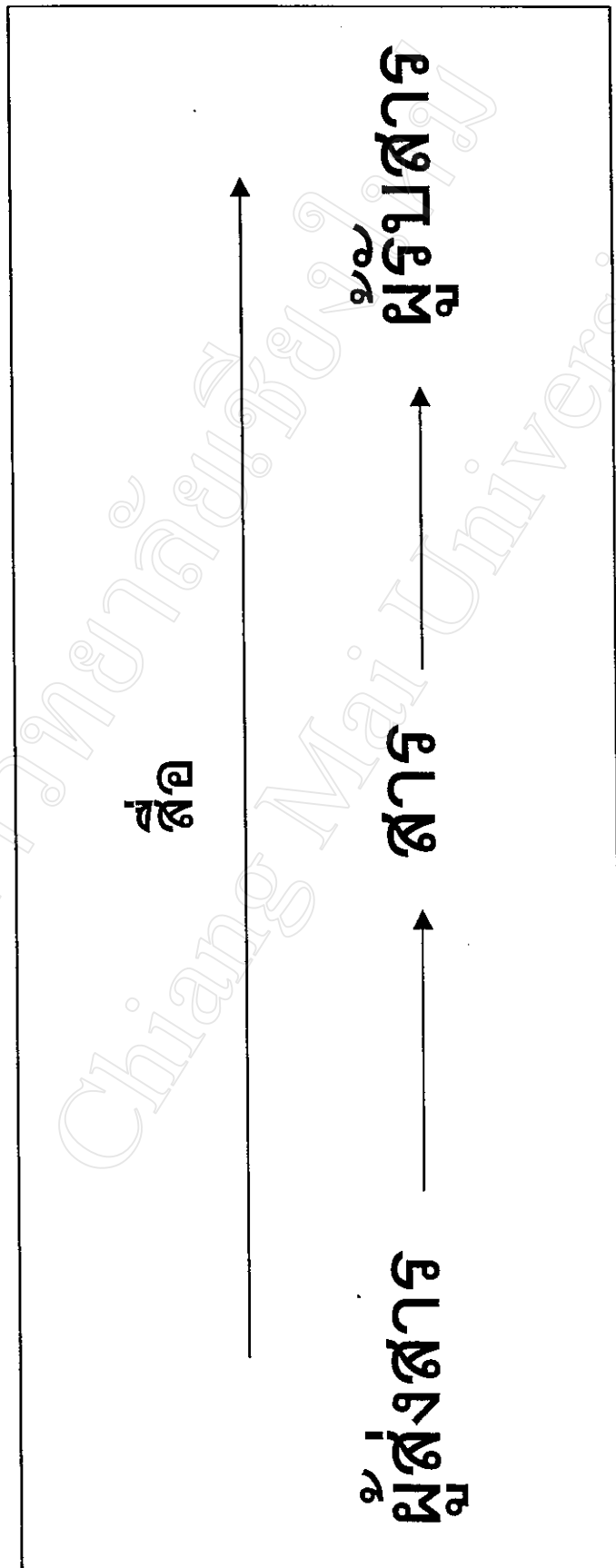
เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	1. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ 2. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย 3. โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล 4. โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข 5. โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ 2.3 เมื่อนักเรียนรู้จักความหมาย และประเภทของโครงสร้างระดับยอดแล้ว นักเรียนควรจะทำความรู้จักกับโครงสร้างระดับยอดทั้ง 5 ชนิดอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง ว่าโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดมีลักษณะอย่างไร โดยครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม เพื่อศึกษาโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดจากศูนย์การเรียนรู้ ทั้ง 5 ศูนย์ 2.4 นักเรียนทั้ง 5 กลุ่ม ศึกษาโครงสร้างระดับยอดจากศูนย์การเรียนรู้ โดยใช้เวลาศูนย์ละ 15 นาที	- ศูนย์การเรียนรู้	

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	3. ขั้นสรุป 3.1 เมื่อนักเรียนทั้งห้ากลุ่มศึกษาจากศูนย์การเรียนรู้ครบทั้งห้าศูนย์การเรียนรู้แล้ว ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่า 1. โครงสร้างระดับยอดคืออะไร มีประเภทอะไรบ้าง 2. ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดเป็นอย่างไร โดยครูเขียนคำตอบที่นักเรียนช่วยกันตอบบนแผ่นโปสเตอร์หลังจากที่นักเรียนสรุปแล้ว ครูเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียน ยังตอบคำถามไม่ได้ โดยให้นักเรียนดูคำตอบที่ถูกต้องจากแผ่นโปสเตอร์หมายเลข 9,10 และครูแจ้งนักเรียนว่า ในชั่วโมงต่อไป ครูจะนำนักเรียนไปรู้จักกับวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ว่าจะทำให้นักเรียนอ่านแล้วเกิดประสิทธิภาพได้หรือไม่	- แผ่นโปสเตอร์ - แผ่นโปสเตอร์หมายเลข 9,10	

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

การสื่อสาร

ทักษะที่ใช้ในการสื่อสาร

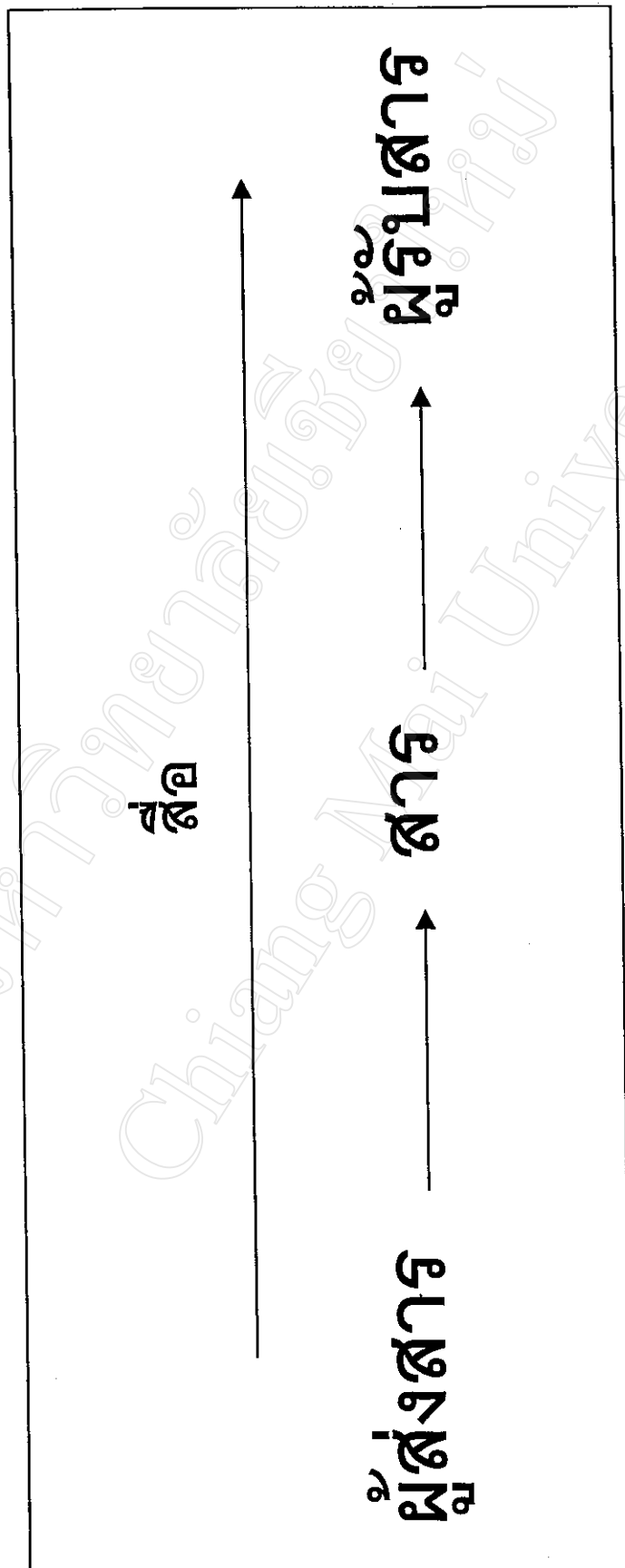
1. ฟัง

2. พูด

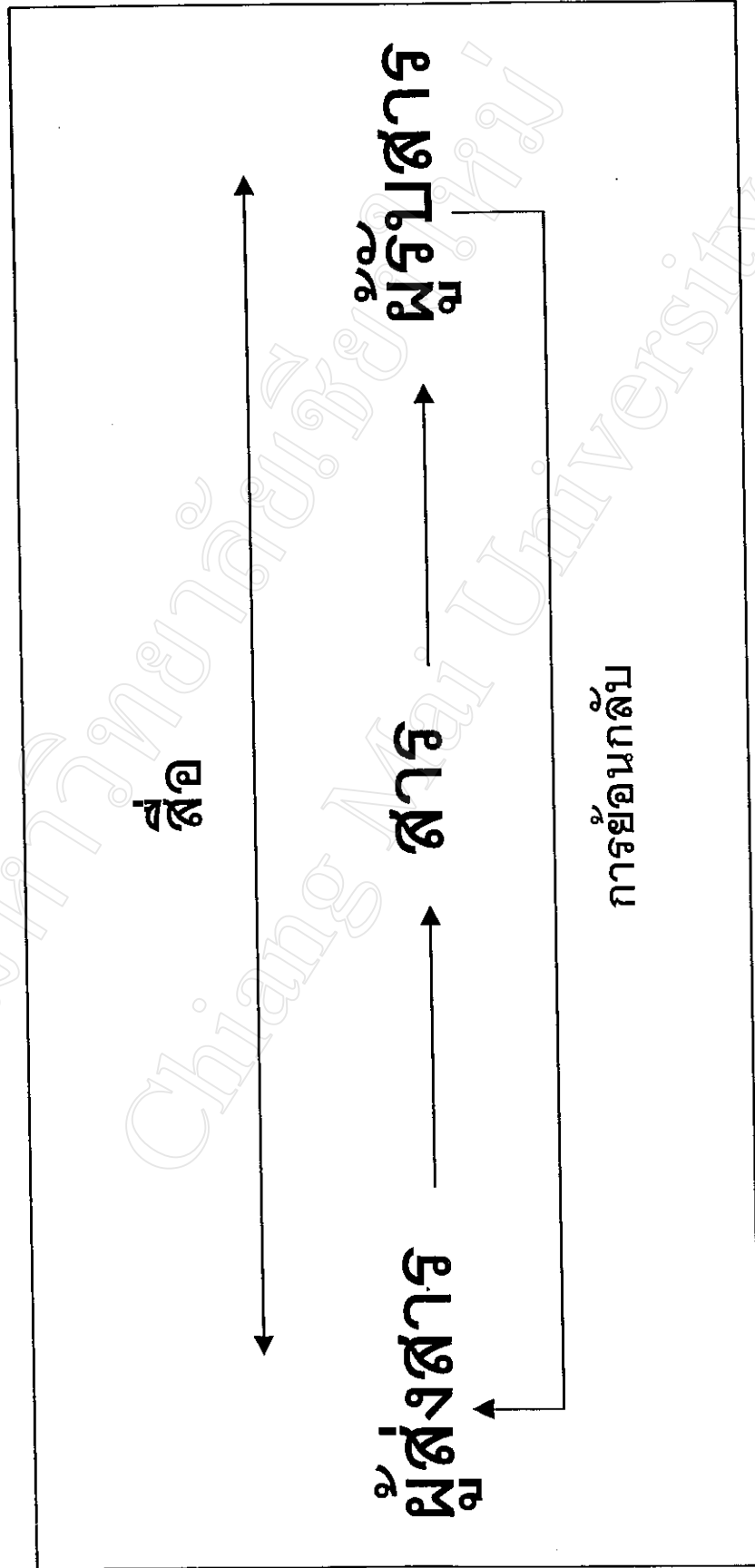
3. อ่าน

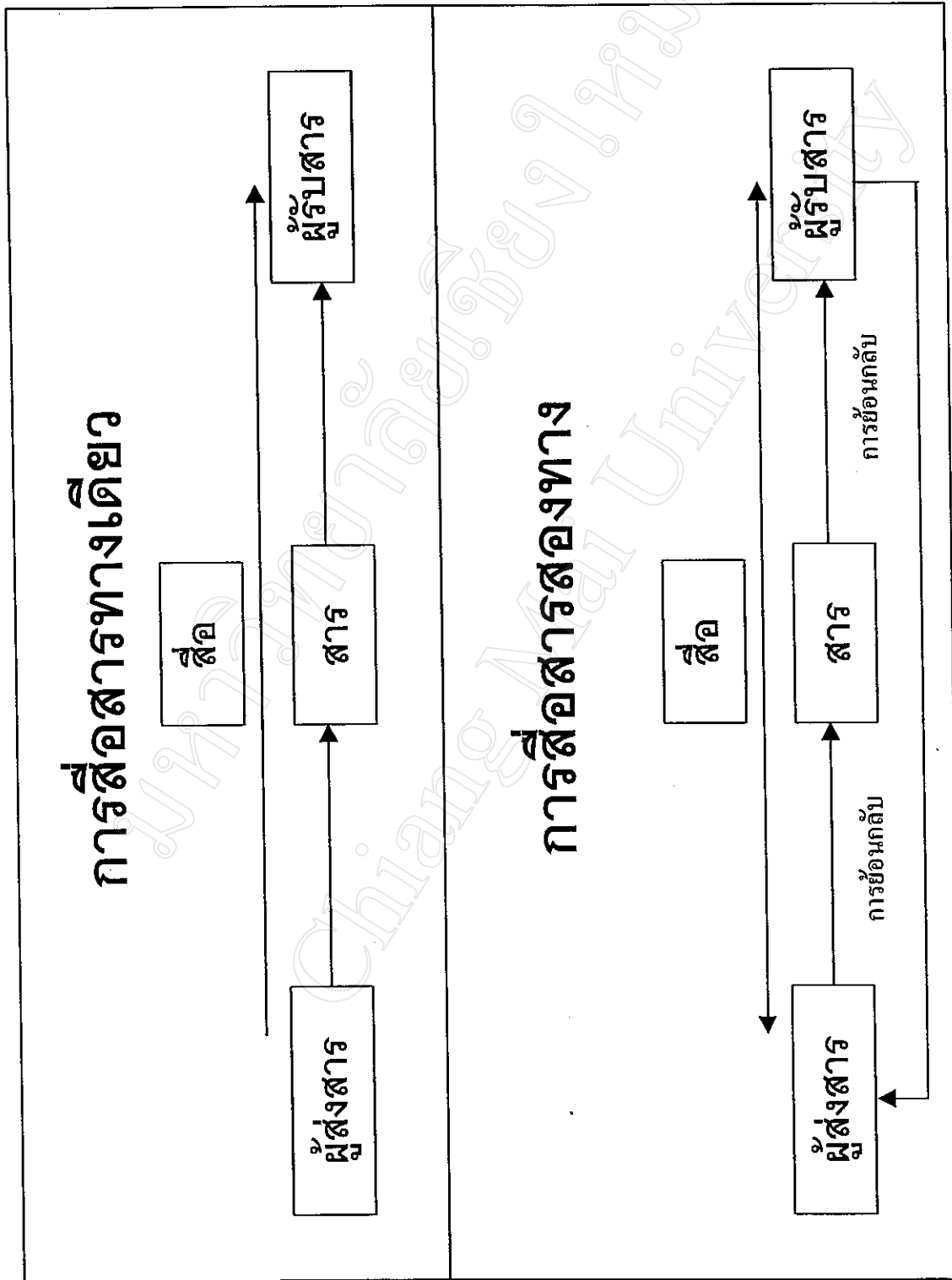
4. เขียน

การสื่อสารทางเดียว

การสื่อสารสองทาง

วิธีการอ่าน

1. อ่านอย่างคร่าว ๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

โครงสร้างเรื่อง

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับกลาง

โครงสร้างระดับล่าง

1. โครงสร้างระดับยอดคืออะไร
มีกี่ประเภทอะไรบ้าง
2. ลักษณะของโครงสร้างระดับยอด
แต่ละชนิดเป็นอย่างไร

โครงสร้างระดับยอด

หมายถึง

รูปแบบการเรียบเรียงความคิดในบทอ่านที่
ผู้เขียนต้องการนำเสนอ เป็นแนวทางในการสื่อความ
หมาย ให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้เร็วขึ้น และยังทำให้
ผู้อ่านมองเห็นโครงสร้างเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ

โครงสร้างระดับยอด มี 5 ชั้น

1. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
2. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
3. โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล
4. โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข
5. โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1

โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการได้
3. นักเรียนสามารถหาคำชี้แนะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการจากบทอ่านได้

บัตรคำสั่ง

1. หัวหน้าแจกบัตรเนื้อหาให้แก่สมาชิกในกลุ่มคนละ 1 ชุด
2. หลังจากได้รับบัตรเนื้อหาแล้ว ให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนอ่านบัตรเนื้อหาโดยใช้เวลาในการอ่าน 3 นาที
3. เมื่ออ่านบัตรเนื้อหาจบแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถาม และบัตรคำตอบหมายเลข 1 ให้สมาชิก ในกลุ่มตอบคำถามคนละ 1 ชุด
4. เมื่อสมาชิกในกลุ่มตอบคำถามเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มหยิบบัตรเฉลยหมายเลข 1 ขึ้นมา แล้วเฉลยให้สมาชิกในกลุ่มทราบ โดยให้สมาชิกตรวจคำตอบของตนว่า ถูกหรือผิดอย่างไร หลังจากนั้นให้หัวหนารวบรวมบัตรคำตอบใส่ลงในกล่องรับคำตอบ
5. เมื่อตอบคำถามและตรวจคำตอบเสร็จแล้ว ให้หัวหน้าแจกใบงานที่ 1 และบัตรคำตอบใบงานที่ 1 ให้สมาชิกในกลุ่มคนละ 1 ชุด โดยให้สมาชิกในกลุ่มทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1
6. เมื่อสมาชิกในกลุ่มทำกิจกรรมใบงานที่ 1 เสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มหยิบบัตรเฉลยใบงานที่ 1 มาเฉลยให้สมาชิกในกลุ่มตรวจคำตอบของตน เมื่อตรวจคำตอบเสร็จแล้วให้หัวหน้ากลุ่มนำกระดาษ คำตอบของทุกคนใส่ลงในกล่องรับคำตอบ
7. เก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ตามเดิม และหมุนเวียนไปศูนย์การเรียนรู้ต่อไป

บัตรเนื้อหา

โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ (Collection)

โครงสร้างระดับยอดประเภทกลุ่มรายการ เป็นโครงสร้างที่นำเอาส่วนประกอบย่อยแต่ละส่วนที่มีความสัมพันธ์กันมาจัดรวมกลุ่มเข้าไว้ด้วยกันเป็นกลุ่มรายการ

ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ

1. โครงสร้างระดับยอดประเภทกลุ่มรายการ มักจะกล่าวถึงรายการย่อย ๆ รวมกัน เข้าเป็นกลุ่มรายการที่ชัดเจนขึ้น

เช่น บทอ่านที่กล่าวถึงวิธีการทำสัมดำ ก็จะกล่าวถึงขั้นตอนการทำสัมดำ ตั้งแต่ขั้นที่หนึ่งจนถึงท้ายสุด ซึ่งขั้นตอนการทำสัมดำนี้เราเรียกว่ารายการย่อย ๆ ซึ่งเมื่อเรานำมารวมกันก็จะเป็นกลุ่มรายการที่ชัดเจนขึ้น คือ เป็นการกล่าวถึงวิธีการทำสัมดำนั่นเอง

2. โครงสร้างระดับยอดประเภทกลุ่มรายการจะให้ข้อมูลเสนอตัวอย่างหรือให้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องเพียงหนึ่งอย่างเท่านั้น
เช่น บทอ่านกล่าวถึงวิธีการดำสัปดาห์ ก็จะอธิบายถึงเรื่องการดำสัปดาห์เพียงอย่างเดียว
3. โครงสร้างระดับยอดประเภทกลุ่มรายการ มักพบในงานเขียนประเภทที่มีการจัดเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับขั้นตอนหรือเวลา
เช่น บทอ่านเรื่องวิธีการดำสัปดาห์ ก็จะบอกขั้นตอนของการดำสัปดาห์ว่า เริ่มจากขั้นที่ 1 คือ เตรียมเครื่องปรุงทั้งหมด ขั้นที่ 2 คือ โขลกกระเทียม และ พริกขี้หนู ขั้นที่ 3 คือ ใส่ถั่วลิสง กุ้งแห้ง ถั่วฝักยาว ขั้นที่ 4 ปรุงรสด้วย น้ำปลา มะนาว น้ำตาลปี๊บ ขั้นที่ 5 ใส่มะละกอลงไปเค็ม มะเขือเทศและ ปูเค็มคลุกเคล้าให้เข้ากัน ขั้นที่ 6 จัดใส่จานเสิร์ฟ

นอกจากโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการจะต้องมีลักษณะ ดัง
กล่าวแล้ว ก็อาจจะมีคำที่ช่วยในการชี้แนะปรากฏอยู่ในบทอ่านที่เราอ่านด้วย
ทั้งนี้จะทำให้เราสามารถนำคำดังกล่าวมาประกอบกับข้อมูลข้างต้นเพื่อทำการ
ตัดสินใจได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการหรือไม่

โดยคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการจะ
ได้แก่

- เริ่มจาก	- ลำดับแรก
- ต่อไป	- ครั้นแล้ว
- ต่อจากนั้น	- หลังจากนั้น
- สุดท้าย	- ในขณะเดียวกัน
- ในที่สุด	- เป็นต้น
- เช่น	- ยกตัวอย่างเช่น
- ประกอบด้วย	- ดังนี้
- อาทิ	- มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขณะนี้เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้ว เราลองไปดูตัวอย่างของบทอ่านที่มี
ลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการกันก่อนนะคะว่ามันจะมีหน้า
ตาเป็นอย่างไร ลองเปิดไปอ่านบัตรเนื้อหาในหน้าที่ 4 ซึ่งเป็นเรื่อง ไซเปีรวหวาน
ทำได้ง่ายจัง กันเลยดีกว่านะคะ

ไชโป๊หวานทำได้ง่ายจัง

หัวผักกาดขาว หรือหัวไชเท้า สดอบซื้อมาแล้วใช้ไม่หมดจะทิ้งก็เสียดายมาแปลงโฉมให้เป็นไชโป๊หวานติดครัวไว้ดีกว่า ถ้าเห็นว่าเข้าที่จะทำส่งขายก็เยี่ยมไปเลยละ

ไชโป๊หวาน

อุปกรณ์ที่ใช้

หัวผักกาด 3 กิโลกรัม / น้ำตาล 1 กิโลกรัม / กระดุม / กระซอน / สารส้ม / หม้อเคลือบ / ฝาชี

วิธีทำมีดังนี้

- ลำดับแรกหันหัวผักกาดขนาดตามต้องการ (หันเป็นฝอยสี่เหลี่ยม ลูกเต๋า เป็นชิ้นบาง ๆ) นำไปแช่น้ำแล้วแกว่งสารส้มทิ้งไว้ 1 คืน ล้างให้สะอาด นำผักใส่กระซอนทิ้งให้สะเด็ดน้ำ ควรใช้ของหนัก ๆ ทับบนผักด้วย จะได้แห้งมากขึ้น

- ต่อจากนั้นนำผักใส่หม้อเคลือบ โรยน้ำตาลลงบนผัก ใช้ฝาชีครอบไว้ เพื่อให้อากาศถ่ายเท

- หมักทิ้งไว้ 15 วัน แล้วสังเกตดูจะเห็นหัวผักกาดเริ่มจมน้ำตาล และมีน้ำเกิดขึ้น แสดงว่าผักเริ่มใช้ได้แล้ว ให้ลองชิมดู ถ้าไม่ชอบหวานมากก็นำไปประกอบอาหารได้เลย แต่ถ้าอยากเก็บไว้นาน ๆ ต้องหมักต่ออีก 15 วัน

เมื่อนักเรียนอ่านเรื่อง ไชโป๊หวานทำได้ง่ายจัง จบลงแล้ว นักเรียนพอจะบอกได้ หรือเปล่าว่า เพราะเหตุใดบทอ่านเรื่อง ไชโป๊หวานทำได้ง่ายจังจึงถือว่าเป็น บทอ่านที่มี โครงสร้างระดับยอแบบกลุ่มรายการ ถ้าหากบอกได้หรือไม่แน่ใจก็ให้เปิดไปยังหน้าถัดไป

สาเหตุที่เรื่อง ไซโป้วหวานทำได้ง่ายจัง เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการนั้น ก็ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ คือ

1. ในเรื่องไซโป้วหวานทำได้ง่ายจัง นั้นจะเป็นการกล่าวถึง รายการย่อย ๆ รวมกันเข้าเป็นกลุ่มรายการที่ชัดเจนขึ้น กล่าวคือ ในเรื่องไซโป้วหวานนั้นจะกล่าวถึงวิธีการทำไซโป้วหวาน โดยเริ่มตั้งแต่การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ และบอกถึงวิธีทำไซโป้วหวานซึ่งกล่าวไปที่ละขั้นตั้งแต่ขั้นที่หนึ่งจนถึงขั้นสุดท้าย โดยสิ่งที่เป็นรายการย่อย ๆ ที่จะนำมาจัดกลุ่มก็คือ วิธีการทำไซโป้วหวาน ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มรายการนั่นเอง
2. เรื่อง ไซโป้วหวานทำได้ง่ายจัง เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพียงหนึ่งอย่างเท่านั้น นั่นก็คือ นำเสนอในเรื่องของวิธีการทำไซโป้วหวานเพียงเรื่องเดียว
3. เรื่อง ไซโป้วหวานทำได้ง่ายจัง เป็นงานเขียนที่มีการเรียงเนื้อหาตามลำดับขั้นตอน คือ เป็นการบอกถึงขั้นตอนการทำไซโป้วหวาน ซึ่งถือว่าตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย

อีกทั้งยังพบคำชี้แนะ คือคำว่า วิธีทำมีดังนี้ ลำดับแรก ต่อไป ซึ่งทำให้สามารถทำการตัดสินใจได้ว่า การนำเสนอเนื้อหาในเรื่อง “ไซโป้วหวานทำได้ง่ายจัง” ดังกล่าวข้างต้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ

เมื่อนักเรียนเข้าใจเรื่องโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการแล้ว ต่อไปเรามาทดสอบกันว่านักเรียนรู้จักจำโครงสร้างระดับยอดนี้มากหรือน้อยเพียงใด ไปตอบ คำถามจากบัตรคำถามได้เลยนะคะ

บัตรคำถาม

จากการที่ท่านได้อ่านเนื้อหาเรื่อง เกี่ยวกับลักษณะโครงสร้าง
ระดับยอดแบบกลุ่มรายการมาแล้วนั้นให้ท่านลองช่วยกันตอบคำถาม
ต่อไปนี้

1. ข้อใดคือความหมายของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
 - ก. เป็นโครงสร้างที่มีองค์ประกอบเดียว จัดกลุ่มเฉพาะสิ่งที่สัมพันธ์กัน
 - ข. เป็นโครงสร้างที่ประกอบด้วยเหตุและผลทุกรูปแบบที่มีใจความคาบเกี่ยวกัน
 - ค. เป็นโครงสร้างที่นำเอาส่วนประกอบย่อยที่สัมพันธ์กันมาจัดรวมกลุ่มเข้าไว้ด้วยกัน

2. ข้อใดคือคำชี้แนะที่ปรากฏในบทอ่านที่เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ

ก. ลำดับแรก	ต่อจากนั้น	เช่น
ข. ผลที่ได้	เนื่องจาก	นำไปสู่
ค. ข้อสงสัย	ปัญหา	มีการแก้ไข

3. จงบอกลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร

หลังจากที่ท่านตอบคำถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ให้ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลยหมายเลข 1

บัตรคำตอบ

1. ข้อใดคือความหมายของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
 - ก. เป็นโครงสร้างที่มีองค์ประกอบเดียว จัดกลุ่มเฉพาะสิ่งที่สัมพันธ์กัน
 - ข. เป็นโครงสร้างที่ประกอบด้วยเหตุและผลทุกรูปแบบที่มีใจความคาบเกี่ยวกัน
 - ค. เป็นโครงสร้างที่นำเอาส่วนประกอบย่อยที่สัมพันธ์กันมาจัดรวมกลุ่มเข้าไว้ด้วยกัน
2. ข้อใดคือคำชี้แนะที่ปรากฏในบทอ่านที่เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
 - ก. ลำดับแรก ต่อจากนั้น เช่น
 - ข. ผลที่ได้ เนื่องจาก นำไปสู่
 - ค. ข้อสงสัย ปัญหา มีการแก้ไข
3. จงบอกลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร

Chin

บัตรเฉลยหมายเลข 1

ให้นักเรียนตรวจคำตอบที่ถูกต้องจากเฉลยดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการหมายถึง
(ข้อ ค) โครงสร้างที่นำเอาส่วนประกอบย่อยที่สัมพันธ์กันมาจัดรวมกลุ่มเข้าไว้ด้วยกัน
2. คำชี้แนะที่มักปรากฏในบทอ่านที่เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ คือ
(ข้อ ก) คำว่า ลำดับแรก ต่อจากนั้น เช่น
3. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ จะมีลักษณะดังนี้ คือ
 1. โครงสร้างระดับยอดประเภทกลุ่มรายการ มักจะกล่าวถึงรายการย่อย ๆ รวมกันเข้าเป็นกลุ่มรายการที่ชัดเจนขึ้น
 2. โครงสร้างระดับยอดประเภทกลุ่มรายการ จะให้ข้อมูลเสนอตัวอย่าง หรือให้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องเพียงหนึ่งอย่างเท่านั้น
 3. โครงสร้างระดับยอดประเภทกลุ่มรายการ มักพบในงานเขียนประเภทที่มีการจัดเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับขั้นตอนหรือเวลา

หลังจากที่ตรวจคำตอบเสร็จแล้วให้หัวหน้าหยิบใบงานที่ 1 แจกให้สมาชิกทุกคน คนละ 1 ชุด และให้สมาชิกทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1 ต่อไป

ใบงานที่ 1

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าเพราะเหตุใดเรื่องที่อ่านนี้จึงมีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ

แพนตาซี เทียนสีสวย

เทียนสี เป็นงานหัตถศิลป์ของไทยที่อยู่ในประเภทเครื่องหอมชนิดหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันนี้พัฒนามาในรูปแบบออกมาให้เหมาะสมสวยงาม และเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น มีส่วนผสมง่าย ๆ ไม่มากอย่าง แต่ต้องใช้การฝึกฝนพอสมควร

แพนตาซี เทียนสีสวย เป็นอีกหนึ่งงานหนึ่งให้คุณค่าทางอารมณ์ และเพลิดเพลินสนุกสนาน เพราะเมื่อทำเทียนแล้วสามารถที่จะทำได้หลายรูปแบบฉบับนี้จะทำเทียนนมด้วยฟู่ สวยงามมาก มีขั้นตอนดังนี้

1. ใส่เทียนในชามหรือกะละมังขนาดพอดี
2. รอให้เทียนเริ่มแข็งนิด ๆ ก่อน จึงใช้ส้อมตีเทียน เหมือนการตีไข่เจียว และ หมุนให้ทั่ว ปาดด้านข้างลงเสมอ เพราะด้านข้างมักแข็งเร็ว พอปาดลงจะช่วยทำให้เทียนที่ ก้นชามเย็นเร็วขึ้น ตีอย่างรวดเร็วประมาณ 3 นาที ให้เทียนเป็นฝอยฟูแห้ง เวลาหยอดลงถ้วยจะได้ไม่แบน การดูว่าตีได้ที่หรือยังให้สังเกตว่าเมื่อทิ้งไว้สัก 1-2 นาที แล้วมีน้ำเทียนออกมาหรือไม่ ถ้าไม่มีน้ำเทียนแสดงว่าใช้ได้แล้ว
3. พอตีได้ที่แล้วก็ตักใส่ถ้วยพลาสติกกลมเล็ก ใช้ส้อมตักใส่ถ้วยเลย ในระหว่างตักหยอด ถ้าเทียนแห้งเกินไปโดยตักน้ำเทียนใส่เล็กน้อยแล้วคน ถ้าหน้าไม่แตกให้ใช้ส้อมผ่าลงไป ก็จะได้หน้าขนมด้วยฟู่ที่แตกสวยงาม
4. แล้วตัดเทียนเป็นท่อนประมาณ 1 นิ้ว ปักลงไปตรงกลางขนมอย่างรวดเร็ว การใส่ไส้เทียนอย่าใส่ตอนที่เทียนยังไม่แข็งได้ที่ เพราะไส้เทียนที่ชุบไว้จะอ่อนและหัก

ชื่อ-สกุล.....แผนก.....ห้อง.....เลขที่.....

บัตรคำตอบใบงานที่1

เรื่อง แฟนตาซีเทียนสีสวย เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการเพราะ

Chiang Mai Uni

บัตรเฉลยใบงานที่ 1

หลังจากที่สมาชิกทุกคนทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1 เสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มเฉลยคำตอบ โดยเริ่มถามสมาชิกว่า เพราะเหตุใดเรื่องแฟนตาซีเทียนสีสวยจึงเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ ให้ทุกคนช่วยกันตอบตามที่แต่ละคนได้ตอบในบัตรคำตอบใบงานที่ 1 โดยหัวหน้ากลุ่ม ช่วยให้อ่านดังนี้

หัวหน้า : ในเรื่องแฟนตาซีเทียนสีสวยมีการกล่าวถึงรายการย่อย ๆ หรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “มี”

หัวหน้า : ถามต่อว่า “มีอะไรบ้าง เพื่อน ๆ ลองบอกรายการดังกล่าวมาซิครับ”

เพื่อน ๆ : บอกรายการย่อย ๆ

หัวหน้า : หลังจากที่มีสมาชิกบอกรายการย่อย ๆ แล้ว หัวหน้าเฉลยให้สมาชิกทราบว่าเรื่องแฟนตาซีเทียนสีสวยนั้นมีการกล่าวถึงรายการย่อย ๆ กล่าวคือ เป็นการบอกถึงขั้นตอน หรือวิธีการทำเทียนสี ซึ่งจะบอกถึงรายการย่อย ๆ คือ ขั้นตอนของการทำเทียนสี ดังนั้นเรื่องนี้จึงมีลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ คือจะกล่าวถึง รายการย่อย ๆ รวมกันเข้าเป็นกลุ่มรายการที่ชัดเจน

หัวหน้า : เอาละ นอกเหนือจากโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการจะกล่าวถึงรายการย่อย ๆ รวมกันเข้าเป็นกลุ่มรายการที่ชัดเจนแล้วในโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ ก็จะทำให้ข้อมูลเสนอตัวอย่าง หรือให้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องเดียวเพียงหนึ่งอย่างเท่านั้นในเรื่องนี้ได้ให้ข้อมูลเสนอตัวอย่างหรือคำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องเพียงหนึ่งอย่างหรือไม่

เพื่อน ๆ : เมื่อเพื่อน ๆ ตอบว่า “ให้การเสนอข้อมูลเพียงหนึ่งอย่าง”

หัวหน้า : ถามต่อไปว่า “เสนอตัวอย่างหรืออธิบายเกี่ยวกับเรื่องอะไรละ”

เพื่อน ๆ : ช่วยกันตอบว่า “เป็นการเสนอเรื่องวิธีการทำเทียนสีเพียงอย่างเดียว”

หัวหน้า : ก็บอกว่า “สิ่งที่เพื่อน ๆ ช่วยกันตอบมานั้นถูกต้องแล้ว เพราะเรื่องแฟนตาซีเทียนสีสวยนี้ จะเป็นการเสนอเรื่องวิธีการทำเทียนสีเพียงอย่างเดียวซึ่งตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ ที่กล่าวว่า โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการจะให้ข้อมูลเสนอตัวอย่าง หรือให้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องเพียงหนึ่งอย่างเท่านั้น

หัวหน้า : นอกเหนือจาก 2 ลักษณะดังกล่าวแล้ว โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการมักจะพบในงานเขียนประเภทที่มีการจัดเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับขั้นตอนหรือเวลาด้วย ซึ่งในเรื่องแฟนตาซีเขียนสืสวอย มีการจัดเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับ ขั้นตอนหรือรายการหรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “มี”

หัวหน้า : ถามว่า “มีการจัดเรียงเนื้อเรื่องอย่างไรละ”

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “มีการจัดเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับขั้นตอน คือการบอกวิธีทำเทียนสืออย่างเป็นขั้นตอน

หัวหน้า : “ใช่แล้วครับ เรื่องแฟนตาซีเขียนสืสวอยนั้น จะเป็นการบอกถึงขั้นตอนของการทำเทียนสื ซึ่งตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการนั่นเอง แล้วหัวหน้าก็ถามต่อไปอีกว่า “นอกเหนือจากลักษณะดังกล่าวแล้ว การที่จะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการจะต้องมีอะไรอีก”

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “มีคำชี้แนะ”

หัวหน้า : ถามต่อไปว่า “แล้วในบทอ่านนี้ มีคำชี้แนะ คำว่าอะไรที่เป็นการแสดง หรือบ่งบอกว่าบทอ่านดังกล่าวเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ”

เพื่อน ๆ : ช่วยกันตอบว่า มีคำว่า “มีขั้นตอนดังนี้”

หัวหน้า : บอกให้สมาชิกในกลุ่มทราบ ว่า หากพิจารณาแล้วว่าเนื้อเรื่องที่อ่านนั้นมี

ลักษณะตรงตามลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ คือ

1. มักจะกล่าวถึงรายการ ย่อย ๆ รวมกันเข้าเป็นกลุ่มรายการที่ชัดเจนขึ้น
2. จะให้ข้อมูลเสนอตัวอย่าง หรือให้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องเพียงหนึ่งอย่างเท่านั้น
3. มักพบในงานเขียนประเภทที่มีการจัดเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับขั้นตอนหรือ เวลา

และ พบคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ คือคำว่า เริ่มจาก ลำดับแรก ต่อไป ครั้นแล้ว ต่อจากนั้น หลังจากนั้น สุดท้าย ดังนี้ ในขณะเดียวกัน ในที่สุด เป็นต้น เช่น ยกตัวอย่างเช่น ประกอบด้วยอาทิ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ แล้ว เราก็มั่นใจได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ หลังจากที่เราช่วยกันตอบคำถามเสร็จแล้วหัวหน้าสรุปเฉลยใบงานที่ 1 ให้สมาชิกรับทราบอีกครั้ง

บัตรเฉลยใบงานที่ 1 หน้า 3

บทอ่านเรื่องแฟนตาซีเทียนสีสวย เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ เนื่องด้วยมีลักษณะดังนี้

1. เป็นการให้ข้อมูลและเสนอตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องวิธีการทำเทียนสีเพียงอย่างเดียว
2. มีการเรียงลำดับเนื้อเรื่องเป็นลำดับขั้นตอน คือการบอกวิธีทำเป็นขั้นตอน
3. มีคำชี้แนะที่บ่งบอกว่าเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ คือคำว่า "มีขั้นตอนดังนี้"

หลังจากที่ฟังเฉลยเสร็จแล้ว หัวหน้ากลุ่มสรุปให้สมาชิกฟังอีกครั้งว่า การที่เราจะพิจารณาเรื่องว่าเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการหรือไม่นั้น เราควรจะพิจารณาว่า

1. เรื่องที่อ่านนั้นมีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการหรือไม่
2. ในเรื่องที่อ่านนั้นมีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการหรือไม่

ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ยากเลยที่เราจะพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการหรือไม่ หลังจากหัวหน้าสรุปเสร็จแล้ว หัวหน้าให้ทุกคนช่วยกันเก็บอุปกรณ์ และหมุนเวียนไปศูนย์การเรียนรู้ต่อไป

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2

โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายได้
3. นักเรียนสามารถหาคำชี้แนะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายจากบทอ่านได้

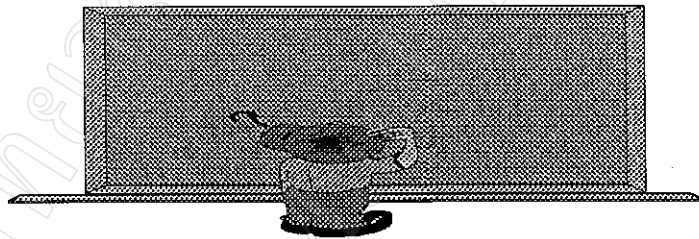
บัตรคำสั่ง

ให้หัวหน้าอ่านบัตรคำสั่งและปฏิบัติในสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ให้หัวหน้าอ่านบัตรคำสั่งให้เข้าใจ
2. ให้หัวหน้ากลุ่มเปิดซองบรรจุบทเรียนเรื่องโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย แล้วแจกให้สมาชิกในกลุ่มอ่านคนละ 1 ชุด โดยให้เวลาในการอ่าน 7 นาที
3. สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนศึกษาบทเรียนเรื่องโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย (7 นาที)
4. เมื่อสมาชิกในกลุ่มศึกษาบทเรียนเรื่องโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายเสร็จแล้ว ให้หัวหน้าหยิบใบงานที่ 1 มาอ่านคำสั่ง และให้สมาชิกทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1
5. หลังจากที่สมาชิกทุกคนทำกิจกรรมในใบงานที่ 1 เสร็จแล้วให้หัวหน้าหยิบบัตรเฉลยมาเฉลยให้สมาชิกทุกคนตรวจคำตอบร่วมกัน แล้วหัวหน้านำกระดาษคำตอบนั้นส่งลงไปในกลุ่มรับคำตอบ
6. หลังจากที่สมาชิกทุกคนตรวจคำตอบจากใบงานที่ 1 เสร็จแล้ว ให้เก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ตามเดิม และหมุนเวียนไปศูนย์การเรียนรู้ต่อไป

บทเรียน

โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากที่นักเรียนศึกษาเรื่องโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายแล้วนักเรียนสามารถ

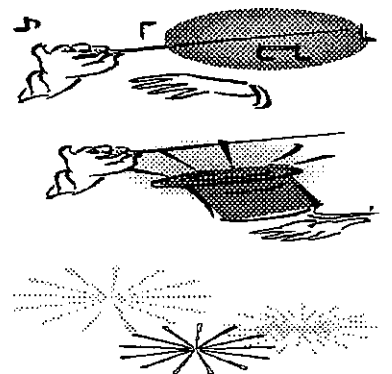
1. บอกความหมายของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายได้
2. บอกลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายได้
3. หาคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายจากบทอ่านได้

สวัสดีคะนักเรียน
ยินดีต้อนรับเข้าสู่บทเรียนเรื่องโครงสร้างระดับยอด
แบบกลุ่มรายการของการบรรยาย เนื้อหาแรกที่เราจะเริ่มศึกษาคือ
เรื่อง ความหมายของโครงสร้างระดับยอด
แบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
ถ้าหากพร้อมแล้วเราไปศึกษากันเลยคะ

เมื่อพูดถึงโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
เรามักจะหมายถึง

โครงสร้างที่เป็นการจัดกลุ่มเฉพาะสิ่งที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน
เช่น การบรรยายถึงเรื่องไข้เลือดออก ก็จะกล่าวถึง สาเหตุ อาการ
และ วิธีการป้องกันและรักษาโรคไข้เลือดออกนั่นเอง ซึ่งถือว่าเป็น
เป็นการจัดกลุ่มของสิ่งที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

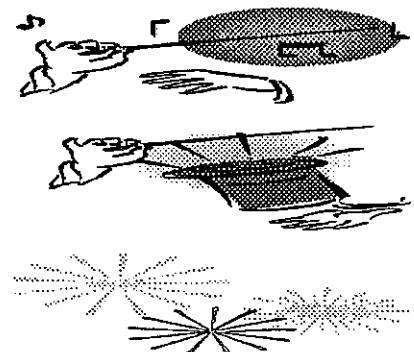

นอกจากโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการจะหมายถึงโครงสร้าง
 ที่เป็นการจัดกลุ่มเฉพาะสิ่งที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันแล้ว

ส่วนประกอบแต่ละส่วนของโครงสร้างระดับยอดนั้นจะต้องเป็น
 ส่วนหนึ่งขององค์ประกอบใหญ่

กล่าวคือ

เมื่อเราอ่านบทอ่านเรื่องโรคไข้เลือดออกเราก็จะได้อ่านรายละเอียดของ
 โรคไข้เลือดออกได้แก่ สาเหตุของโรคไข้เลือดออก อาการของโรค
 ไข้เลือดออกวิธีป้องกันและรักษาโรคไข้เลือดออกเราจะเห็นได้ว่าองค์
 ประกอบใหญ่ของบทอ่านนี้ ก็คือโรคไข้เลือดออก ส่วนประกอบแต่ละส่วน
 ก็คือ สาเหตุ อาการ วิธีป้องกันและรักษาโรคไข้เลือดออกซึ่งส่วนประกอบ
 ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบใหญ่นั้นเอง

ดังนั้นโครงสร้างระดับยอดใดที่จะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบ
กลุ่มรายการของการบรรยายได้จะต้องเป็น.....

.....

.....

ตอบได้ไหมคะคนเก่ง ตอบเสร็จแล้ว พลิกไปดูเฉลยกัน
เพื่อที่จะพิสูจน์ได้นักเรียนจำความหมายของ
โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายได้แล้ว

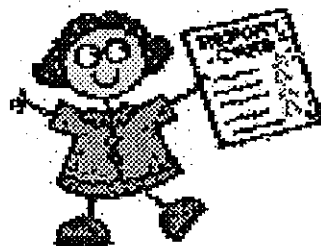
โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย ก็คือ

โครงสร้างที่เป็นการจัดกลุ่มเฉพาะสิ่งที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน
และส่วนประกอบย่อยแต่ละส่วนจะเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบใหญ่

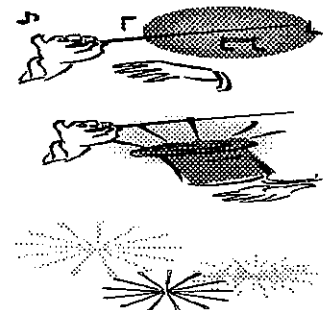
นักเรียนตอบได้ใช่ไหมคะ ถ้าไม่ได้ก็ไม่เป็นไร
แต่ต้องจดจำตั้งแต่ตอนนี้เลยนะคะ ห้ามลืม...

นักเรียนก็ได้ทราบความหมายของโครงสร้างระดับยอด
แบบกลุ่มรายการของการบรรยายแล้วนะคะ ว่าหมายถึง
โครงสร้างที่เป็นการจัดกลุ่มเฉพาะสิ่ง
ที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ส่วนประกอบย่อย
แต่ละส่วนจะเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบใหญ่
ต่อไปเราจะมาดูกันว่า
ลักษณะของบทอ่านที่เป็นโครงสร้างระดับยอด
แบบกลุ่มรายการของการบรรยายนั้น
จะมีลักษณะอย่างไรบ้าง

หากเราพบบทอ่าน แล้วเราต้องการจะทราบว่าบทอ่านนั้นเป็นโครงสร้าง
ระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่นั้น

ก่อนอื่นเราก็ต้องมาทำความรู้จักกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบ
กลุ่มรายการกันก่อนว่ามีหน้าตาเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อที่ว่าเราจะสามารถ
พิจารณาบทอ่านที่อ่านได้ว่าเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
ของการบรรยายหรือไม่

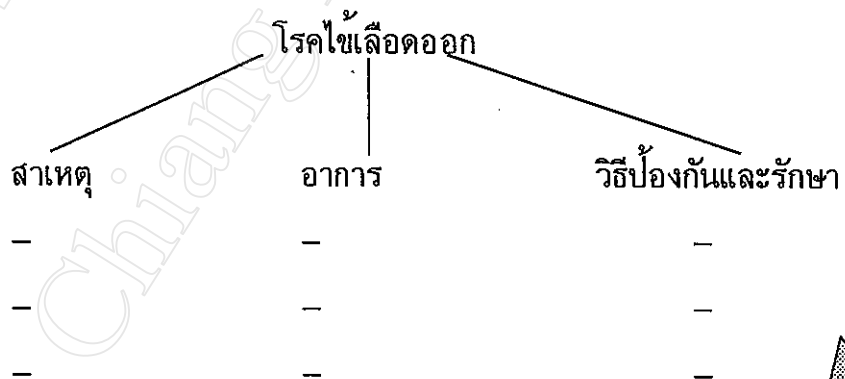
เรามาทำความรู้จักกับลักษณะแรก
ของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่ม
รายการของการบรรยายกันดีกว่านะคะ

ลักษณะที่ 1

บทอ่านที่มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย จะมีลักษณะของการบรรยาย และให้ข้อมูล เสนอตัวอย่าง หรือใช้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่า 1 อย่างขึ้นไป

เช่น เมื่อเราอ่านบทอ่านที่บรรยายถึงโรคไข้เลือดออกบทอ่านนั้นก็มักจะอธิบายเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก มากกว่า 1 อย่าง เช่น อธิบายถึงสาเหตุของโรค อธิบายถึงอาการของโรค อธิบายถึงวิธีป้องกันและรักษาโรคไข้เลือดออก

เรามาทำความรู้จักกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอด
แบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
ลักษณะต่อไปกันนะคะ

ลักษณะที่ 2

บทอ่านที่มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
จะแยกลักษณะของสิ่งที่กล่าวถึงเป็นส่วน ๆ และกล่าวถึงรายละเอียด
ส่วนประกอบของสิ่งนั้น

เช่น เมื่อกล่าวถึงโรคไข้เลือดออก มักจะอธิบายถึงรายละเอียดของ
สาเหตุของโรค วิธีป้องกัน ลักษณะของโรคไข้เลือดออก โดยจะแยกอธิบาย
เป็นส่วน ๆ เช่น

อาการของโรคคือ.....

สาเหตุของโรคคือ.....

วิธีป้องกันคือ.....

วิธีรักษาคือ.....

ซึ่งจะเป็นการแยกรายละเอียดไปเป็นกลุ่ม เราจึงเรียกโครงสร้าง
ระดับยอดลักษณะนี้ว่าเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการนั่นเอง

มาทบทวนกันนะคะว่าลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบ
กลุ่มรายการของการบรรยายมีอะไรบ้าง

ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ

1.
2.

ตอบเสร็จแล้วพลิกดูเฉลยในหน้าถัดไปคะ

นักเรียนตอบได้ไหมเอ่ย ว่าโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายนั้นมีลักษณะอย่างไร ถ้าตอบไม่ได้ก็มาดูคำตอบกันนะคะ

โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
ก็จะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. จะให้ข้อมูลเสนอตัวอย่าง หรือใช้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่า 1 อย่างขึ้นไป
2. จะแยกลักษณะของสิ่งที่กล่าวถึงเป็นส่วน ๆ และกล่าวถึงรายละเอียดส่วนประกอบของสิ่งนั้น

นักเรียนก็ได้ศึกษาเนื้อหาของโครงสร้างระดับยอดแบบ
กลุ่มรายการของการบรรยาย ในเรื่องของ ความหมาย
และลักษณะไปแล้ว ต่อไป จะแนะนำให้นักเรียนได้รู้จักกับ
คำชี้แนะที่มักปรากฏในบทอ่านที่เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบ
กลุ่มรายการของการบรรยาย ซึ่งจะเป็นผู้ช่วยที่สำคัญที่จะช่วยให้
เราพิจารณาบทอ่านที่เป็นโครงสร้างระดับยอด
แบบกลุ่มรายการของการบรรยายได้ง่ายมากยิ่งขึ้น
พลิกหน้าถัดไปเพื่อทำความรู้จักกับ คำชี้แนะ กันเลยคะ

หากเราพบคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย ก็จะทำให้เรามั่นใจได้ว่าเรื่องที่เราอ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายแน่นอน

คำชี้แนะดังกล่าว ได้แก่ คำดังต่อไปนี้

- ประกอบด้วย
- เช่น
- อาทิ
- อีกประการหนึ่ง
- นอกจากนี้
- นอกจาก
- อีกด้านหนึ่ง

นักเรียนรู้จักคำชี้แนะกันแล้ว
ต่อไปเรามาดูตัวอย่างคำชี้แนะที่มักปรากฏ
ในโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
จากบทอ่านเรื่อง ความเมตตา พลิกหน้าถัดไปเลยคะ

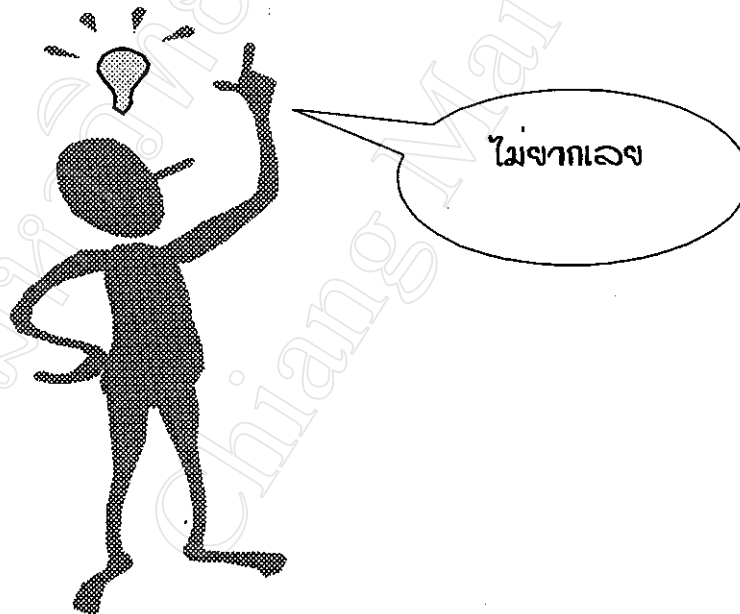

ความเมตตากรุณานั้น ประกอบด้วยสิ่งที่สำคัญมารวมกัน
 หนึ่งคือความเมตตา ซึ่งหมายถึง ความสงสาร ความคิดปรารถนา
 ให้ผู้อื่นเป็นสุข สองคือความกรุณา ซึ่งหมายถึง ความพยายามที่จะ
 หาทางช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ โดยมีความเมตตาเป็นเหตุ หากมนุษย์
 ทุกคนมีความเมตตากรุณาแล้วก็จะส่งผลให้มนุษย์ทุกคนมีจิตปรารถนา
 ให้ผู้อื่นเป็นสุข ให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ก่อให้เกิดประโยชน์ที่สำคัญคือ
 สันติสุขร่มเย็นขึ้นในโลก และที่สำคัญเมตตากรุณานั้นอยู่ที่จิตใจ
 ซึ่งจะส่งผลให้การกระทำนั้นดีตามมาด้วย จักแยกความเมตตา
 ออกจากความกรุณานั้นย่อมมิได้

คำชี้แนะจากบทอ่านเรื่องความเมตตา คือ คำว่า ?

(นักเรียนหาเจอไหมคะ ถ้าไม่เจอลองเปิดไปหน้าถัดไปสิคะ)

คำตอบ ก็คือ คำชี้แนะที่พบในบทอ่านเรื่องความเมตตาได้แก่คำว่า
ประกอบด้วย (บรรทัดที่ 1 ย่อหน้าที่ 1)

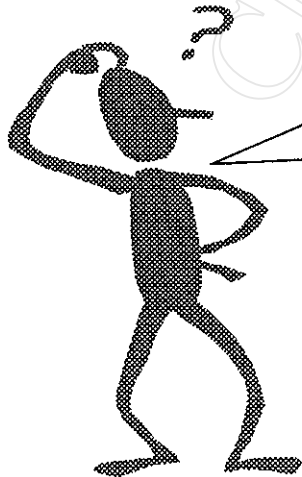
นักเรียนรู้จักทั้ง ความหมาย ลักษณะ และ คำชี้แนะ
ของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
ของการบรรยาย กันไปแล้ว
นักเรียนคงจะสงสัยว่าเราจะมีวิธีการอย่างไร
ที่จะพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็น
โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของ
การบรรยายหรือไม่ เราไปศึกษากันดีกว่านะคะ
ว่าเราจะมีวิธีการพิจารณาได้อย่างไร
พลิกหน้าถัดไปเลยคะ

วิธีการพิจารณาว่าบทอ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
หรือไม่นั้น ให้นักเรียนศึกษาจากขั้นตอนต่อไปนี้ค่ะ

ขั้นที่ 1

นักเรียนต้องพิจารณาว่าบทอ่านนั้นมีลักษณะตรงกับ
ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่

ต้องจำลักษณะของโครงสร้าง
ระดับยอดแบบกลุ่มรายการของ
การบรรยายให้ได้ก่อนหรือเปล่านั้น
ถึงจะพิจารณาเรื่องได้

ก่อนที่นักเรียนจะพิจารณาบทอ่านนั้น เราก็ต้องมาทบทวนกันหน่อยนะคะ
ว่าเรื่องลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
มีอะไรบ้าง

ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย

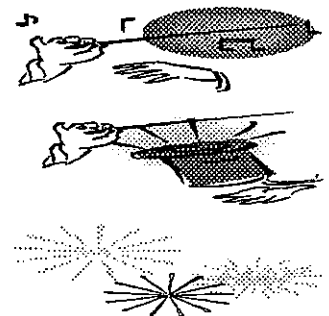
1.
2.

ตอบได้ไหมคะ
ถ้าตอบเสร็จแล้ว ให้พลิกไปดูเฉลย
หน้าถัดไปเลยคะ

ในการที่เราจะมองโครงสร้างระดับยอดว่าเป็นโครงสร้างแบบกลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่นั้น เราจะทำการพิจารณาดังต่อไปนี้

1. พิจารณว่าบทอ่านนั้นมีลักษณะของการบรรยาย และให้ข้อมูล เสนอตัวอย่าง หรือใช้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่า 1 อย่างขึ้นไปหรือไม่ ถ้ามีก็อาจจะสันนิษฐานได้ว่าบทอ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย ซึ่งการจะบอกได้อย่างชัดเจนก็ต้องพิจารณาต่อไปว่าบทอ่านนั้นมีลักษณะประการที่ 2 ของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายอยู่ด้วยหรือไม่ คือ
- 2 เนื้อหาจะแยกลักษณะของสิ่งที่กล่าวถึงเป็นส่วน และกล่าวถึงรายละเอียดส่วนประกอบของสิ่งนั้น

หลังจากที่ทบทวนลักษณะของโครงสร้างระดับยอด
แบบกลุ่มรายการของการบรรยายเรียบร้อยแล้ว
ต่อไป เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องแล้วก็พิจารณาว่า
เรื่องที่อ่านนั้นมีลักษณะตรงกับลักษณะของ
โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่
ถ้ามีก็แสดงว่าบทอ่านนั้นมีโครงสร้างระดับยอดแบบ
กลุ่มรายการของการบรรยาย

หลังจากที่พิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้นมีลักษณะตรงกับลักษณะของ
โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่แล้ว
ให้นักเรียน ทำขั้นตอนที่ 2 ต่อไป

ขั้นที่ 2

พิจารณาว่าบทอ่านนั้นมีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบ
กลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่

คำชี้แนะที่มักปรากฏในบทอ่านที่เป็นโครงสร้าง
ระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
คือ คำว่าอะไรบ้างนะ ?

คำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของ
การบรรยายมีคำว่าอะไรบ้าง นักเรียนนี้แล้วเขียนออกมาซิคะ

.....

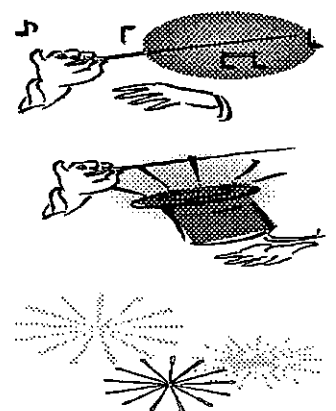
.....

.....

.....

.....

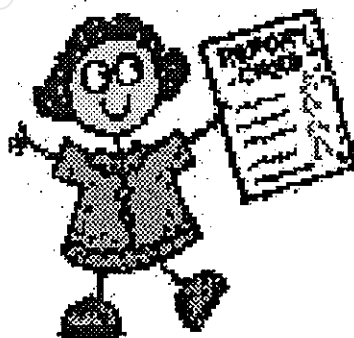
.....

คำชี้แนะที่มักปรากฏในบทอ่านที่เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบ
กลุ่มรายการของการบรรยาย ได้แก่คำว่า
ประกอบด้วย, เช่น, อาทิ, อีกประการหนึ่ง, นอกจากนี้,
นอกจาก, อีกด้านหนึ่ง

เมื่อจดจำคำชี้แนะที่มักปรากฏในบทอ่านที่เป็นโครงสร้างระดับยอด
 แบบกลุ่มรายการของการบรรยายแล้ว ให้นักเรียน
 อ่านบทอ่าน แล้วก็หาว่าในบทอ่านนั้น
 มีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอด
 แบบกลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่
 หากพบ คำชี้แนะ ที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอด
 แบบกลุ่มรายการของการบรรยายในบทอ่าน
 แสดงว่าบทอ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอด
 แบบกลุ่มรายการของการบรรยาย

นักเรียนคงพอจะเข้าใจวิธีการพิจารณาเรื่องที่อ่านว่า
เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่แล้วนะคะ
เพื่อให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น ให้นักเรียนฝึกพิจารณาเรื่อง
กันดีกว่านะคะว่าเรื่องที่นักเรียนจะได้อ่านต่อไปนี้
เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
ของการบรรยายหรือไม่ เพราะเหตุใด

เราจะทำได้หรือเปล่านะ

เรื่องงูสวัด

งูสวัดเป็นโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งทำให้มี อาการพุ เป็นเม็ดพองภายในมีน้ำใส ๆ ขึ้นเป็นกลุ่ม ๆ ที่ผิวหนังบริเวณที่มีปลายประสาท มาหล่อเลี้ยงจากส่วนต้นที่มีอาการอักเสบนั้นและมีการปวดแสบปวดร้อนที่ บริเวณเดียวกันนั้นด้วย

ผู้ชายจะเป็นโรคนี้มากกว่าผู้หญิง เป็นได้ทุกวัยแต่คนอายุเกิน 50 ปี เป็นกันมากมักเป็นกันในต้นฤดูร้อน และก่อนเข้าฤดูหนาว อาการเริ่มแรก 3-4 วัน มีไข้หนาว เพลีย และอาการทางกระเพาะอาหารลำไส้ โดยเฉพาะ ผู้ใหญ่มักมีอาการเจ็บปลายประสาทด้วย วันที่ 4 หรือ วันที่ 5 จะมีเม็ดพองภายในมีน้ำใส ๆ ขึ้นเป็นหย่อม ๆ ฐานที่ผิวหนังรอบ ๆ อักเสบแดง โดยมากบริเวณ ทรวงอก แล้วย่อย ๆ แผ่ออกไปด้านเดียว พอเป็นได้สัก 5 วันก็จะค่อย ๆ แห้งลงแล้วตกสะเก็ด เมื่อเป็นครั้งหนึ่งแล้วมักเกิดภูมิคุ้มกัน

นอกจากบริเวณทรวงอกอาจเป็นบริเวณอื่นอีกได้รวมถึงบริเวณเยื่อ จมูก และนัยน์ตาด้วย บางรายอาจเป็นแผ่ไปทั้งสองข้างแต่มิ่น้อยที่เชื่อว่าเมื่อ แผ่ไปรัดรอบตัวแล้วจะตายนั้นไม่เป็นความจริง อาจเป็นได้เมื่อเม็ดพองนั้น แตกเป็นแผลแล้ว มีเชื้อโรคอื่นเข้าแทรกแซง ทำให้มีอาการรุนแรงมากขึ้นได้

การรักษา ใช้ยาผงโรย หรือทายาหน้าที่ระงับการปวดแสบปวดร้อน ยาจำพวกปฏิชีวนะ ฯลฯ ทางที่ดีควรปรึกษาแพทย์ เฉพาะทางโรคผิวหนัง

เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องงูสวัดจบแล้ว นักเรียนคิดว่าเรื่องงูสวัดเป็น
โครงสร้างระดับ ยอดแบบกลุ่มรายการหรือไม่คะ

☐

เป็น

☐

ไม่เป็น

ใช้คะ เรื่องงูสวัดเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ

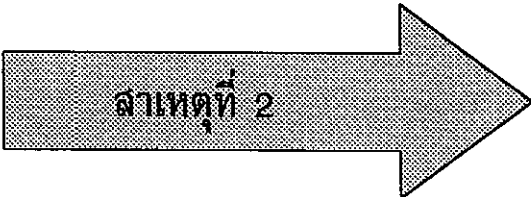

นักเรียนคงจะตอบได้นะคะว่าสาเหตุที่ทำให้เรื่อง ภูสวัต
มีลักษณะโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย ก็คือ

สาเหตุที่ 1

ลักษณะของเนื้อเรื่องภูสวัต นั้นเหมือนกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอด
แบบกลุ่มรายการของการบรรยาย กล่าวคือ

เรื่องภูสวัตนั้น จะเป็นการให้ข้อมูลและคำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องภูสวัตมาก
กว่าหนึ่งอย่างขึ้นไป และยังอธิบายรายละเอียดขององค์ประกอบย่อย ๆ
นั้นลงไปอีก เช่น อาการของ โรคภูสวัต สาเหตุที่เกิดโรคภูสวัต วิธีป้องกัน
และรักษา จึงนับได้ว่าเรื่องภูสวัตนี้มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบ
กลุ่มรายการของการบรรยาย

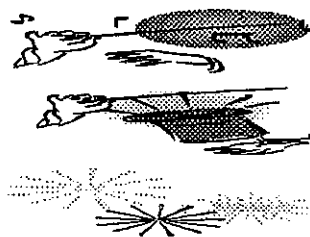
สาเหตุที่ 2

สาเหตุที่ 2

หาไม่ยากเลยใช่ไหมคะ สำหรับคำชี้แนะของโครงสร้างระดับยอด
แบบกลุ่มรายการของบรรยาย ในเรื่องงูสวัด
นักเรียนคงหาเจอแล้วใช่ไหมคะ

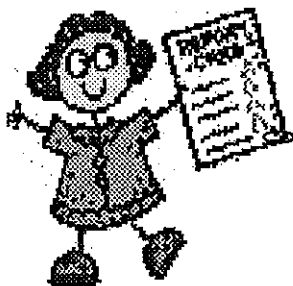
คำชี้แนะ ที่ปรากฏในเรื่อง งูสวัด คือคำว่า นอกจาก ซึ่งเป็น
คำชี้แนะคำหนึ่งที่เรามักจะพบในโครงสร้างระดับ
ยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย

จากเหตุผลสองข้อข้างต้น จึงพิจารณาได้ว่าเรื่องงูสวัดนั้นเป็น
โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายแน่นอน

ดังนั้นหากนักเรียนพบบทอ่าน
วิธีการที่จะพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอด
แบบกลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่ ก็โดยการ

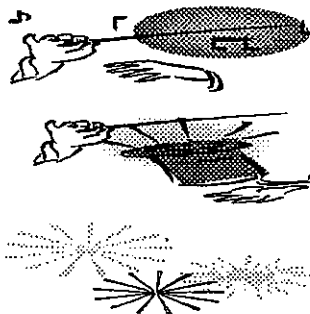
1.
2.

คนเก่งตอบได้ไหมเอ๋ย

นักเรียนคงจะตอบกันได้แหละว่า
การที่จะพิจารณาว่าเรื่องที่เราได้อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบ
กลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่นั้นเราทำได้ดังนี้คือ

1. พิจารณาว່าบถ่านนั้นมีลักษณะตรงกับ
ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่
2. พิจารณาว່าบถ่านนั้นมีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอด
แบบกลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่

นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
ของการบรรยาย จนครบถ้วนละคะ ต่อไปเราก็จะมาดูกันว่า
จากการศึกษาบทเรียนนี้ นักเรียนเข้าใจเนื้อหาหรือไม่

โดยให้นักเรียนหยิบใบงานที่ 1 ขึ้นมา
แล้วก็ทำด้วยความตั้งใจนะคะ

ทำเสร็จแล้ว ก็รอเพื่อน ๆ
แล้วตรวจคำตอบพร้อมกัน
โดยให้หัวหน้าเป็นผู้เฉลยนะคะ

ใบงานที่ 1

ชื่อ-สกุล.....แผนก.....ห้อง.....เลขที่.....

1. จงจับคู่ข้อความด้านซ้ายมือและขวามือที่มีความสัมพันธ์กัน
โดยให้เลือกตัวอักษรข้อ ก-ง มาใส่หน้าข้อ 1-3 ด้านขวามือ
ที่มีความสัมพันธ์กัน

<p>___ 1. ความหมายของโครงสร้าง
ระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
ของการบรรยายขึ้นไป</p>	<p>ก. ให้ข้อมูล เสนอดตัวอย่าง หรือให้
คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องมากกว่า
หนึ่งอย่าง</p>
<p>___ 2. ลักษณะของโครงสร้าง
ระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
ของการบรรยาย</p>	<p>ข. ประกอบด้วย เช่น อาทิ
อีกประการหนึ่ง นอกจากนี้</p>
<p>___ 3. คำชี้แนะของโครงสร้าง
ระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
ของการบรรยาย</p>	<p>ค. ข้อความที่บอกหัวข้อหรือชื่อเรื่อง
ที่ครอบคลุมเนื้อความ   ง. โครงสร้างที่มีองค์ประกอบเดียว
เป็นการจัดกลุ่มเฉพาะสิ่งที่มีความ
สอดคล้องสัมพันธ์กันส่วนประกอบย่อย
แต่ละส่วนจะเป็นส่วนหนึ่งขององค์
ประกอบใหญ่</p>

1. คำสั่งให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วทำแบบฝึกหัดที่กำหนดให้

“ถั่วลันเตา แพง...แต่ดีมีคุณค่า”

ถั่วลันเตาเป็นผักชนิดหนึ่งที่ชื่อก็บอกอยู่แล้วว่าอยู่ในตระกูลถั่วลันเตาเนื้อมีภาพที่คงเห็น ผักถั่วลักษณะแบนๆ ที่มีขนาดไม่ใหญ่นัก และมีสีเขียวสดรูปร่างกรอบเวลาเคี้ยว อร่อยมีไฟเส้น แต่ถ้าพูดถึงราคาของมันอาจ ทำให้หลายคนเลี่ยงไปบริโภคผักชนิดอื่นที่มีราคาย่อมเยากว่า หากทว่าถ้าได้เรียนรู้ถึงคุณค่าด้วยคุณสมบัติ ทางโภชนาการที่ทุกคนไม่ควรมองข้าม

ขึ้นชื่อว่า “ผัก” บริโภคกันเกิดจะเกิดผลดี ความจริงผู้ที่มีไขมันเกินพิกัดไม่น่ากังวลใจในการเลือกรับประทานอาหาร เพราะเขาเข้าใจจริงๆ แล้วมี ผักผลไม้สารพัดชนิดที่เชื่อต่อการลดน้ำหนัก เช่นเดียวกับถั่วลันเตาที่ประกอบไปด้วยคุณค่าทางอาหาร กล่าวคือ มีแคลอรีต่ำ ในถั่วลันเตา 100 กรัม จะมีสารอาหารชนิดนี้เพียง 42 แคลอรี หรือ เท่ากับปริมาณครึ่งหนึ่งของแคลอรี พืชผักตระกูลถั่วทั้งหลาย ในขณะที่มีโปรตีนและคาร์โบไฮเดรตอยู่ประมาณ 3 กรัม และ 8 กรัม ตามลำดับ และปราศจากสารที่ทำให้อ้วน

ถั่วลันเตาเป็นแหล่งสำคัญของวิตามิน C ซึ่งมีคุณสมบัติในการบำรุงผิวและเส้นเอ็น แต่วิตามิน C นี้สามารถสูญเสียไปได้ง่ายหากเราปรุงถั่วลันเตาในน้ำไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม ดังนั้นเราควรรับประทานถั่วลันเตาดิบหรือแปรรูปให้น้อยที่สุด เพื่อคงคุณค่าของสารอาหารชนิดนี้ไว้ นอกจากนี้ถั่วลันเตา ยังมีแร่ธาตุจำพวกเหล็กที่ช่วยบำรุงเลือดและป้องกันโรคโลหิตจางได้อีกทั้งยังมีไฟเบอร์อีกด้วย

ซื้อและเก็บถั่วลันเตาอย่างไรไม่เหินจะยาก เราสามารถหาซื้อถั่วลันเตาได้ตลอดทั้งปีในตลาดสดและซูเปอร์มาร์เก็ต ถึงแม้ว่าจะมีราคาแพง แต่ก็น่ายินดีที่เราสามารถบริโภคมันได้ทั้งผักแว่นไว้กัแต่ก้านของมันเท่านั้น เวลาเลือกซื้อก็ควรเลือกที่มีสีเขียวสด ถ้าเป็นไปได้ ควรเลือกหักผักถั่วลันเตาดู ถ้ามี

เสียงดัง “เป๊าะ” แสดงว่าสดและกรอบจริง วิธีนี้อาจไม่สะดวกนักหากซื้อในซูเปอร์มาร์เก็ต ที่มีกบบรรจุตัวลันเตาในถุงพลาสติกเรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม

เราสามารถสังเกตได้ด้วยการหั่นเฉียงฝักที่มีลักษณะแห้งเหี่ยว มีเชื้อรา และมีเหงื่อออก ดังนั้น ขอแนะนำให้ซื้อในตลาดสดจะดีกว่า เลือกซื้อง่ายทั้งยังประหยัดกว่าด้วย เมื่อซื้อมาแล้วก็เก็บไว้ในตู้เย็น ซึ่งจะเก็บไว้ให้สดได้นานประมาณ 3-4 วัน

เกร็ดเล็กเกร็ดน้อยเกี่ยวกับตัวลันเตา

- ชื่อภาษาอังกฤษของตัวลันเตาคือ “Mangetout” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาฝรั่งเศสคำหนึ่ง ที่มีคำแปลว่า “ทานได้ทั้งหมด” หมายถึงการทานตัวลันเตานั้นเอง
- ต้นตระกูลของตัวลันเตาก็คือถั่วชนิดเมล็ดเล็ก มีถิ่นกำเนิดอยู่ในแถบชายแดนของประเทศพม่า และไทยนี้เองราวๆ 9,800 ปี ก่อนคริสตกาลมาแล้ว ใ้อโน...ไทยเราเป็นถิ่นกำเนิดเชียวนะเนี่ย

หลังจากที่อ่านเรื่องแล้วให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

จึงพิจารณาว่าเหตุใดเรื่อง “ถั่วลิ้นเตา แพง...แต่ดีมีคุณค่า” จึงเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบ
กลุ่มรายการของการบรรยาย

Chiang Mai University

บัตรเฉลย

ข้อ 1

1. ความหมายของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย ตอบ ง
2. ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย ตอบ ก
3. คำชี้แนะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย ตอบ ข

ข้อ 2

ให้หัวหน้ากลุ่มเฉลย คำตอบ โดยเริ่มถามสมาชิกว่า เพราะเหตุใดเรื่องถั่ว
ลันเตา จึงเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย ให้ทุกคนช่วยกันตอบตามที่
แต่ละคนได้ตอบในบัตรคำตอบใบงานที่ 1 โดยหัวหน้ากลุ่ม ช่วยให้ข้อชี้แนะดังนี้

หัวหน้า : ในเรื่องถั่วลันเตา จะมีการบรรยาย และให้ข้อมูล เสนอตัวอย่าง หรือใช้คำ อธิบายเกี่ยวกับ
กับเรื่องดังกล่าว มากกว่า 1 อย่างขึ้นไปใช่หรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ใช่”

หัวหน้า : แล้วในเรื่องมีการให้ข้อมูลเป็นอย่างไร

เพื่อน ๆ : ช่วยกันตอบว่า ในเรื่องถั่วลันเตา นั้นจะเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับถั่วลันเตา มากกว่า
1 อย่าง คือ จะกล่าวถึง ลักษณะของถั่วลันเตา เกร็ดความรู้เกี่ยวกับถั่วลันเตา วิธีการ
เลือกซื้อถั่วลันเตา และคุณสมบัติทางโภชนาการของถั่วลันเตา

หัวหน้า : ที่เพื่อน ๆ ตอบนั้นถูกต้อง แล้ว ซึ่งเรื่องถั่วลันเตานั้นจะมีลักษณะตรงกับลักษณะของ
โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย กล่าวคือ จะเป็นการบรรยาย
และให้ข้อมูล เสนอตัวอย่าง หรือใช้คำ อธิบายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว มากกว่า 1 อย่าง
ขึ้นไป

หัวหน้า : ถ้ามต่อไปอีกว่า ในเรื่องตัวลันเตา นี้ จะมีการแยกลักษณะของสิ่งที่กล่าวถึงเป็นส่วน ๆ ใช่มั้ยหรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ใช่”

หัวหน้า : ถ้ามต่อไปอีกว่า ในเรื่องตัวลันเตา จะมีการกล่าวถึงรายละเอียดส่วนประกอบของสิ่งนั้นใช่หรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ใช่”

หัวหน้า : การแยกลักษณะและการกล่าวถึงรายละเอียดในเรื่องตัวลันเตานั้นเป็นอย่างไร

เพื่อน ๆ : ช่วยกันตอบ ในเรื่องตัวลันเตา จะกล่าวถึง ลักษณะและรายละเอียด ของตัวลันเตาว่ามีอะไรบ้าง เกร็ดความรู้เกี่ยวกับตัวลันเตาว่ามีอะไรบ้าง วิธีการเลือกซื้อตัวลันเตาว่าควรเลือกซื้ออย่างไร และคุณสมบัติทางโภชนาการของตัวลันเตานั้นมีอะไรบ้าง

หัวหน้า : นอกเหนือจากลักษณะดังกล่าวแล้ว การที่จะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย จะต้องมีส่วนอะไรบ้าง

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “มีคำชี้แนะ”

หัวหน้า : ถ้ามต่อไปว่า “แล้วในบทอ่านนี้ มีคำชี้แนะ คำว่าอะไรที่เป็นการแสดง หรือบ่งบอกว่าบทอ่านดังกล่าวเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย”

เพื่อน ๆ : ช่วยกันตอบว่า มีคำว่า “ประกอบด้วย”

หัวหน้า : เพื่อน ๆ จะเห็นว่า เรื่องตัวลันเตานั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย เพราะมีลักษณะที่ตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายที่ชัดเจน อีกทั้งยังปรากฏคำชี้แนะ คือคำว่า ประกอบด้วย ในบทอ่านก็ยิ่งมั่นใจได้เลยว่าเรื่อง ตัวลันเตา นี้เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายแน่นอน

หลังจากที่เฉลยเสร็จแล้ว

หัวหน้าสรุปให้เพื่อน ๆ ได้รับทราบว่าการที่เราจะพิจารณาเรื่องว่าเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการหรือไม่นั้น เราควรจะพิจารณาว่า

1. เรื่องที่อ่านนั้นมีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการหรือไม่
2. ในเรื่องที่อ่านนั้นมีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการหรือไม่

ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ยากเลยที่เราจะพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบ กลุ่มรายการของการบรรยายหรือไม่ หลังจากหัวหน้าสรุปเสร็จแล้ว หัวหน้าให้ทุกคนช่วยกันเก็บอุปกรณ์ และ หมุนเวียนไปศูนย์การเรียนรู้ต่อไป

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3

โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลได้
3. นักเรียนสามารถหาคำชี้แนะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลจากบทอ่านได้

บัตรคำสั่ง

1. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อเรื่องโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลให้สมาชิกในกลุ่มศึกษา โดยให้เวลาศึกษา 5 นาที
2. เมื่อสมาชิกทุกคนอ่านบัตรเนื้อเรื่องเสร็จแล้ว หัวหน้ากลุ่มแจกใบงานที่ 1 และบัตรคำตอบใบงานที่ 1 ให้สมาชิกทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1
3. หัวหน้าแจกบทอ่านให้สมาชิกอ่านแล้วพิจารณาร่วมกันว่าบทอ่านดังกล่าวเป็นโครงสร้างระดับยอด แบบเหตุและผลหรือไม่ เพราะเหตุใด ซึ่งบทอ่านที่ให้มานั้น จะมีทั้งหมด 3 เรื่อง ให้สมาชิกทุกคนช่วยกันพิจารณาทีละเรื่อง คือเรื่อง วิธีพับรูปหัวใจ เรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงาน และเรื่อง ควันทิษ
4. หลังจากที่สมาชิกทุกคนอ่านเรื่องที่ 1 คือเรื่อง วิธีพับรูปหัวใจเสร็จแล้ว ให้สมาชิกทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่ เพราะเหตุใด โดยให้ตัวแทนเขียนคำตอบของกลุ่มลงในกระดาษคำตอบใบงานที่ 1 หลังจากเขียนคำตอบเสร็จแล้วให้หัวหน้าหยิบบัตรเฉลยใบงานที่ 1 เรื่องวิธีพับรูปหัวใจมาเฉลยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบของกลุ่ม
5. หลังจากเฉลยเรื่อง วิธีพับรูปหัวใจเสร็จแล้ว ให้สมาชิกอ่านเรื่องที่ 2 เรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงานเมื่ออ่านเรื่องน้ำแข็งประหยัดพลังงาน เสร็จแล้วให้สมาชิกทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่ เพราะเหตุใด โดยให้ตัวแทนเขียนคำตอบของกลุ่มลงในกระดาษคำตอบใบงานที่ 1 หลังจากเขียนคำตอบเสร็จแล้วให้หัวหน้าหยิบบัตรเฉลยใบงานที่ 1 น้ำแข็งประหยัดพลังงานมาเฉลยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบของกลุ่ม
6. หลังจากเฉลยเรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงานเสร็จแล้ว ให้สมาชิกอ่านเรื่องที่ 3 เรื่อง ควันทิษ เมื่ออ่านเรื่อง ควันทิษ เสร็จแล้วให้สมาชิกทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่ เพราะเหตุใด โดยให้ตัวแทนเขียนคำตอบของกลุ่มลงในกระดาษคำตอบใบงานที่ 1 หลังจาก ที่เขียนคำตอบ

เสร็จแล้วให้หัวหน้าวิทยุบัตรเฉลี่ยใบงานที่ 1 เรื่อง ควันพิษ มาเฉลี่ยให้สมาชิก
ในกลุ่มช่วยกันตรวจคำตอบของกลุ่ม

7. หลังจากที่ได้ตรวจคำตอบเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มนำกระดาษคำตอบใบงานที่ 1 ทั้ง
3 เรื่อง ใส่งบไปในกลุ่มรับคำตอบ
8. เก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ตามเดิม และหมุนเวียนไปศูนย์การเรียนรู้ต่อไป

บัตรเนื้อหา

เมื่อเราพูดถึงโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล เราจะหมายถึง
โครงสร้าง ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่แสดงถึงความเป็นเหตุ และเป็นผล ซึ่ง
ทั้งสองส่วนนั้นมีความสัมพันธ์กันเชิงเหตุผล

ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล**ลักษณะที่ 1**

เนื้อเรื่องที่แสดงถึงความเป็นเหตุและผล ส่วนใหญ่จะมีการกล่าวถึงสาเหตุหรือ

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน แล้วจึงตามมาด้วยผลที่เกิดจากสาเหตุนั้น

เช่น เรื่องภัยแล้ง ก็จะบอกถึงการฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล การขาดความสมดุลของธรรมชาติ การตัดไม้ทำลายป่า การใช้น้ำมากเกินไป อัตราการเพิ่มของประชากร ล้วนเป็นเหตุที่ทำให้เกิดผล คือ ภัยแล้งนั่นเอง

ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

ลักษณะที่ 2

เนื้อเรื่องที่มีลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลนั้น จะมีลักษณะของข้อความอยู่ 2 ลักษณะด้วยกันคือ ส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา

เช่น เรื่อง ภัยแล้ง ก็จะประกอบด้วยข้อความ 2 ส่วนคือ

① ส่วนที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดภัยแล้ง

1. ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล
2. ขาดความสมดุลของธรรมชาติ
3. การตัดไม้ทำลายป่า
4. การใช้น้ำมากเกินไป
5. การเพิ่มของประชากร

ส่ง ผล ให้เกิด ②

ผลที่ตามมา

ก็คือ ภัยแล้ง

ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

ลักษณะที่ 3

เนื้อเรื่องประเภทเหตุและผล อาจมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

1. กล่าวถึงสาเหตุเพียงประการเดียว แต่กล่าวถึงผลที่เกิดขึ้นหลายประการ

เช่น การตัดไม้ทำลายป่า เป็นสาเหตุเพียงประการเดียว แต่ทำให้เกิดผลหลายประการตามมา คือ ฝนไม่ตกตามฤดูกาล, น้ำท่วม, ความแห้งแล้ง ฯลฯ

2. กล่าวถึงสาเหตุที่เกิดเรื่องหลายประการ แต่ผลที่เกิดขึ้นมีเพียงประการเดียว

เช่น สาเหตุของการสอบตกมีได้หลายประการ คือ

ไม่อ่านหนังสือ

ดูแต่ภาพยนตร์ฟังแต่เพลง

เที่ยวกลางคืนเป็นกิจวัตร

ไม่ตั้งใจเรียน

ไม่ส่งงาน

} แต่เป็นผลทำให้ **สอบตก** ซึ่งเป็นผลเพียงประการเดียว

3. กล่าวถึงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นหลายประเด็นด้วยกัน

เช่น สาเหตุ คือ

ส.ส. ใช้เงินซื้อเสียงจากประชาชน

ส.ส. แจกสิ่งของให้แก่ประชาชน

ส.ส. พูกริตการเลือกตั้ง

ส่งผลให้

- กกต.ให้มีการเลือกตั้งใหม่

- ประชาชนเสื่อมศรัทธากับการเลือกตั้ง

- สิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดินในการจัดการเลือกตั้งใหม่

คำชี้แนะ

นอกเหนือจากโครงสร้างระดับยอดประเภทเหตุและผลจะมี
ลักษณะ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในโครงสร้างระดับยอดประเภทเหตุและผล
ก็มักจะมีคำชี้แนะปรากฏอยู่ใน บทอ่านนั้น ซึ่งคำชี้เนื่อดังกล่าวได้แก่

- ผลที่ได้	- เนื่องจาก	- เพราะเหตุนี้	- จากสาเหตุดังกล่าว
- ผลที่ตามมา	- เพราะว่า	- นำไปสู่	- เนื่องด้วย
- โดยเหตุว่า	- สิ่งที่เกิดขึ้น		

เมื่อเราพบคำดังกล่าวข้างต้นนี้ ประกอบกับเนื้อเรื่องมีลักษณะตรงกับ
ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล เราก็มั่นใจได้ว่าเรื่องที่เราอ่านนั้น
เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลแน่นอน

หากเราพบเนื้อเรื่องแล้วเราจะตัดสินใจได้อย่างไรว่า
เรื่องที่เราอ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดเยี่ยมเหตุและผล
วิธีพิจารณานั้นทำได้ไม่ยากเลย

ถ้าอยากทราบก็ตามเรามาสิคะ

ในการที่จะพิจารณาว่าเนื้อเรื่องที่เราอ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอด
แบบเหตุและผล
หรือไม่นั้น ขั้นแรกสุดเราจะพิจารณาว่า

เรื่องที่เราอ่านนั้นมีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุ
และผลทั้ง 3 ข้อหรือไม่ คือ

1. มีการกล่าวถึงสาเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน แล้วจึงตามมาด้วยเหตุผล
ที่เกิดจากสาเหตุนั้น
2. ลักษณะข้อความจะมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา
3. มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้หรือไม่ คือ
 - กล่าวถึงสาเหตุเพียงประการเดียว แต่กล่าวถึงผลที่เกิดขึ้นหลายประเด็น
 - กล่าวถึงสาเหตุที่เกิดเรื่องหลายประเด็น แต่ผลที่เกิดขึ้นเพียงประเด็นเดียว
 - กล่าวถึงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นหลายประเด็นด้วยกัน

ขั้นต่อมา

เราก็สังเกตว่าเรื่องที่อ่านนั้นมีคำชี้แนะ ที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับ
ยอดแบบเหตุและผลหรือไม่

เช่นคำว่า

- ผลที่ได้	- เนื่องจาก	- เพราะเหตุนี้	- จากสาเหตุดังกล่าว
- ผลที่ตามมา	- เพราะว่า	- นำไปสู่	- เนื่องด้วย
- โดยเหตุว่า	- สิ่งที่เกิดขึ้น		

เท่านี้เองค่ะ นักเรียนก็สามารถพิจารณาได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้าง
ระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่

ขณะนี้คิดว่านักเรียนคงจะมีความเข้าใจลักษณะโครงสร้างระดับยอดแบบ
เหตุและผลว่ามีหน้าตาเป็นอย่างไร ดังนั้นเพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของ
นักเรียนในเรื่องดังกล่าว ให้นักเรียนอ่านเรื่อง กลิ่นปาก ในหน้าถัดไปแล้วให้นักเรียน
พิจารณาว่า เรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลเพราะเหตุใด

เรื่อง กลืนปาก

ความจริงกลืนปากไม่ใช่โรคหากเป็นเพียงอาการที่เกิดจากหลายสาเหตุแต่ที่เป็นสาเหตุนั้นเกิดจากความไม่สะอาดในช่องปากกับสาเหตุใหญ่อีกประการหนึ่ง คือเกิดจากความไม่สะอาดนอกช่องปาก

ความไม่สะอาดในช่องปาก ส่วนมากเกิดจากการแปรงฟันไม่สะอาด ทำให้เศษอาหารตกค้างอยู่ตามซอกฟันและเกิดการบูดเน่า นำไปสู่การมีกลิ่นอันไม่พึงปรารถนา จากการแปรงฟันที่ไม่สะอาด ทำให้มีเศษอาหารตกค้างและบูดเน่าขึ้นมานี้เป็นสาเหตุต่อเนื่องทำให้เกิดโรคในช่องปากอื่น ๆ เช่น เหงือกอักเสบ ฟันผุ แผลเรื้อรัง ใน ช่องปาก

ความสกปรกนอกช่องปาก คือ กลิ่นเหม็นที่เกิดจากอวัยวะที่อยู่ใกล้เคียงกับช่องปาก ได้แก่ ช่องจมูก จมูก ลำคอเกิดอักเสบ โรคเหล่านี้เป็นบ่อเกิดน้ำมูกและน้ำหนองที่สามารถไหลเข้าไปในช่องปากและคอได้ง่าย ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นอย่างรุนแรง แม้ในสภาพที่เหงือกและฟันปกติ

เมื่อนักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่องนี้จบแล้วจะคะให้นักเรียนพิจารณาว่า เพราะเหตุใด เนื้อหานี้จึงมีลักษณะที่เป็นโครงสร้างระดับยออดแบบเหตุและผล โดยให้เขียนตอบในหน้าถัดไปเลยนะคะ

1. มีลักษณะตรงกับโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล คือ

เฉลย เรื่องกลืนปาก

เหตุที่เรื่องกลืนปากเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุผลนั้นเนื่องจาก

1. มีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล กล่าวคือ
 - 1.1 เรื่องกลืนปากจะประกอบด้วยส่วนที่แสดงถึงความเป็นเหตุและผล ซึ่งในเนื้อเรื่องจะกล่าวถึง สาเหตุของการเกิดกลืนปาก คือความไม่สะอาดในช่องปาก และผลของความไม่สะอาดในช่องปากก็คือ ทำให้เกิดกลืนปากนั่นเอง ซึ่งตรงกับลักษณะของเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับเหตุและผลนั่นเอง
 - 1.2 ลักษณะของเนื้อเรื่องจะมีข้อความอยู่สองส่วนคือ 1) ส่วนที่เป็นเหตุ คือส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ความไม่สะอาดในช่องปาก และ 2) ส่วนที่เป็นผล คือการเกิดกลืนปากนั่นเอง

จากเรื่อง กลืนปาก นักเรียนได้พบคำที่เป็น ตัวชี้แนะให้นักเรียนทราบว่า
เนื้อหาเรื่องดังกล่าว จะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล คือ คำว่า

เฉลย เรื่องกลืนปาก

จากเรื่อง กลืนปาก นักเรียนจะพบว่า มีคำชี้แนะอันแสดงให้เห็นว่าเนื้อหาดังกล่าว
เป็น โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

คือคำว่า สาเหตุ

นักเรียนคงทราบแล้วว่าวิธีการที่จะพิจารณาว่าเนื้อหานักเรียนอ่านนั้น
เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่นั้น แล้วนะคะ เรามาช่วยกันสรุปอีก
ครั้งนะคะว่าการที่จะพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลก็
คือจะต้องดูว่า 1. เรื่องที่อ่านนั้นมีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอด
แบบเหตุและผลหรือไม่ 2. ในเนื้อเรื่องมีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอด
แบบเหตุและผลหรือไม่ ก็มีหลักเพียงแค่นี้เอง ไม่ยากเลยใช่ไหมคะ

เพื่อให้มั่นใจยิ่งขึ้น ต่อไปเราไปฝึกพิจารณาเรื่องกันนะคะว่า เรื่องที่
นักเรียนอ่านต่อไปนี้ 3 เรื่อง ว่าเรื่องใดบ้างที่เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล
ไปทดสอบฝีมือกันเลยคะ

ใบงานที่ 1

คำสั่ง :

ให้อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้นมีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบด้วย โดยให้เขียนลงในกระดาษคำตอบ

1. เรื่อง วิธีพับรูปหัวใจ
2. เรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงาน
3. เรื่อง ควันพิช

* ให้นักเรียนพิจารณาเนื้อหาที่ละเรื่อง เมื่อพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ฟังเฉลยจากหัวหน้ากลุ่ม พร้อมทั้งตรวจคำตอบของตน แล้วจึงอ่านเรื่องต่อไป

ใบงานที่ 1

บทอ่านที่ 1 วิธีพับรูปหัวใจ

วันนี้เราจะมาแนะนำการประดิษฐ์ของชิ้นเล็กที่สามารถนำเอามาประกอบกับการเล่านิทาน หรือว่าจะมอบให้ใครก็จะเป็นของขวัญก็ให้คุณค่าทางจิตใจไปอีกแบบ

อุปกรณ์

- กระดาษ, กรรไกร

วิธีทำ

1. ตัดกระดาษให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส
2. พับครึ่งเป็นรูปสามเหลี่ยม
3. พับมุมข้างล่างทั้งสองข้างขึ้นไปทบไว้บนยอดสามเหลี่ยม
4. คลี่มุมข้างล่างทั้งสองข้างออกก็จะเกิดรอยพับ
5. พับมุมหรือยอดสามเหลี่ยมลงมาเกือบถึงฐานของสามเหลี่ยมโดนเว้นไว้นิดหนึ่งจะได้รูปสี่เหลี่ยมคางหมู
6. พับมุมข้างล่างทั้งสองมุมขึ้นไปข้างบนตามรอยพับเดิมทั้งสองข้างในวิธีทำข้อ 4
7. กลับด้านกระดาษแล้วคลี่ปลายแหลมข้างบนพับให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมทับมาถึงข้างล่างซึ่งเป็นฐานของสามเหลี่ยมโดยพับลงมาทั้งสองข้างพลิกกลับก็จะได้รูปหัวใจ

(จากหนังสือ “เล่านิทานอย่างไรให้สนุก” ของปรีดา ปัญญาจันทร์ และคณะ)

ชื่อ-สกุล.....แผนก.....ห้อง.....เลขที่.....

กระดาดำตอบใบงานที่ 1
เรื่อง วิธีพับรูปหัวใจ

จากบทอ่านเรื่อง วิธีพับรูปหัวใจ นั้นนักเรียนคิดว่า บทอ่านดังกล่าวเป็น
โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่ เพราะเหตุใด

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. Each ruling unit consists of a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. This pattern repeats down the entire page. A large, light gray watermark is oriented diagonally from the top-left towards the bottom-right. The watermark contains the Thai text "มหาวิทยาลัยเชียงใหม่" at the top and "Chiang Mai U" below it.

ใบงานที่ 1

บทอ่านที่ 2 น้ำแข็งประหยัดพลังงาน

เมื่อต้นเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมาเราได้ติดตามสถานการณ์บ้านเมืองน่าจะพอทราบถึงการรณรงค์ประหยัดพลังงาน ที่เขาออกโทรทัศน์พิสูจน์ให้เห็นว่า เพียงเราดับไฟจากที่เคยใช้กันปกติลงบ้านละ 1 ดวง จะสามารถประหยัดเงินตราได้มากโข เท่าที่คำนวณจากผลของวันนั้นเห็นบอกว่าสามารถจะหยุดการผลิตที่โรงงานไฟฟ้าราชบุรีลงไปได้ 1 โรงเลยทีเดียว ที่ต้องประหยัดเพราะพลังงานในบ้านเรามีไม่เพียงพอ และการหาแหล่งพลังงานใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นก็มีความเป็นไปได้อย่างจำกัด เพื่อที่จะให้การประหยัดพลังงานเป็นไปอย่างได้ผลก็มีการเปลี่ยนแปลงระบบการคิดค่าไฟฟ้าใหม่ ที่เรียกกันว่าอัตราก้าวหน้า คือ ใช่มากจ่ายมากขึ้น

สำหรับบ้านคนทั่วไปนั้นไม่ค่อยจะมีผลกระทบอะไรกับวิธีคิดค่าไฟฟ้าแบบนี้ แต่กลุ่มที่ใช้พลังงานไฟฟ้ามาก เช่นโรงงานอุตสาหกรรม อาคารพาณิชย์ใหญ่ ๆ เกิดปัญหาและผลกระทบค่อนข้างมาก เขาเลยหาทางที่จะประหยัดการใช้ไฟและไฟฟ้าที่ใช้กันมาก ๆ ก็คือ ที่ใช้ไปกับระบบความเย็นในอาคาร หรือแอร์คอนดิชันนั่นเอง

วิธีที่นำมาใช้กัน แม้จะยังไม่แพร่หลายมากนักคือ ระบบเก็บความเย็นด้วยน้ำแข็ง ไม่ใช่ทำไปปะอาคารไว้เพื่อประหยัดค่าไฟฟ้า แต่เป็นการสร้างน้ำแข็งขึ้นมาในช่วงที่ค่าไฟถูกหรือตอนกลางคืนนั่นเอง ซึ่งมีทั้งแบบทำน้ำแข็งทุกวัน หรือแบบสัปดาห์ละครั้ง หรืออาจเลือกเฉพาะในวันหยุด แต่โดยหลักของมันคือการทำน้ำแข็งในช่วงที่ค่าไฟถูกที่สุด โดยจะสะสมน้ำแข็งไว้ในตอนกลางคืน พอกลางวันก็ใช้ความเย็นจากน้ำแข็งหล่อเลี้ยงระบบความเย็นแทน แทนการให้เครื่องทำความเย็นเดินเครื่องสร้างความเย็นด้วยตนเอง ระบบแบบนี้จะอยู่ในห้องใหญ่ ๆ ไม่ได้เป็นตู้แอร์แบบที่เราคุ้น จะเป็นแบบไหนขึ้นอยู่กับวิศวกรจะไปดูแลสั่งออกแบบ เมื่อความเย็นสะสมอยู่ในรูปของน้ำแข็งถูกดึงออกมาใช้ในตอนกลางวัน ก็จะทำให้การใช้ไฟฟ้าทำความเย็นในตอนกลางวันลดลง

ระบบในการสร้างน้ำแข็งสะสมความเย็นที่ใช้ ๆ กันอยู่ก็มีหลายแบบด้วยกัน เช่น ทำให้เกิดน้ำแข็งจับอยู่ที่ท่อน้ำยาในถังน้ำ สร้างน้ำแข็งขึ้นในถัง เป็นต้น น้ำแข็งนี้จะไปทำให้น้ำเย็น แล้วน้ำเย็นก็จะถ่ายความเย็นเข้าไปตามท่อแอร์ที่เดินวนเวียนอยู่ในอาคารนั่นเอง

ชื่อ-สกุล.....แผนก.....ห้อง.....เลขที่.....

กระต่ายคำตอบใบงานที่ 1
เรื่อง น้ำแข็งประหยัลดพลังงาน

จากบทอ่านเรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงานนั้นนักเรียนคิดว่า บทอ่านดังกล่าวเป็นโครงสร้าง ระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่ เพราะเหตุใด

Chiang Mai Uni

ใบงานที่ 1

บทอ่านที่ 3 ครวันพิษ

เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2535 ได้เกิดมหันตภัยร้าย สาเหตุเกิดจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปางปล่อยควันพิษสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ออกมา ซึ่งสารพิษนี้เกิดจากการเผาไหม้ของ ถ่านหินลิกไนต์ที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้า ผลของควันพิษนี้ทำให้ราษฎรที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในตำบลสบปาด ตำบลนาสัก และตำบลจางเหนือ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปางสูดหายใจเอาควันพิษเหล่านี้เข้าไปทำให้มีอาการแน่นหน้าอก หายใจถี่ด แสบจมูก

ผู้ป่วยบางรายเกิดอาการเจ็บทรวงอกกลายเป็นโรคทางจิตคือมีอาการหวาดกลัววิตกกังวลตลอดเวลา ไม่เพียงแต่ประชาชนเท่านั้นที่ได้รับสารพิษนี้ ต้นไม้พืชผักก็ได้รับความเสียหายเช่นกัน คือ ใบไม้จะมีลักษณะไหม้เกรียมเหมือนกับถูกไฟเผา สัตว์เลี้ยงต่าง ๆ เช่น วัว ควาย ได้รับบาดเจ็บ ล้มตายไปก็มี เหตุการณ์เหล่านี้หากไม่ได้รับการแก้ไขก็อาจเกิดขึ้นในที่อื่น ๆ ได้เช่นกัน

ชื่อ-สกุล.....แผนก.....ห้อง.....เลขที่.....

กระดาศำตอบใบังานที่ 1
เรื่อง ควันพิษ

จากบทอ่านเรื่อง ควันพิช นั้นนักเรียนคิดว่า บทอ่านดังกล่าวเป็นโครงสร้างระดับยอด
แบบเหตุและผลหรือไม่ เพราะเหตุใด

[illegible]

บัตรเฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง วิธีพับรูปหัวใจ

หลังจากที่สมาชิกทุกคนทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1 เรื่อง วิธีพับรูปหัวใจเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มเฉลย คำตอบ โดยเริ่มถามสมาชิกว่า เรื่อง วิธีพับรูปหัวใจ จึงเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่เพราะเหตุใด ให้ทุกคนช่วยกันตอบตามที่แต่ละคนได้ตอบในบัตรคำตอบใบงานที่ 1 เรื่อง วิธีพับรูปหัวใจ โดยหัวหน้ากลุ่ม ช่วยให้อธิบายดังนี้

หัวหน้า : ในเรื่องวิธีพับรูปหัวใจ เนื้อเรื่องจะมีการกล่าวถึงสาเหตุ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนแล้วตามด้วยผลที่เกิดจากสาเหตุนั้นใช่หรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ไม่ใช่”

หัวหน้า : ในเรื่องวิธีพับรูปหัวใจ เนื้อเรื่องจะแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นเหตุและเป็นผลใช่หรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ไม่ใช่”

หัวหน้า : ถามต่อว่า “ในเรื่อง วิธีพับรูปหัวใจนั้น พบคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุผลหรือไม่”

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ไม่พบ”

หัวหน้า : ถามว่าเรื่อง วิธีพับรูปหัวใจ เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ไม่ใช่”

หัวหน้า : ถามว่า เหตุใดเรื่องวิธีพับรูปหัวใจจึงไม่ เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

เพื่อน ๆ : ช่วยกันตอบว่า “เพราะไม่มีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล และ ไม่พบคำชี้แนะที่บ่งบอกว่าเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุ และผล”

หัวหน้า : สรุปว่า เรื่อง วิธีพับรูปหัวใจนั้น เนื้อเรื่องจะเป็นการกล่าวถึงวิธีการพับรูปหัวใจ ซึ่งเป็นการบอกถึงวิธีการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ได้แสดงถึงความเป็นเหตุและผลเลย อีกทั้งยังไม่ปรากฏว่ามีคำชี้แนะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลในเรื่อง จึงสรุปได้ว่าเรื่องวิธีพับรูปหัวใจนั้นไม่มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

หัวหน้า : บอกให้เพื่อน ๆ อ่านบทอ่านที่ 2 เรื่อง ฐสวัตต์ ต่อไป

บัตรเฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงาน

หลังจากที่สมาชิกทุกคนทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1 เรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงานเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มเฉลยคำตอบ โดยเริ่มถามสมาชิกว่า เรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงานเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุ และผลหรือไม่เพราะเหตุใด ให้ทุกคนช่วยกันตอบตามที่แต่ละคนได้ตอบในบัตรคำตอบใบงานที่ 1 เรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงาน โดยหัวหน้ากลุ่ม ช่วยให้ข้อชี้แนะดังนี้

หัวหน้า : ในเรื่องน้ำแข็งประหยัดพลังงาน เนื้อเรื่องจะมีการกล่าวถึงสาเหตุ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนแล้วตามด้วยผลที่เกิดจากสาเหตุนั้นใช่หรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ไม่ใช่”

หัวหน้า : ในเรื่องน้ำแข็งประหยัดพลังงาน เนื้อเรื่องจะแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นเหตุ และเป็นผลใช่หรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ไม่ใช่”

หัวหน้า : ถามต่อว่า “ในเรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงานนั้น พบคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุผลหรือไม่”

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ไม่พบ”

หัวหน้า : ถามว่าเรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงานเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ไม่ใช่”

หัวหน้า : ถามว่า เหตุใดเรื่องน้ำแข็งประหยัดพลังงานจึงไม่ เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

เพื่อน ๆ : ช่วยกันตอบว่า “เพราะไม่มีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล และ ไม่พบคำชี้แนะที่บ่งบอกว่าเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล”

หัวหน้า : สรุปว่า เรื่อง น้ำแข็งประหยัดพลังงานนั้น ไม่มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล เพราะเป็นการกล่าวถึง เรื่องของการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนระบบการคิดค่าไฟฟ้าที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อโรงงานอุตสาหกรรม และอาคารพาณิชย์ อีกทั้งยังไม่ปรากฏว่ามีคำชี้แนะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลเลย จึงสรุปได้ว่า เรื่องน้ำแข็งประหยัดพลังงานนั้นไม่มีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบ เหตุและผล

หัวหน้า : บอกให้เพื่อน ๆ อ่านบทอ่านที่ 3 เรื่อง ควันพิช ต่อไป

บัตรเฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง ควันพิษ

หลังจากที่สมาชิกทุกคนทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1 เรื่อง ควันพิษเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มเฉลยคำตอบ โดยเริ่มถามสมาชิกว่า ควันพิษจึงเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุ และผลหรือไม่ เพราะเหตุใด ให้ทุกคนช่วยกันตอบตามที่แต่ละคนได้ตอบในบัตรคำตอบใบงานที่ 1 เรื่อง ควันพิษโดยหัวหน้ากลุ่ม ช่วยให้ข้อชี้แนะดังนี้

หัวหน้า : ในเรื่องควันพิษ เนื้อเรื่องจะมีการกล่าวถึงสาเหตุ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนแล้วตามด้วยผลที่เกิดจากสาเหตุนั้นใช่หรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ใช่”

หัวหน้า : แล้วเรื่อง ควันพิษ นั้นได้กล่าวถึง สาเหตุ และ ผลไว้อย่างไรบ้าง

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ สาเหตุก็ คือ การเผาถ่านหินลิกไนต์ ทำให้เกิดสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ หรือ ควันพิษ ส่งผลให้ ราษฎรที่อยู่ใกล้โรงไฟฟ้า สูดหายใจเข้าไปเกิดการเจ็บป่วยทางกาย จิต และพืช ผักยังเสียหาย และสัตว์เลี้ยงล้มตายอีกจำนวนมาก ”

หัวหน้า : ในเรื่องควันพิษ เนื้อเรื่องจะแบ่งข้อความออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นเหตุและ ส่วนที่เป็นผลใช่หรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ใช่”

หัวหน้า : ถามต่อว่า ในเนื้อเรื่องที่แบ่งเป็น 2 ส่วนนั้น ส่วนที่เป็นเหตุคืออะไร และส่วนที่เป็นผลคืออะไรบ้าง

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ ส่วนที่เป็นเหตุ คือ ส่วนที่ 1. ที่กล่าวถึงการเผาถ่านหินลิกไนต์ ทำให้เกิดสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ หรือควันพิษ และส่วนที่ 2 คือส่งผลให้ ราษฎรที่อยู่ใกล้โรงไฟฟ้า สูดหายใจเข้าไปเกิดการเจ็บป่วยทางกาย จิต และพืช ผักยังเสียหาย และสัตว์เลี้ยงล้มตายอีกจำนวนมาก ”

หัวหน้า : ถามต่อว่า “ในเรื่อง ควันพิษนั้น พบคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุ ผลหรือไม่”

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “พบ”

หัวหน้า : คำชี้แนะที่พบคือคำว่าอะไร

เพื่อน ๆ : คำชี้แนะที่พบ คือคำว่า ผลจากควันทิษ

หัวหน้า : เรื่อง ควันทิษ เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่

เพื่อน ๆ : เป็น

หัวหน้า : เหตุใดเรื่อง ควันทิษ จึงเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

เพื่อน ๆ : เพราะว่า เนื้อเรื่องจะมีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล และยังพบคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล อีกด้วย

หัวหน้า : สรุปว่า เรื่อง ควันทิษ นั้น มีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล กล่าวคือ เรื่องที่อ่านนั้นจะเป็นการกล่าวถึง สาเหตุและผล ของควันทิษจากโรงงานไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปางซึ่งมีสาเหตุเกิดจากการเผาไหม้ถ่านหินลิกไนต์เพื่อใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า ทำให้เกิดสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์หรือควันทิษ ผลที่เกิดขึ้น คือ ราษฎรที่อยู่ใกล้โรงไฟฟ้าสูดหายใจเข้าไป เกิดการเจ็บป่วยทางกาย จิต ต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล นอกจากนี้พืชผักที่อยู่ในบริเวณนั้นยังเสียหาย สัตว์เลี้ยงก็ได้รับบาดเจ็บล้มตายอีกด้วย และยังมีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ คือ คำว่า ผลจากควันทิษ อีกด้วย

หัวหน้า : บอกให้สมาชิกในกลุ่มทราบว่า หากพิจารณาแล้วว่าเรื่องที่อ่านนั้นมีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล คือ

1. บทอ่านที่จัดอยู่ในประเภทเหตุและผล ส่วนใหญ่จะมีการกล่าวถึงสาเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน แล้วจึงตามมาด้วยผลที่เกิดจากสาเหตุนั้น
2. บทอ่านที่จัดอยู่ในประเภทเหตุและผล ลักษณะข้อความจะมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา
3. - กล่าวถึงสาเหตุเพียงประการเดียว แต่กล่าวถึงผลที่เกิดขึ้นหลายประเด็น
 - กล่าวถึงสาเหตุที่เกิดเรื่องหลายประเด็น แต่ผลเกิดขึ้นเพียงประเด็นเดียว
 - กล่าวถึงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นหลายประเด็นด้วยกัน

และพบคำชี้แนะที่มีปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล คือคำว่า

- ผลที่ได้ - เนื่องจาก - เพราะเหตุนี้ - จากสาเหตุดังกล่าว
- ผลที่ตามมา - เพราะว่า - นำไปสู่ - เนื่องด้วย
- โดยเหตุว่า - สิ่งที่เกิดขึ้น

ดังต่อไปนี้แล้ว เราก็มั่นใจว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลแน่นอน ซึ่งก็ไม่ใช่เรื่องยากเลยที่เราจะพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่

หลังจากที่เฉลยเสร็จแล้ว หัวหน้ากลุ่มเก็บกระดาษคำตอบ ใส่ลงไปในกล่องรับคำตอบ แล้วให้ทุกคนช่วยกันเก็บอุปกรณ์ และหมุนเวียนไปเรียนศูนย์การเรียนรู้ต่อไป

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4

โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขได้
3. นักเรียนสามารถหาคำชี้แนะของโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข จากบทอ่านได้

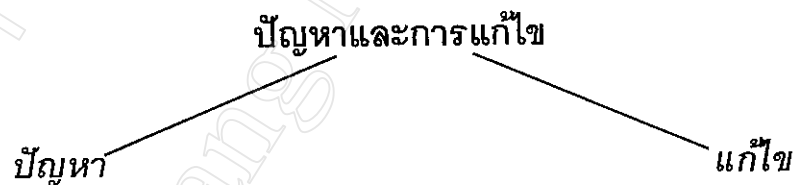
บัตรคำสั่ง

1. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อหาโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขให้สมาชิกในกลุ่มอ่าน
2. หลังจากที่อ่านบัตรเนื้อหาจบแล้ว หัวหน้ากลุ่มแจกใบงานที่ 1 ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันทำ
3. หลังจากที่สมาชิกช่วยกันทำใบงานที่ 1 เสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มนำบัตรเฉลยมาเฉลยให้สมาชิกตรวจคำตอบของตน และให้หัวหน้ากลุ่มนำกระดาษคำตอบนั้นไปใส่ลงในกล่องรับคำตอบ
4. เก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ตามเดิม และหมุนเวียนไปเรียนศูนย์การเรียนรู้ต่อไป

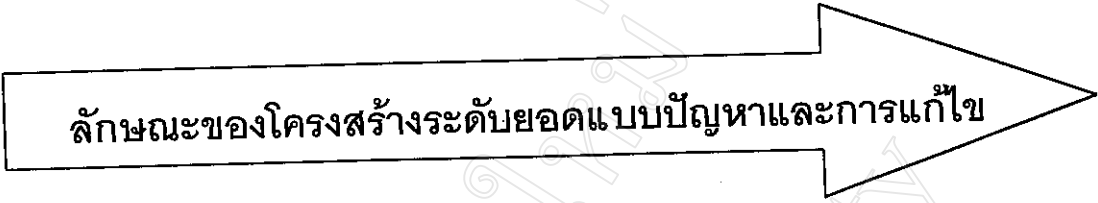
บัตรเนื้อหา

โครงสร้างระดับยอดประเภทปัญหาและการแก้ไข (Problem-Solution)

โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขนั้น เนื้อเรื่องจะเป็นโครงสร้างที่ประกอบด้วยส่วนที่เป็นเหตุ-ผล ทุกรูปแบบที่มีใจความคาบเกี่ยวกัน ระหว่างการเสนอปัญหาและการแก้ไข อย่างน้อยที่สุดต้องมีวิธีการแก้ไข ปัญหาข้อใดข้อหนึ่งที่สามารถสะกิดกันเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาได้

เช่น บทอ่านเรื่อง น้ำท่วม ก็จะกล่าวถึงปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้น และจะบอกวิธีการแก้ไขด้วย

ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข

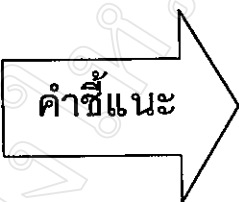
1. บทอ่านที่จัดอยู่ในประเภทปัญหาและการแก้ไข ส่วนมากจะมีการนำเสนอปัญหาก่อนจะเสนอวิธีการแก้ไขปัญหา

เช่น ปัญหาเรื่องยาเสพติด ก็จะกล่าวถึง ปัญหายาเสพติดในปัจจุบันว่ามีความรุนแรงเพียงใด พบมากในวัยใด ฯลฯ และจะมีการกล่าวถึง วิธีการแก้ไขตามมา ว่าบุคคลใกล้ชิดกับผู้เสพยา ควรจะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร รัฐบาลควรมีแนวทางแก้ไขอย่างไร โรงเรียนควรมีแนวทางแก้ไขและป้องกันอย่างไร ฯลฯ

ลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข

2. บทอ่านที่จัดอยู่ในประเภทปัญหาและการแก้ไข
เนื้อหาจะเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เป็นปัญหา พร้อมทั้งบอกวิธีการแก้ไข

เช่น ปัญหายาเสพติด เนื้อเรื่องก็จะเป็นการบอกถึงปัญหา
ยาเสพติดว่ามีความร้ายแรงเพียงใด และบอกถึงวิธีการแก้ไขภายหลัง
จากกล่าวถึงปัญหาแล้ว

คำชี้แนะ

นอกเหนือจากโครงสร้างระดับยอดประเภทปัญหาและการแก้ไขจะมีลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในโครงสร้างระดับยอดประเภทปัญหาและการแก้ไข ก็มักจะมี คำชี้แนะปรากฏอยู่ใน บทอ่านนั้น ซึ่งคำชี้แนะดังกล่าว ได้แก่

- ปัญหา - ข้อสงสัย - รวบรวมการทดลอง - ความยุ่งยาก
- ทำให้เกิดปัญหา- อภิปรายหาข้อยุติ - มีการแก้ไข - ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ
- รวบรวมการพิจารณา - แก้ไขได้ดังนี้

เมื่อเราพบคำดังกล่าวข้างต้นนี้ ประกอบกับเนื้อเรื่องมีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข เราก็มั่นใจได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขแน่นอน

หากเราพบบทอ่านแล้วเราจะตัดสินใจได้อย่างไรว่า
เรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข
เรามีวิธีพิจารณาค่ะ ไม่ยากเลย

ขั้นที่หนึ่ง

เราก็พิจารณาว่าเรื่องที่เรารอานนั้นมี ลักษณะ ตรงกับลักษณะของโครง
สร้างระดับยอด แบบปัญหาและการแก้ไขทั้ง 2 ข้อนี้หรือไม่ คือ

1. บทอ่านที่จัดอยู่ในประเภทปัญหาและการแก้ไขส่วนมากจะมีการนำ
เสนอปัญหาก่อน แล้วจึงนำเสนอวิธีการแก้ไขปัญหา
2. บทอ่านที่จัดอยู่ในประเภทปัญหาและการแก้ไข เนื้อหาจะเกี่ยวข้องกับ
เรื่องที่เป็นปัญหาพร้อมทั้งบอกวิธีการแก้ไข

ขั้นที่สอง

เราก็สังเกตว่าเรื่องที่อ่านนั้นมี **คำชี้แนะ** ที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับ
ยอดแบบเหตุและผลหรือไม่ คำชี้แนะดังกล่าวได้แก่ คำว่า

- ปัญหา - ข้อสงสัย - รวบรวมการทดลอง - ความยุ่งยาก
- ทำให้เกิดปัญหา- อภิปรายหาข้อยุติ - มีการแก้ไข - ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ
- รวบรวมการพิจารณา - แก้ไขได้ดังนี้

หากเราพบว่าเรื่องที่อ่าน นั้นมีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับ
ยอด แบบปัญหาและการแก้ไข และมีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบ
ปัญหาและการแก้ไข แสดงว่า เรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและ
การแก้ไขแน่นอน

เป็นอย่างไรบ้างคะ ไม่ยากเลยใช่ไหมคะ แค่นี้ตอนง่าย ๆ เท่านั้นนักเรียน
ก็สามารถพิจารณาได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลหรือไม่

หลังจากที่นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะโครงสร้างระดับ
ยอดแบบปัญหา และการแก้ไขแล้ว ให้นักเรียนลองอ่านเนื้อหาต่อไปนี้
แล้วพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการ
แก้ไขหรือไม่ อย่างไร

บทอ่านเรื่องปลวกถั่วลิสง

ถั่วลิสงที่ปลูกต้นฤดูฝนในช่วงนี้จะอยู่ในระยะต้นอ่อนส่วนใหญ่มักจะปลูกในสภาพไร่ไม่ใช้ห้องนา ปัญหาศัตรูพืชที่ตามมาคือปลวก ซึ่งจะเข้ามาทำลายโดยกัดกินทางรากแก้วสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงคอดิน ทำให้ต้นถั่วที่ถูกทำลายเริ่มเหี่ยวเฉา ถ้าเป็นมากอาจถึงตายได้ แต่ถ้าเข้าทำลายหลังระยะแทงเข็มปลวกจะกัดกินเปลือกผิวของถั่วลิสง ทำให้เป็นรอยต่างเสียคุณภาพ ในกรณีที่น่าถั่วลิสงไปต้มขาย

กรมส่งเสริมการเกษตรได้เสนอแนะวิธีการแก้ไขดังนี้ คือ ให้เกษตรกรระมัดระวังศัตรู ดังกล่าวโดยหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดควรฉีดพ่นด้วยสารเคมีคลอร์ไพริฟอสหรือคาร์โบฟูราธอย่างใดอย่างหนึ่ง

เกษตรกรควรใช้สารเคมีเมื่อมีปริมาณศัตรูพืชระบาดถึงระดับที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย และใช้ในปริมาณที่กำหนดไว้ในฉลากยาหรือตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่เท่านั้นมิฉะนั้นจะทำให้ศัตรูพืชระบาดรุนแรงขึ้นภายหลังตลอดจนศัตรูพืชเกิดการดื้อยาได้

จากบทอ่านเรื่องเปลือกถั่วลิสงนั้น นักเรียนคิดว่า เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขหรือเปล่าคะ นักเรียนบางคนอาจจะบอกว่าเป็น แต่บางคนอาจจะไม่แน่ใจว่าเป็นหรือไม่เป็น ถ้าเช่นนั้นเรามาดูไปพร้อม ๆ กันเลยดีไหมคะ

บทอ่านดังกล่าวถือว่าเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข ทั้งนี้เพราะอะไร นักเรียนลองทบทวนซิคะว่าในการที่จะบ่งบอกว่าบทอ่านใดเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข จะต้องมียุทธศาสตร์อย่างไรบ้าง...

ลักษณะแรกที่จะต้องมีคือ บทอ่านที่จัดอยู่ในประเภทปัญหาและการแก้ไขส่วนมาก จะมีการนำเสนอปัญหาก่อนจะเสนอวิธีการแก้ไขปัญหา ซึ่งเมื่อเราพิจารณาเรื่องปลวกตัวลิสง บทอ่านนี้ก็มึลักษณะดังกล่าว คือ ในเนื้อเรื่องจะมีการกล่าวถึง ปัญหาของปลวกตัวลิสง ซึ่งได้แก่ ปัญหาศัตรูพืช คือปลวก ที่เข้ามาทำลายต้นถั่ว และได้กล่าวถึงวิธีการแก้ไขไว้ในตอนท้าย ซึ่งได้เสนอให้เกษตรกร หมั่นสำรวจแปลงถั่วลิสง หากพบว่ามี การระบาดของปลวกให้ใช้สารเคมีฉีดพ่นทันที จากเหตุผลข้างต้นนี้จึงถือว่าเรื่องปลวกตัวลิสงนั้นจัดอยู่ใน โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขแน่นอน

ลักษณะที่สองที่จะต้องมีคือ บทอ่านที่จัดอยู่ในประเภทปัญหาและการแก้ไข เนื้อหาจะเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เป็นปัญหา พร้อมทั้งบอกวิธีการแก้ไข ซึ่งเมื่อเราพิจารณาเรื่องปลวกตัวลิสง บทอ่านนี้ก็มึลักษณะดังกล่าวคือ กล่าวถึงปัญหาของถั่วลิสง คือ ปลวกได้เข้ามาทำลายต้นถั่ว และเสนอวิธีแก้ไข คือ ให้หมั่นตรวจตราแปลง ถั่วลิสง หากพบว่ามี การระบาดให้ฉีดพ่นด้วยสารเคมีไพรีฟอส หรือคาร์โบฟูราน จากเหตุผลนี้ก็จัดให้เรื่องปลวกตัวลิสงนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขแน่นอน

และสุดท้าย เราต้องสังเกตว่าในบทอ่านนั้นมี คำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขอยู่ในเนื้อเรื่อง หรือไม่ คำชี้แนะดังกล่าวได้แก่คำดังต่อไปนี้

- ปัญหา	- ข้อสงสัย	- รอมผลการทดลอง	- ความยุ่งยาก
- ทำให้เกิดปัญหา	- อภิปรายหาข้อยุติ	- มีการแก้ไข	- ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ
- รอมผลการพิจารณา	- แก้ไขได้ดังนี้		

ซึ่งในเรื่องเปลือกถั่วลิสงนี้ สังเกตได้ว่าจะมีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขอยู่ในเนื้อเรื่อง คือคำว่า ปัญหา และ คำว่า วิธีการแก้ไข ซึ่งจากเหตุผลนี้จะสามารถช่วยให้นักเรียนตัดสินใจได้อย่างแน่นอนว่าเรื่องปลวกตัวลิสงนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข แน่แน่นอน

จากวิธีการพิจารณาว่าบทอ่านที่เราอ่านนั้นจะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหา และการแก้ไขหรือไม่ข้างต้นนั้น คงจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีการพิจารณาได้ดีมากยิ่งขึ้น วิธีการที่เราจะพิจารณานั้น ก็ไม่ยากเลยล่ะ สรุปแล้วก็พิจารณาอยู่ 2 ข้อ คือ

1. บทอ่านที่เราอ่านนั้น มีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหา และการแก้ไขหรือไม่ คือ
 1. บทอ่านที่จัดอยู่ในประเภทปัญหาและการแก้ไขส่วนมากจะมีการนำเสนอปัญหา ก่อนจะเสนอวิธีการแก้ไขปัญหา
 2. บทอ่านที่จัดอยู่ในประเภทปัญหาและการแก้ไข เนื้อหาจะเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เป็นปัญหาพร้อมทั้งบอกวิธีการแก้ไข
2. บทอ่านที่เราอ่านนั้นมีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขหรือไม่ คือคำว่า

- ปัญหา	- ข้อสงสัย	- รวบรวมการทดลอง	- ความยุ่งยาก
- ทำให้เกิดปัญหา	- อภิปรายหาข้อยุติ	- มีการแก้ไข	- ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ
- รวบรวมการพิจารณา	- แก้ไขได้ดังนี้		

นักเรียนคงจะเข้าใจวิธีการพิจารณาว่าเรื่องที่นักเรียนอ่านนั้น เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขหรือไม่ เพื่อจะให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้นให้นักเรียนไปทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1 กันดีกว่านะคะ

ใบงานที่ 1

ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ว่ายนํ้าทำให้พื้นผุกร่อน
แล้วพิจารณาว่าเรื่องดังกล่าวนี้เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหา
และการแก้ไขหรือไม่

เรื่อง ว่ายนํ้าทำให้พื้นผุกร่อน

โดยปกติแล้วสระว่ายนํ้าที่ได้มาตรฐานจะมีสภาพความเป็นกรด - ด่าง (pH) ประมาณ 7.2 - 7.8 ซึ่งเป็นสภาพที่เป็นกลางหรือเป็นด่างเล็กน้อย สภาพ pH ระดับนี้จะไม่ทำให้พื้นผุกร่อน แต่ก็มีสระนํ้าบางแห่งที่ไม่ได้มาตรฐาน คือ มีสภาพความเป็นกรดสูงคือมีสภาพ pH ต่ำกว่า 6 ลงมา จึงทำให้เกิดปัญหาคือเมื่อว่ายนํ้าเป็นเวลานานจะมีโอกาสเสียวฟัน และทำให้พื้นผุกร่อนได้

วิธีการเลือกสระว่ายนํ้าที่เหมาะสมควรดูจากสภาพนํ้าที่ใสสะอาดและมี pH ประมาณ 7.2 - 7.8 ดังกล่าว อาจดูด้วยสายตาสักหน่อย ทางที่ดีหากมีข้อสงสัยอาจเก็บตัวอย่างนํ้าไปตรวจได้ที่ห้องแลปทั่วไปหรือถ้าต้องการตรวจเพียงคร่าว ๆ ก็สามารถตรวจสอบสภาพความเป็นกรด - ด่างจากกระดาษลิตมัสได้ โดยใช้กระดาษสีแดงและสีนํ้าเงินจุ่มลงไปนํ้าที่ต้องการตรวจ ถ้าจุ่มแล้วกระดาษนํ้าเงินเปลี่ยนเป็นแดง แสดงว่า นํ้านั้นเป็นกรด ถ้ากระดาษแดงเปลี่ยนเป็นนํ้าเงินแสดงว่านํ้านั้นเป็นด่าง ถ้าจุ่มแล้วกระดาษทั้งสองไม่เปลี่ยนสี ถือว่าเป็นกลาง นํ้าที่ได้มาตรฐานควรจะเป็นกลาง หรือเป็นด่างเล็กน้อย

ถ้าต้องการตรวจให้ละเอียดขึ้นอาจจะใช้กระดาษพีเอช (Universal indicator) ซึ่งจะดูได้ละเอียดขึ้น โดยจุ่มกระดาษในนํ้าที่ต้องการตรวจแล้วเทียบสีมาตรฐานที่แนบมากับกล่อง จะสามารถทราบได้ว่านํ้าที่ตรวจนั้นมีค่า pH เท่าไหร่ (กระดาษทั้งสองนี้สามารถซื้อได้ตามร้านที่ขายเครื่องเขียนและอุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์)

ชื่อ-สกุล.....แผนก.....ห้อง.....เลขที่.....

กระดาษคำตอบใบงานที่ 1

เรื่อง ร่ายน้ำทำให้ฟันผุร่อนนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขหรือไม่ เพราะเหตุใด

Chiang Mai Un

บัตรเฉลยใบงานที่ 1

เรื่องว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อน

หลังจากที่สมาชิกทุกคนทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1 เสร็จแล้ว ให้ หัวหน้ากลุ่มเฉลยคำตอบ โดยเริ่มถามสมาชิกว่า เพราะเหตุใดเรื่อง ว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อน จึงเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข ให้ทุกคนช่วยกันตอบตามที่แต่ละคนได้ตอบในบัตรคำตอบใบงานที่ 1 ของตน โดยให้หัวหน้ากลุ่มช่วยให้ข้อชี้แนะดังนี้

หัวหน้า : เรื่อง ว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อน นั้นมีการนำเสนอปัญหาก่อนจะเสนอวิธีการแก้ไขหรือไม่
เพื่อน ๆ : ตอบว่า “มี”

หัวหน้า : ถามต่อว่า เรื่อง ว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อน นั้นมีการนำเสนอปัญหาก่อนจะเสนอวิธีการแก้ไขอย่างไร

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “เสนอปัญหาการเกิดฟันผุกร่อน และเสนอวิธีการแก้ไขไว้ตอนท้าย ”

หัวหน้า : ใช่แล้วครับ หากเราพิจารณาว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อน จะพบว่าบทอ่านนี้จะมีการนำเสนอปัญหาก่อนจะเสนอวิธีการแก้ไข ซึ่งลักษณะดังกล่าว คือ ในเนื้อเรื่องจะมีการกล่าวถึงปัญหาการเกิดฟันผุกร่อน ซึ่งเกิดจาก สระว่ายนํ้าไม่ได้มาตรฐาน คือมีสภาพความเป็นกรดสูง และได้กล่าวถึงวิธีการแก้ไขไว้ในตอนท้าย ซึ่งได้เสนอให้ เลือกสระว่ายนํ้าที่ได้มาตรฐาน โดยการเก็บตัวอย่างน้ำไปตรวจที่ห้องแลป ตรวจสภาพความเป็นกรด - ต่างจากกระดาศลิทมัส หรือใช้กระดาศ พิเศษ ตรวจสอบดูจะได้ละเอียดขึ้น

หัวหน้า : ถามต่อว่า เรื่อง ว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อน นั้นเนื้อหาจะเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เป็นปัญหา พร้อมทั้งบอกวิธีการแก้ไขหรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ใช่”

หัวหน้า : ถามต่อว่า เรื่อง ว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อน นั้นกล่าวถึงปัญหาอย่างไร

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “กล่าวถึงปัญหาการเกิดฟันผุกร่อน ซึ่งเกิดจาก สระว่ายนํ้าไม่ได้มาตรฐาน”

หัวหน้า : ถามต่อว่า เรื่อง ว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อน นั้นกล่าวถึงวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร

บัตรเฉลยใบงานที่ 1 หน้า 2

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “เรื่องว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อน ได้บอกถึงวิธีการแก้ไข คือ ให้ เลือกระว่ายนํ้าที่ได้มาตรฐาน โดยการเก็บตัวอย่างนํ้าไปตรวจที่ห้องแลป ตรวจสอบสภาพความเป็นกรด – ด่าง จากกระดาษลิตมัส หรือใช้กระดาษ ฟิเอช ตรวจสอบดูจะได้ละเอียดขึ้น”

หัวหน้า : สิ่งที่เพื่อน ๆ ช่วยกันตอบนั้นถูกต้องแล้ว เพราะเรื่อง ว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อน นั้น เนื้อเรื่องจะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขทั้ง 2 ข้อข้างต้น เพื่อให้แน่ใจว่าเรื่อง ว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อน เป็นโครงสร้างระดับแบบ ปัญหาและการแก้ไข ให้เพื่อน ๆ ช่วยกันหาว่าในเรื่องว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อนนี้ มี คำชี้แนะที่มักปรากฏใน โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข อยู่ใน เนื้อเรื่องหรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “มี”

หัวหน้า : ถามต่อว่า คือคำว่าอะไร

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “ทำให้เกิดปัญหา”

หัวหน้า : ถูกต้องแล้ว คำชี้แนะที่พบในเนื้อเรื่อง คือคำว่า “ทำให้เกิดปัญหา” นั่นเอง

หัวหน้า : ถามต่อว่า เรื่อง ว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อนนี้เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและ การแก้ไขหรือไม่

เพื่อน ๆ : ตอบว่า “เป็น”

หัวหน้า : สรุปให้เพื่อน ๆ ฟังว่าเรื่อง ว่ายนํ้าทำให้ฟันผุกร่อนนั้นจัดว่าเป็นโครงสร้างระดับ ยอดแบบปัญหาและการแก้ไข เพราะ

1. มีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข
2. มีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข

ซึ่งไม่ใช่เรื่องยากเลยที่เราจะพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบ ปัญหาและการแก้ไขหรือไม่ หลังจากนี้หัวหน้ากลุ่มสรุปเสร็จแล้ว ให้นำกระดาษคำตอบของทุกคน ไปลงในกล่องรับคำตอบเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อย แล้วไปเรียนศูนย์การเรียนรู้ต่อไป

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 5

โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบได้
3. นักเรียนสามารถหาคำชี้แนะของโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบจากบทอ่านได้

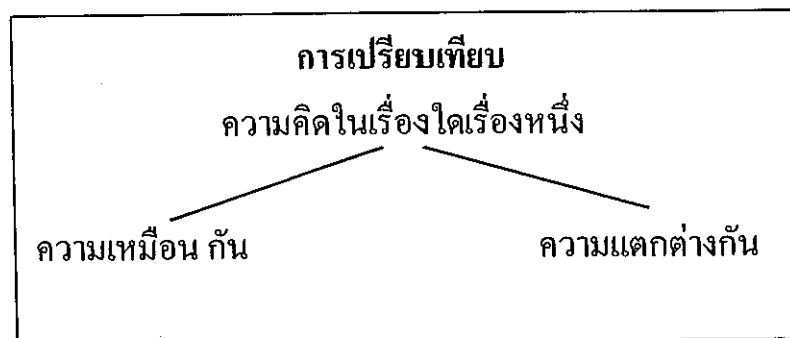
บัตรคำสั่ง

1. หัวหน้ากลุ่มกลุ่มนำรูปภาพ ผู้หญิงอ้วน และผอม ให้สมาชิกในกลุ่มดู และช่วยกันพิจารณาว่าผู้หญิงในรูปทั้ง 2 คน นั้นมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ให้ช่วยกันตอบหลังจากนั้น หัวหน้ากลุ่มสรุปให้ทุกคนรับทราบว่าผู้หญิงในรูปทั้ง 2 คนนั้น มีความเหมือนกัน คือ เป็นผู้หญิงเหมือนกัน และมีความแตกต่างกัน คือ คนหนึ่งอ้วนกว่า และอีกคนผอมกว่า หัวหน้ากลุ่มบอกให้สมาชิกทราบว่าหน้าที่เราสามารถบอกถึงความเหมือนและความแตกต่างกันของผู้หญิงทั้งสองคนได้แสดงว่าเรารู้จักการเปรียบเทียบสิ่ง ต่าง ๆ ได้นั่นเอง
2. หัวหน้ากลุ่ม แจ้งให้สมาชิกในกลุ่มทราบว่า เนื้อหาที่ทุกคนจะได้เรียนต่อไปนี้เป็นเรื่องโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ โดยให้ทุกคนศึกษาเนื้อหาจากบัตรเนื้อหา หัวหน้าแจกบัตรเนื้อหาให้ สมาชิกทุกคนศึกษา ใช้เวลา 5 นาที
3. หลังจากที่สมาชิกทุกคนอ่านบัตรเนื้อหาจบแล้ว หัวหน้ากลุ่มแจกใบงานที่ 1 ให้สมาชิก ในกลุ่มคนละ 1 ชุด
4. หลังจากที่สมาชิกทำใบงานที่ 1 เสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มนำบัตรเฉลยมาเฉลยให้สมาชิก ช่วยกันตรวจคำตอบ เมื่อตรวจคำตอบเสร็จแล้ว ให้หัวหน้านำกระดาษคำตอบของกลุ่ม ใส่ลงในกล่องรับคำตอบ
5. เก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ตามเดิม และหมุนเวียนไปเรียนศูนย์การเรียนรู้ต่อไป

บัตรเนื้อหา

โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ (Comparison)

การที่จะบอกว่าเนื้อหาใดเป็น โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบได้นั้น ในเนื้อหาเรื่องดังกล่าวจะต้องมีการชี้ให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างกันของหัวข้อ 2 หัวข้อ หรือมากกว่าขึ้นไป เช่น การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ของผู้หญิง 2 คน หรือ การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของ แจกันดอกไม้ 3 ใบ ฯลฯ โดยการนำใจความสำคัญของเรื่องมาจัดเรียงเรียงในลักษณะของ การเปรียบเทียบ หรือขัดแย้งกันในแง่ รูปแบบของสิ่งื่อนำมาเปรียบเทียบ ความคิดเห็น ของผู้เปรียบเทียบที่มีต่อสิ่งื่อนำมาเปรียบเทียบ หรือ ลักษณะของสิ่งื่อนำมาเปรียบเทียบ

นอกเหนือจากเนื้อเรื่องจะเป็นการชี้ให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างกันของ หัวข้อ 2 หัวข้อ หรือมากกว่าขึ้นไปแล้ว โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบยังมีลักษณะดังนี้

1. บทอ่านที่จัดอยู่ในแบบเปรียบเทียบนั้น จะเป็นการกล่าวเปรียบเทียบระหว่างสิ่งสองสิ่งหรือมากกว่านั้น

เช่น

1. การเปรียบเทียบระหว่าง ผู้หญิง 2 คน
2. เปรียบเทียบสิ่งของ
3. เปรียบเทียบลักษณะ

ฯลฯ

**2. บทอ่านที่จัดอยู่ในแบบเปรียบเทียบนั้น เนื้อหาจะกล่าวถึง
ลักษณะที่เหมือนกัน และ/หรือแตกต่างกัน**

เช่น

- การเปรียบเทียบ ผู้หญิง 2 คน ก็จะกล่าวถึงความเหมือนและ
ความแตกต่าง
- การเปรียบเทียบสิ่งของ ก็จะเปรียบเทียบว่าเหมือนกันอย่างไร
และแตกต่างกันอย่างไร

คำชี้แนะ

นอกเหนือจากโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบจะมีลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในโครงสร้างระดับยอดประเภทเปรียบเทียบ ก็มักจะ มีคำชี้แนะปรากฏอยู่ ในบทอ่านนั้น ซึ่ง คำชี้แนะ ดังกล่าวได้แก่

- เหมือนกัน	- คล้ายคลึงกัน	- แบ่งเป็น	- ต่างกับ
- เท่ากัน	- ส่วน	- แตกต่างกัน	- ไม่เท่ากัน

หลังจากที่นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบแล้ว ให้นักเรียนลองอ่านเนื้อหาต่อไปนี้

เนื้อหาเรื่อง กระบุง กระเบื้อง

กระบุง หรือบางที่เรียก กานู หมายถึง แผ่นกระเบื้องใช้ปูมุงหลังคา มีลักษณะเป็นครึ่งวงกลมคล้ายกระบองไม้ไผ่ผ่าซีก เวลาประกอบใช้วางคว่ำและหงายสลับกันไปเป็นแถว ๆ ใช้มุงหลังคาโบสถ์วิหาร ศาลาหลังคาของจีน ปัจจุบันนี้มิได้เห็นเป็นบางวัด แต่ไม่ค่อยจะแพร่หลายเท่าใดนัก

ส่วน กระเบื้อง ในที่นี้จะหมายถึง แผ่นมุงหลังคาชนิดหนึ่ง ซึ่งมีรูปทรง แตกต่างจากกระบุง มีลักษณะเป็นทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ปลายมนโค้ง เวลาประกอบใช้ ซ้อนทับกันลงมามีให้เห็นได้ทั่วไปตามหลังคาโบสถ์วิหาร ในวัดวาอารามต่าง ๆ

จากเรื่องกระบุงกระเบื้องนั้น นักเรียนคิดว่า เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบหรือเปล่าคะ นักเรียนบางคนอาจจะบอกว่าเป็น แต่บางคนอาจจะไม่แน่ใจว่าเป็นหรือ ไม่เป็น ถ้าเช่นนั้นเรามาดูไปพร้อม ๆ กันเลยดีไหมคะ

เนื้หาดังกล่าวถือว่าเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบทั้งนี้ เพราะอะไรนักเรียนลองทบทวนซิคะว่าในการที่จะบ่งบอกว่าเนื้อหาใดเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข จะต้องมึลักษณะอย่างไรบ้าง...

บทอ่านที่จัดอยู่ในลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบนั้น จะต้องมึลักษณะดังนี้ คือ

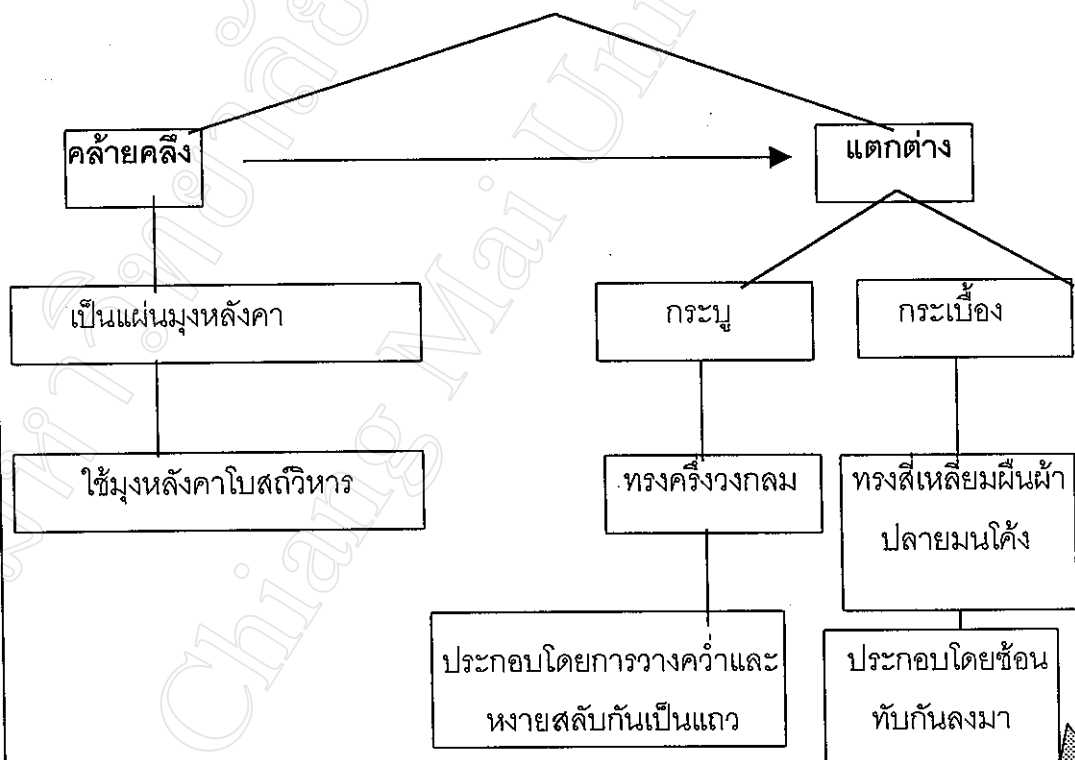
1. จะต้องเป็นการกล่าวเปรียบเทียบสิ่ง 2 สิ่ง หรือมากกว่านั้น

ซึ่ง เรื่องกระบุง กระเบื้องนั้น ก็เป็นการกล่าวเปรียบเทียบสิ่ง 2 สิ่ง คือกระบุง และ กระเบื้อง จึงตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ

2. จะต้องเป็นการกล่าวเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของสิ่ง 2 สิ่งนั้น

ซึ่งเรื่อง กระบุง กระเบื้องก็มีการกล่าวเปรียบเทียบถึงความเหมือนและความแตกต่างของ กระบุง และกระเบื้อง ดังนี้ คือ

การเปรียบเทียบระหว่างกระบุงและกระเบื้อง

การที่เนื้อหาเรื่องกระบุงกระเบื้องได้กล่าวถึงการเปรียบเทียบระหว่างกระบุง และกระเบื้องนั้น ก็นับได้ว่าเรื่องดังกล่าวนั้นตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบนั่นเอง

คำชี้แนะ

และสุดท้าย เราต้องสังเกตว่าในบทอ่านนั้นมี คำชี้แนะที่มัก
ปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบอยู่ในเนื้อเรื่อง หรือ
ไม่คำชี้แนะดังกล่าวได้แก่ คำดังต่อไปนี้

- เหมือนกัน	- คล้ายคลึงกัน	- แบ่งเป็น	- ต่างกับ
- เท่ากัน	- ส่วน	- แตกต่างกัน	- ไม่เท่ากัน

ซึ่งในเรื่องกระบุง กระเบื้องนี้ สังเกตได้ว่าจะมีคำชี้แนะที่มัก
ปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบอยู่ในเนื้อเรื่อง คือคำว่า
ส่วน ซึ่งจากเหตุผลนี้จะสามารถช่วยให้นักเรียนตัดสินใจได้อย่างแน่นอนว่า
เรื่องกระบุง กระเบื้องนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบแน่นอน

จากวิธีการพิจารณาว่าบทอ่านที่เราอ่านนั้นจะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบหรือไม่ข้างต้นนั้น คงจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีการพิจารณาได้ดีมากยิ่งขึ้น ซึ่งวิธีการที่เราจะพิจารณานั้น ทำได้ไม่ยากเลยคะ โดยสรุปแล้วก็จะมีวิธีการพิจารณาอยู่ 2 ประการด้วยกันคือ

1. บทอ่านที่เราอ่านนั้น มีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบหรือไม่
2. บทอ่านที่เราอ่านนั้นมีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบหรือไม่

นักเรียนคงจะเข้าใจวิธีการพิจารณาว่าเรื่องที่นักเรียนอ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบหรือไม่แล้ว ดังนั้นเพื่อที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นให้นักเรียนไปทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1 กันดีกว่านะคะ

ใบงานที่ 1

ให้นักเรียนอ่านเรื่องกระต่ายบ้าน กระต่ายป่า แล้วให้ทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ของ กระต่ายบ้านและกระต่ายป่าโดยนำคำหรือข้อความที่กำหนดให้ เติมลงไปในช่องว่างที่กำหนดให้ในกระดาษคำตอบ
2. ให้นักเรียนพิจารณาว่าเรื่องกระต่ายบ้าน กระต่ายป่าเป็นโครงสร้างระดับยอแบบเปรียบเทียบหรือไม่ เพราะเหตุใด

เรื่อง กระต่ายบ้านกับกระต่ายป่า

กระต่ายบ้านกับกระต่ายป่าดูคล้ายกันมาก แต่ความจริงแล้วเป็นสัตว์ที่ ต่างกันและไม่เคยผสมพันธุ์กัน กระต่ายบ้านชอบอยู่เป็นฝูงในโพรงที่ซับซ้อน ลี้กลบไปในดิน มีทางเข้าออกหลายทาง ตรงปากทางทำไว้เป็นช่องแคบ ๆ ลูก ของกระต่ายบ้านเกิดมานัยน์ตาปิดและตัวแดง ไม่มีขนต้องพึ่งพาแม่อยู่หลายสัปดาห์ หลังจากเกิดออกมา ในที่สุดก็ค่อยกล้ำออกจากรังและโพรงดิน แต่ยังดูหวาดเกรงและกระวังภัยอยู่มาก

ส่วนกระต่ายป่าไม่ขุดโพรงอยู่ลึก ที่เรียกว่ารังนั้นเป็นเพียงบ่อตื้น ๆ ในดิน ลูกของกระต่ายป่าแรกเกิดลืมตาได้ ตัวมีขนปกคลุม และวิ่งได้ในวันรุ่งขึ้น ขนาดตัวของกระต่ายป่าใหญ่กว่ากระต่ายบ้าน และมีหูยาวกว่าด้วย กระต่ายป่าเปรียว และไม่ค่อยอยู่รวมกันเป็นฝูง

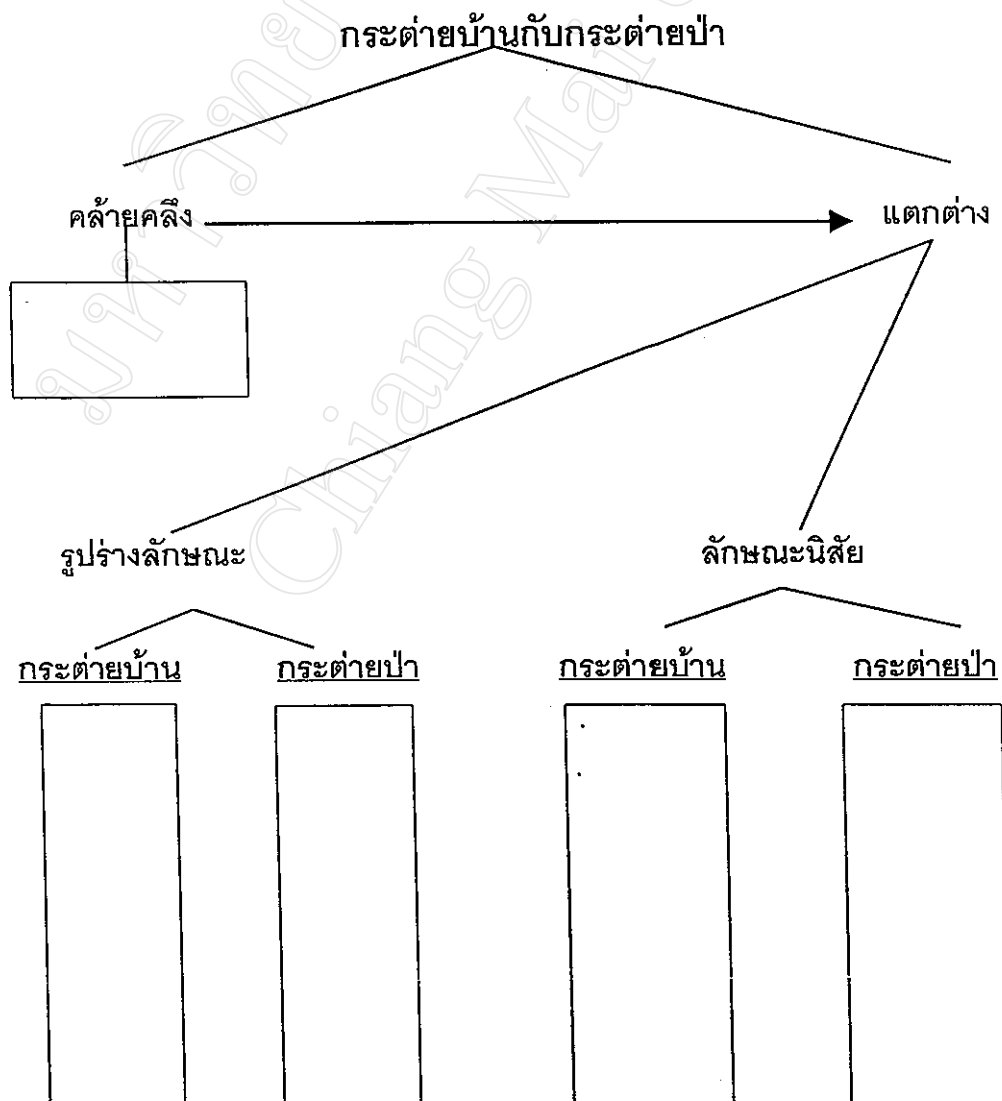
กระดาษคำตอบ

ใบงานที่ 1

1. หลังจากที่นักเรียนอ่านเรื่องกระต่ายบ้าน กระต่ายป่า แล้ว ให้นักเรียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของกระต่ายบ้านและกระต่ายป่า โดยนำคำ หรือข้อความ ที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ไปเติมลงใน ช่องว่างที่กำหนด

คำและข้อความที่กำหนดให้

ตาปิด ไม่มีขน ฟันแหลมหลายซี่ดำห้ แรกเกิด ลืมตาได้ มีขนวิ่งได้ในวันรุ่งขึ้น
 ตอนโตหูสั้นกว่า ขาหลังสั้น ขนาดตัวเล็ก ตอนโตหูยาวกว่า ขาหลังยาว ขนาดตัวใหญ่
 กระต่ายบ้าน กระต่ายป่า ชอบอยู่เป็นฝูง ไม่ชอบอยู่เป็นฝูง อยู่ในโพรงลึก อยู่ในโพรงตื้น
 รูปร่างหน้าตา

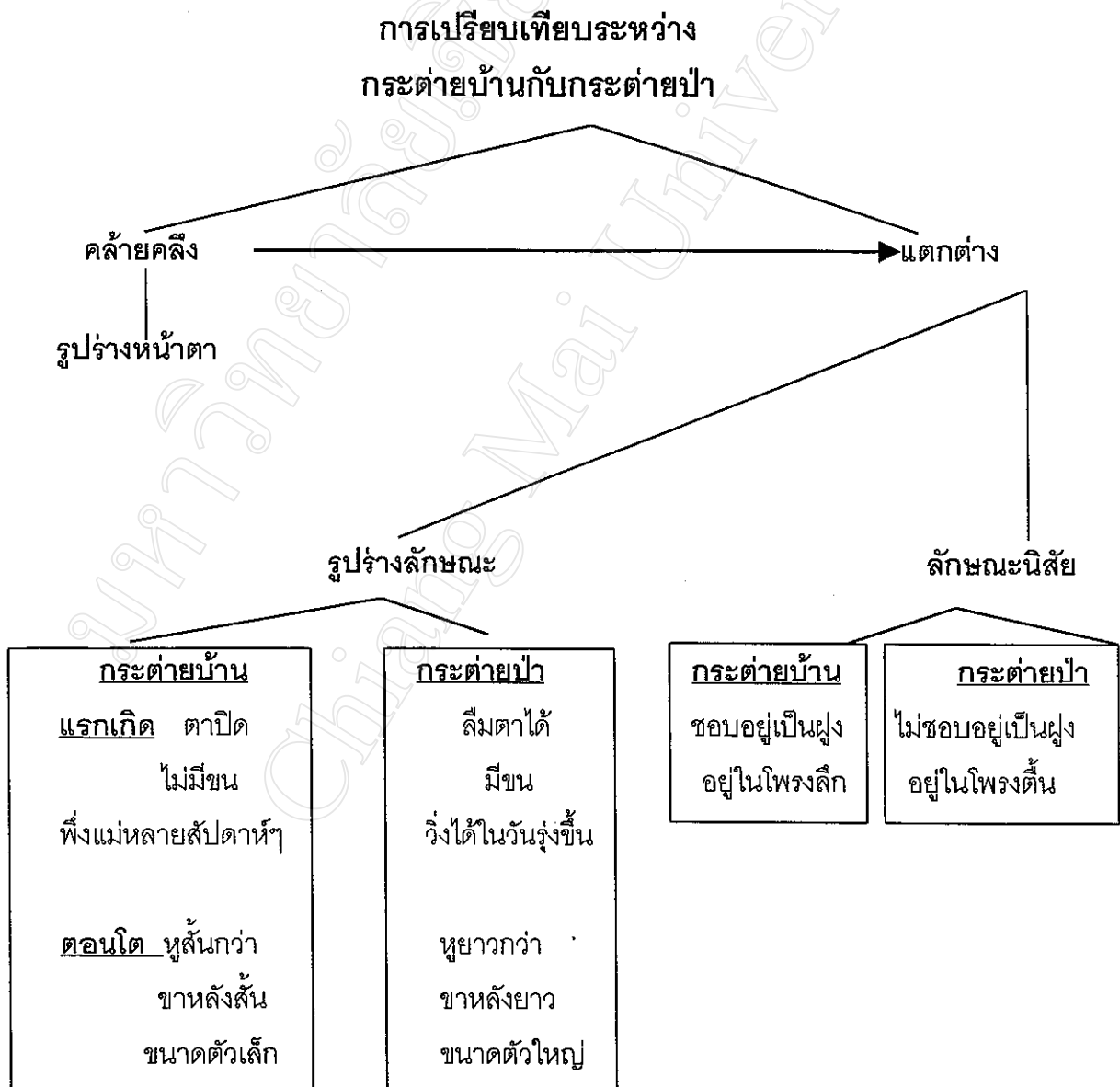

2. หลังจากที่นักเรียนอ่านเรื่องกระต่ายบ้าน กระต่ายป่า แล้ว ให้นักเรียนพิจารณาว่าเรื่องดังกล่าวมีลักษณะเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบหรือไม่เพราะเหตุใด

Chiang Mai University

เฉลยใบงานที่ 1

ข้อ 1 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของกระต่ายบ้าน และ
กระต่ายป่า นั้นสามารถเปรียบเทียบได้ข้อสรุปดังนี้

บัตรเฉลยใบงานที่ 1 หน้า 2

ข้อ 2 เรื่องกระต่ายบ้านกับกระต่ายป่านั้นจัดว่าเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

เนื้อเรื่องจะมีลักษณะตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ กล่าวคือ

1. โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ จะต้องเป็นการกล่าวเปรียบเทียบสิ่ง 2 สิ่ง หรือมากกว่านั้น ซึ่งเรื่องกระต่ายบ้าน กระต่ายป่า นั้น ก็เป็นการกล่าวเปรียบเทียบสิ่ง 2 สิ่ง คือ กระต่ายบ้าน และกระต่ายป่า จึงตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ
2. โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ จะต้องเป็นการกล่าวเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของสิ่ง 2 สิ่งนั้น ซึ่งเรื่อง กระต่ายบ้าน และกระต่ายป่า ก็มีการกล่าวเปรียบเทียบถึงความเหมือน และความแตกต่างของ กระต่ายบ้าน และกระต่ายป่า ดังนี้ คือ

เปรียบเทียบ	เหมือน	แตกต่าง	
		รูปร่างลักษณะ	ลักษณะนิสัย
กระต่ายบ้าน	รูปร่างหน้าตา	แรกเกิด ตาปิด ไม่มีขน พุงแม่หลายสัปดาห์ ตอนโต หุ้สั้นกว่า ขาหลังสั้น ขนาดตัวเล็ก	ชอบอยู่เป็นฝูง, อยู่ในโพรงลึก
กระต่ายป่า	รูปร่างหน้าตา	แรกเกิด ลืมตาได้ มีขน วิ่งได้ในวันรุ่งขึ้น ตอนโต หุ้ยยาวกว่า ขาหลังยาว ขนาดตัวใหญ่	ไม่ชอบอยู่เป็นฝูง อยู่ในโพรงตื้น

และอีกเหตุผลหนึ่ง ก็คือ จะพบคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ คือ คำว่า ต่างกัน จึงทำให้บทอ่านนี้มีลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบแน่นอน

หวังว่านักเรียนคงจะเข้าใจเนื้อหาเรื่องโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบแล้วนะค่ะ หากพบเนื้อหานักเรียนคงจะตัดสินใจได้ไม่ยากว่าเนื้อหานั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบหรือไม่

ที่สำคัญ อย่าลืมสิ่งวิธีการพิจารณาเนื้อเรื่องนะค่ะว่า

1. เนื้อเรื่องนั้นมีลักษณะตรงกับโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบหรือไม่ คือ
 - จะต้องเป็นการกล่าวเปรียบเทียบสิ่ง 2 สิ่ง หรือมากกว่านั้น
 - จะต้องเป็นการกล่าวเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของสิ่ง 2 สิ่งนั้น
2. ในเนื้อเรื่องนั้นมีคำชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบหรือไม่ คำชี้แนะดังกล่าวได้แก่ คำว่า

- เหมือนกัน	- คล้ายคลึงกัน	- แบ่งเป็น	- ต่างกัน
- เท่ากัน	- ส่วน	- แตกต่างกัน	- ไม่เท่ากัน

ดังนั้นถ้าบทอ่านนั้น มี 2 ลักษณะดังกล่าวข้างต้น ก็บอกได้เลยว่าบทอ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ

หวังว่านักเรียนคงจะเข้าใจเรื่องโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ เป็น อย่างดีแล้วนะคะ แล้วคิดว่าถ้านักเรียนเจอบทอ่านต่อไป นักเรียนก็คงจะสามารถบอก ได้เลยทันทีว่าใช่โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบหรือไม่

ก่อนที่จะจากไปนักเรียนอย่าลืมเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เรียบร้อยนะคะ

แผนการสอน (LESSON ORGANIZATION STRATEGY PLANS)

การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

วิชาภาษาไทย ชั้น ปวช.1

คาบที่ 3-4 เวลา 100 นาที

ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ช่วยทำให้การอ่าน เพื่อความเข้าใจนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล

วัตถุประสงค์

หลังจากที่นักเรียนเรียนเรื่องโครงสร้างระดับยอดแล้วให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยสามารถ

1. หาใจความสำคัญและรายละเอียดของเนื้อเรื่องที่อ่านได้
2. เขียนแผนผังของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดได้
3. สรุปความจากแผนผังของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดได้
4. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

1. วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
2. การเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอด
3. การสรุปความจากแผนผังโครงสร้างระดับยอด

สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นโป่งใส
2. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. กระดาษสร้างแบบ
4. แผนผังบนฟิวเจอร์บอร์ด

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. ตรวจจากแบบฝึกหัด

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
1. การเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอด 2. การสรุปความจากแผนผังโครงสร้างระดับยอด 3. วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 1.1 ครูให้นักเรียนอ่านข้อความเรื่องความสำคัญของการอ่านจากแผ่นโป่งหมายเลข 1 แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายว่าเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวหรือไม่อย่างไร หลังจากนั้นครูสรุปให้นักเรียนฟังว่าการอ่านมีความสำคัญเพราะในชีวิตประจำวันเราจะต้องใช้การอ่านอยู่เสมอ โดยเฉพาะนักเรียนซึ่งอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จะต้องใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ดังนั้นนักเรียนจะต้องฝึกฝนในการอ่านเพื่อที่จะได้มีเครื่องมือแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นหาความรู้ในด้านต่าง ๆ นั่นเอง 1.2 จากลักษณะของโครงสร้างระดับยอดที่เราเรียนกันไปแล้วนั้นนักเรียนคิดว่าเราสามารถที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้หรือไม่ ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบ เมื่อนักเรียนตอบคำถามแล้ว ครูเฉลยให้นักเรียนฟังว่า โครงสร้างระดับยอดนั้นเป็นรูปแบบการเรียงเรียงความคิดในบทความที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ ดังนั้นหากผู้อ่านรู้ว่าโครงสร้างระดับยอดของเนื้อเรื่องนั้นคืออะไร ผู้อ่านก็จะทราบว่าผู้เขียนต้องการสื่อถึงอะไร อันจะเป็นแนวทางให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้นนั่นเอง จึงนับได้ว่าโครงสร้างระดับยอดนั้นมีประโยชน์ต่อการอ่านเพื่อความ	- แผ่นโป่งใส หมายเลข 1	- สังเกตจากการอภิปราย - สังเกตจากการตอบคำถาม

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	เข้าใจเป็นอันมาก ในช่วงนี้เราจะมาเรียนเรื่อง “วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ” แต่ก่อนที่เราจะเข้าสู่เนื้อหาดังกล่าว ครูจะให้นักเรียนทบทวนก่อนว่า โครงสร้างระดับยอดมีกี่ชนิด อะไรบ้าง นักเรียนช่วยกันตอบเลยคะ หลังจากให้นักเรียนตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนดูเฉลยจากแผ่นโปร่งใสหมายเลข 2 ว่าโครงสร้างระดับยอดมีทั้งหมด 5 ชนิด คือ 1. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ 2. โครงสร้างระดับยอดแบบรายการของการบรรยาย 3. โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล 4. โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข 5. โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ หลังจากทบทวนเรื่องชนิดของโครงสร้างระดับยอดเสร็จแล้ว ครูถามต่อไปอีกว่า โครงสร้างระดับแต่ละชนิดนั้นมีลักษณะอย่างไรบ้าง ครูเริ่มจากโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ ครูให้เวลานักเรียนคิดคำตอบ หลังจากนั้นครูเรียกนักเรียนออกมาหน้าชั้น 5 คน แล้วมอบหมายให้แต่ละคนเขียนลักษณะของโครงสร้างระดับยอด คนละ 1 ชนิด หลังจากให้นักเรียนทั้ง 5 คนเขียนลักษณะของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 5 ชนิดเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนทุกคนช่วยกันตรวจว่า ที่เพื่อนทั้ง 5 คนเขียนบนกระดานนั้นถูกหรือผิดอย่างไร และจะแก้ไขได้อย่างไร หลังจากนั้นครูให้นักเรียนดูเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง	- แผ่นโปร่งใส หมายเลข 2	- สังเกตจากการ ตอบคำถาม - สังเกตการทำ กิจกรรม

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	จากแผนโปร่งใสหมายเลข 3 1.4 หลังจากที่บทบทวนลักษณะของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 5 ชนิด แล้ว ครูบอกให้นักเรียนว่า” เมื่อนักเรียนบทบทวนความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดไปแล้ว เราจะมาเรียนเนื้อหาต่อไป คือ เรื่อง “วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ” เพื่อที่นักเรียนจะได้ นำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นักเรียนพร้อมหรือยังคะ ถ้าพร้อมแล้วเราจะไปทำ ความรู้จักกับ “วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ” กันเลยคะ” 2. ขั้นตอนการสอน 2.1 ครูบอกให้นักเรียนว่า “ต่อไปเราจะมาศึกษาถึง “วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ” กัน ก่อนอื่นเราจะ มาดูความหมายของความเข้าใจในการอ่านกันก่อน ให้นักเรียนดูจาก แผนโปร่งใสหมายเลข 4 ความเข้าใจในการอ่านนั้น หมายถึง การที่ผู้อ่าน สามารถรู้เรื่องราวที่อ่าน เข้าใจลักษณะอักขร หรือข้อความที่อ่านได้ อย่างครบถ้วน เมื่อนักเรียนรู้แล้วว่า ความเข้าใจในการอ่านหมายถึง	- แผนโปร่งใส หมายเลข 3 - แผนโปร่งใส หมายเลข 4	

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	อะไรแล้วต่อไปเราก็จะมาศึกษากันว่า วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจเราจะทำได้บ้าง” ครูให้นักเรียนอ่าน “วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ” จากแผน ปรองโหมหมายเลข 5 และอธิบายให้นักเรียนฟังว่า “วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ” นั้นทำอย่างไรได้บ้าง “ขั้นที่ 1 นักเรียนจะต้องอ่านเรื่องด้วยความตั้งใจ จากนั้นจะเป็นขั้นที่ 2 นักเรียนจะต้องพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบใด ซึ่งเป็นเรื่องที่นักเรียนได้ศึกษามาแล้วขั้นต่อไปเป็นขั้นที่ 3 เป็นขั้นของการหาใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องแล้วนำมาเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดตามชนิด นั้น ๆ และขั้นที่ 4 เมื่อนักเรียนเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากเรื่องได้แล้ว ก็เข้าสู่ขั้นที่ 5 คือการสรุปเรื่องจากแผนผัง โครงสร้างระดับยอดนั้น เมื่อสรุปเสร็จแล้ว ก็ไปสู่ขั้นที่ 6 คือนำสิ่งที่ได้จากการเขียนแผนผังและการสรุปเรื่องไปตอบคำถามจากเรื่องให้ได้ นั่นเองครูบอกให้นักเรียนทราบว่า “วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ” นั้น ขั้นตอนที่ 1 และ 2 นักเรียนสามารถทำได้แน่นอน เพราะเราได้ฝึกฝนกันมาเป็นอย่างดีในช่วงที่ผ่านมา”	- แผนปรองโหมหมายเลข 5	

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	2.3 ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า “ต่อไปเราจะมาเริ่มต้นศึกษาในขั้นที่ 3 กัน ซึ่งจะเป็นเรื่อง การเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดทั้ง 5 ชั้น ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างแผนผังโครงสร้างระดับยอด ทั้ง 5 ชั้นจากแผนไปรษณีย์หมายเลข 6-10 ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องแล้วพิจารณาได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใดแล้ว ก็ให้นักเรียนเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากเรื่องนั้น ตามรูปแบบของแผนผังโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดที่นักเรียนเห็นจากแผนไปรษณีย์ แต่ก่อนที่นักเรียนจะเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดได้นั้น นักเรียนต้องหาใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องให้ได้ก่อน แล้วจึงจะนำมาเขียนเป็นแผนผังโครงสร้างระดับยอดได้” 2.4 ครูอธิบายต่อไปว่า “ต่อไปเรามาดูการเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดกันดีกว่านะค่ะ” ครูแจกเรื่อง “วิถีดำเนินชีวิตในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ” ให้นักเรียนอ่าน ใช้เวลาในการอ่าน 3 นาที หลังจากให้นักเรียนอ่านเสร็จแล้วครูถามนักเรียนว่า เรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใด ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม เมื่อนักเรียนตอบคำถามแล้ว ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง ว่า เรื่อง “วิถีดำเนินชีวิตในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ” นั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ ครูถามต่อไปว่า	- แผนไปรษณีย์ 6-10 - บทอ่าน	- สังเกตจากการตอบคำถาม

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	เหตุใดเรื่องดังกล่าวจึงเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการให้นักเรียนช่วยกันตอบ ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า เหตุที่เรื่อง “วิถีดำเนินชีวิตในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ” เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการนั้นก็เพราะว่า เนื้อเรื่องจะมีลักษณะการเรียงลำดับตามขั้นตอน และพบคำชี้แนะ คือคำว่า “วิธีการ” ซึ่งก็ตรงกับลักษณะของโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการนั่นเอง เมื่อนักเรียนทราบว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการแล้ว ครูแนะนำ ต่อไปเมื่อเราทราบว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบใดแล้ว ก็ให้ นักเรียน หาใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่อง เมื่อนักเรียนหาใจความสำคัญและรายละเอียดได้แล้ว (โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ) ครูก็อธิบายต่อไปให้นักเรียนนำใจความสำคัญและรายละเอียด ดึงกล่าวนั้นไปเขียนเป็นแผนผังโครงสร้างระดับยอด (ครูให้นักเรียนดูแผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการจากแผ่นโป่งใสหมายเลข 11) แล้วครูชี้แนะให้นักเรียนทราบว่าใจความสำคัญของเรื่องนี้ก็คือ วิธีการดำเนินชีวิตในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ นั่นเอง โดยเรานำข้อความนี้ไปเติมในส่วนบนสุดของแผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ	- แพนโป่งใส หมายเลข 11	- สังเกตจากการ ตอบคำถาม

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	(ครูเปิดแผนกระดาะที่ปิดข้อความว่า วิธีการดำเนินชีวิตในภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ บนแผ่นใสออก เพื่อให้ ข้อความนั้นปรากฏลงบนส่วนบนสุดของแผ่นผังโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ) ต่อไปครูก็อธิบายให้นักเรียนฟังว่า เมื่อเราหาใจความสำคัญได้แล้ว ต่อไปเราก็มาดูว่ารายละเอียดของเรื่องนั้นมีอะไรบ้าง ซึ่งจากเรื่องนี้ ในส่วนที่เป็นรายละเอียดของวิธีการดำเนินชีวิตในภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ นั้นผู้เขียนได้แนะนำให้อ่านปฏิบัติในสิ่งต่อไปนี้คือ 1. ยอมรับความจริง (ครูเปิดกระดาะที่ปิดข้อความดังกล่าวบนแผ่นโป่งใสหมายเลข 6 ออก) 2. มองโลกในแง่ดีและสร้างความหวัง (ครูเปิดกระดาะที่ปิดข้อความดังกล่าวบนแผ่นโป่งใสหมายเลข 6 ออก) 3. ต้องมีอารมณ์ขัน (ครูเปิดกระดาะที่ปิดข้อความดังกล่าวบนแผ่นโป่งใสหมายเลข 6 ออก) ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมให้ได้ (ครูเปิดกระดาะที่ปิดข้อความดังกล่าวบนแผ่นโป่งใสหมายเลข 6 ออก) เมื่อเราได้รายละเอียดดังกล่าวแล้วเราก็ก็นำมาเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการได้ตามที่ครูเคยกล่าวมาแล้วซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ยากเลย หลังจากที่นักเรียนเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการเสร็จแล้ว ซึ่งก็ถือว่าเป็นขั้นตอนที่ 3 ซึ่งนักเรียนก็ทราบบทเรียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ		

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	กันแล้วแต่ก่อนที่จะไปสู่ขั้นที่ 4 และ ขั้นที่ 5 ของวิธีการนำโครงสร้างระดับย่อยต่อไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น เราจะมาฝึกเขียนแผนผังโครงสร้างระดับย่อยอีก 4 ชนิดที่เหลือกันก่อน คือ แบบกลุ่มรายการของการบรรยาย แบบเหตุและผล แบบปัญหาและการแก้ไข และแบบเปรียบเทียบ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 โดยครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแจกเนื้อเรื่องให้กลุ่มละ 1 เรื่อง ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่ไม่เหมือนกัน และมีโครงสร้างระดับย่อยที่แตกต่างกัน ให้แต่ละกลุ่มอ่านเรื่อง แล้วทำกิจกรรมดังต่อไปนี้ คือ 1. บอกว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับย่อยชนิดใด เพราะเหตุใด 2. หาใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่อง 3. นำใจความสำคัญ และรายละเอียดมาเขียนเป็นแผนผังโครงสร้างระดับย่อย โดยให้เขียนคำตอบทั้ง 3 ข้อข้างต้น บนแผ่นโป่งใส ที่ครูเตรียมให้ ครูให้เวลากลุ่มละ 20 นาที หลังจากทั้ง 4 กลุ่มทำงานเสร็จแล้ว ครูให้ตัวแทนออกมานำเสนอ ขณะที่ได้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาว่าถูกหรือผิด หากมีจะช่วยกันแก้ไข	- แผ่นโป่งใส	- สังเกตจากการทำกิจกรรม

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	อย่างไร โดยครูคอยชี้แนะ คำตอบที่ถูกต้องให้แก่นักเรียนทำเช่นนี้ จนครบทั้ง 4 กลุ่ม 2.5 หลังจากที่ได้เฉลยเสร็จแล้ว ครูบอกนักเรียนว่า เมื่อนักเรียนเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดได้แล้ว แสดงว่านักเรียนสามารถทำขั้นตอนที่ 3 ของวิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้แล้ว ครูให้นักเรียนดูแผนผังโครงสร้างระดับยอดที่ 12 ต่อไปเราจะเข้าสู่ขั้นตอนที่ 4 คือ การสรุปความจากเรื่อง ซึ่งวิธีการดังนี้คือ นักเรียนจะต้องนำใจความสำคัญและ รายละเอียดของเรื่องจากแผนผังโครงสร้างระดับยอด แต่ละชนิด มาเรียบเรียงให้เป็นข้อความที่อ่านแล้วเข้าใจได้ง่ายนั่นเอง โดยครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการสรุปความ(แผนผังโครงสร้าง 13)จากเรื่อง “วิธีดำเนินชีวิตในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ” ซึ่งเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ การสรุปความนั้นนักเรียนก็นำใจความสำคัญและรายละเอียดมาเรียบเรียงให้เป็นข้อความที่อ่านแล้วเข้าใจได้ง่ายนั่นเอง ซึ่งนักเรียนสามารถปฏิบัติตามวิธีการนำโครงสร้างระดับยอดมาใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ในขั้นที่ 3 และ ที่ 4 ได้แล้ว ส่วนขั้นที่ 5 นั้นก็คือการตอบคำถามจากเรื่อง ซึ่งวิธีการตอบคำถามก็คือ นักเรียนก็นำความรู้จากการหาโครงสร้างระดับยอดของเนื้อเรื่องนั้นมาตอบคำถาม โดย	- แผนผังโครง หมายเลข 12 - แผนผังโครง หมายเลข 13	

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	กันดีกว่านะคะ” แต่ไม่ต้องตกใจนะคะจะทำไม่ได้ ครูจะให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มนะคะ ให้แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คนนะคะ แล้วส่งตัวแทนมารับแบบฝึกหัดจากครูได้ เลยคะ โดยครูจะมีเนื้อเรื่องให้อ่าน 5 เรื่องให้นักเรียนใช้วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจไปใช้ได้เลยคะ” - นักเรียนแบ่งกลุ่ม และส่งตัวแทนมารับแบบฝึกหัดจากครู เมื่อนักเรียนได้แบบฝึกหัดแล้วให้อ่านเรื่องทั้ง 5 เรื่อง แล้วช่วยกันระดมความคิด ดังนี้ คือ - เรื่องที่อ่านแต่ละเรื่องเป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใด - หาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง - เขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากเนื้อเรื่อง - สรุปความจากเนื้อเรื่อง - ตอบคำถามจากเรื่อง โดยคำถามจะอยู่ท้ายเรื่อง โดยให้แต่ละกลุ่มเขียนคำตอบทั้งหมดลงในกระดาษสร้างแบบที่ครูเตรียมให้ (ให้เวลาทำแบบฝึกหัด 30 นาที)หลังจากที่นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอคำตอบของกลุ่มตน โดยครูเริ่มจากเรื่องที่ 1 โดยครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่ม	- กระดาษ - สร้างแบบ	- การทำกิจกรรม

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	ออกมานำเสนองานเรื่องที่ 1 โดยนำกระดาษคำตอบของกลุ่มติดบนกระดานให้เพื่อน ๆ ดู พร้อมทั้งอธิบายให้เพื่อน ๆ ฟังว่า เพราะเหตุใดกลุ่มของตนจึงตอบได้เช่นนั้น หลังจากนั้น หลังจากที่ได้ตัวแทนของกลุ่มนำเสนอเรียบร้อยแล้ว ครูให้ตัวแทนกลุ่มที่ 2-5 นำกระดาษคำตอบของกลุ่มติดบนกระดานให้เพื่อน ๆ ดู พร้อมทั้งอธิบายให้เพื่อน ๆ ฟังว่า เพราะเหตุใดกลุ่มของตนจึงตอบได้เช่นนั้น หลังจากนั้น จากที่ทุกกลุ่มนำเสนอเสร็จแล้ว ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้องโดยให้นักเรียนดูจากแผ่นโป่งใสหมายเลข 19-28 โดยครูให้ข้อชี้แนะที่ถูกต้องแก่นักเรียน ทำเช่นนั้นจนครบทั้ง 5 เรื่อง 3. ขั้นสรุป 3.1 หลังจากที่ทำกิจกรรมที่ 2 เสร็จแล้ว ครูสรุปขั้นตอนการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้คำถามดังต่อไปนี้ “นักเรียนจะมีวิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างไร” ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ครูช่วยชี้แนะให้ได้คำตอบที่ถูกต้องว่า วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น มีอยู่ 5 ขั้นตอน คือ	- แผ่นโป่งใสหมายเลข 19-28	- การทำกิจกรรม - สังเกตจาก การตอบคำถาม

เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	สื่อ-อุปกรณ์	ประเมินผล
	- อ่านเรื่องอย่างตั้งใจ - พิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอชนิดใด - หาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง - แล้วนำมาเขียนเป็นแผนผังโครงสร้างระดับยอ - สรุปความจากเรื่อง - นำสิ่งที่สรุปได้มาตอบคำถามด้วยความตั้งใจ โดยครูเขียนคำตอบที่นักเรียนช่วยกันตอบบนแผ่นโปสเตอร์หลังจากที่นักเรียนสรุปแล้ว ครูเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังตอบคำถาม ไม่ได้ โดยให้นักเรียนดูคำตอบที่ถูกตัดจากแผ่นโปสเตอร์ หมายเลข 29 และครูบอกนักเรียนว่านักเรียนก็ได้ศึกษาเรื่อง โครงสร้างระดับยอ และการนำโครงสร้างระดับยอไปใช้ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจแล้ว ครูหวังว่าเมื่อนักเรียนพบเนื้อเรื่อง นักเรียนจะสามารถนำความรู้เรื่องโครงสร้างระดับยอ ไปใช้ในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- แผ่นโปสเตอร์ หมายเลข 29	

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ความสำคัญของการอ่าน

“ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนา
มีฉะนั้นแล้วอาจไม่ก้าวหน้าและอาจเสื่อมลงได้ เมื่อไม่ได้อ่าน
หนังสือเป็นเวลานาน ผู้ที่เคยอ่านได้เร็วได้คล่องก็อาจกลายเป็น
คนที่อ่านได้ช้า และอ่านผิดบ่อย ๆ ด้วยเหตุนี้ ดังนั้น นักเรียน
นักศึกษาควรสนใจการอ่านต้องสร้างนิสัยรักการอ่านตั้งแต่อ่าน
การอ่านอยู่เสมอจึงจะทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพดี
ด้วยดี ”

โครงสร้างระดับยอด มี 5 ชนิด

1. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
2. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
3. โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล
4. โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข
5. โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ

ลักษณะของโครงสร้างระดับยอด

1. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ

โครงสร้างระดับยอดประเภทกลุ่มรายการ เป็นโครงสร้างที่นำเอาส่วนประกอบย่อยแต่ละส่วนที่มี ความสัมพันธ์กันมาจัดรวมกลุ่มเข้าไว้ด้วยกันเป็นกลุ่มรายการ

 - มักจะกล่าวถึงรายการย่อย ๆ รวมกันเขาเป็นกลุ่มรายการที่ชัดเจนขึ้น
 - โครงสร้างระดับยอดประเภทกลุ่มรายการ จะให้ข้อมูลเสนอตัวอย่างหรือให้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องเพียงหนึ่งอย่างเท่านั้น
 - มักพบในงานเขียนประเภทที่มีการจัดเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับขั้นตอนหรือเวลา

2. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย

- โครงสร้างที่เป็นการจัดกลุ่มเฉพาะสิ่งที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันส่วนประกอบแต่ละส่วนของโครงสร้างระดับยอดนั้นจะต้องเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบใหญ่
- จะมีลักษณะของการบรรยายและให้ข้อมูลเสนอตัวอย่างหรือใช้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่า อย่างขึ้นไป
 - จะแยกลักษณะของสิ่งที่กล่าวถึงเป็นส่วน ๆ และกล่าวถึงรายละเอียดส่วนประกอบของสิ่งนั้น

3. โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

โครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่แสดงถึงความเป็นเหตุ และเป็นผล ซึ่งทั้งสองส่วนนั้นมีความ

สัมพันธ์กันเชิงเหตุผล

- เนื้อเรื่องที่แสดงถึงความเป็นเหตุและผล ส่วนใหญ่จะมีการกล่าวถึงสาเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน แล้วจึงตามมาด้วยผลที่เกิดจากสาเหตุนั้น
- จะมีลักษณะของข้อความอยู่ 2 ลักษณะด้วยกันคือส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา

4. โครงสร้างระดับยอดประเภทปัญหาและการแก้ไข
 เนื้อเรื่องจะเป็นโครงสร้างที่ประกอบด้วยส่วนที่เป็นเหตุ-ผล ทฤษฎีแบบที่มีใจความคาบเกี่ยวกัน ระหว่างการเสนอปัญหาและการแก้ไขอย่างน้อยที่สุดต้องมียุทธวิธีการแก้ไขปัญหาข้อใดข้อหนึ่งที่สามารถสะกิดกันเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาได้ส่วนมากจะมีการนำเสนอปัญหาก่อนจะเสนอวิธีการแก้ไขปัญหามากกว่า
5. โครงสร้างระดับยอดประเภทเปรียบเทียบ
 เนื้อหาเรื่องดังกล่าวจะต้องมีการชี้ให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างกันของหัวข้อ 2 หัวข้อหรือมากกว่าขึ้นไป บทอ่านที่จัดอยู่ในแบบเปรียบเทียบนั้นจะเป็นการกล่าวเปรียบเทียบระหว่างสิ่งสองสิ่งหรือมากกว่านั้น
- เนื้อหาจะกล่าวถึงลักษณะที่เหมือนกัน และ/หรือแตกต่างกัน

ความเข้าใจในการอ่าน

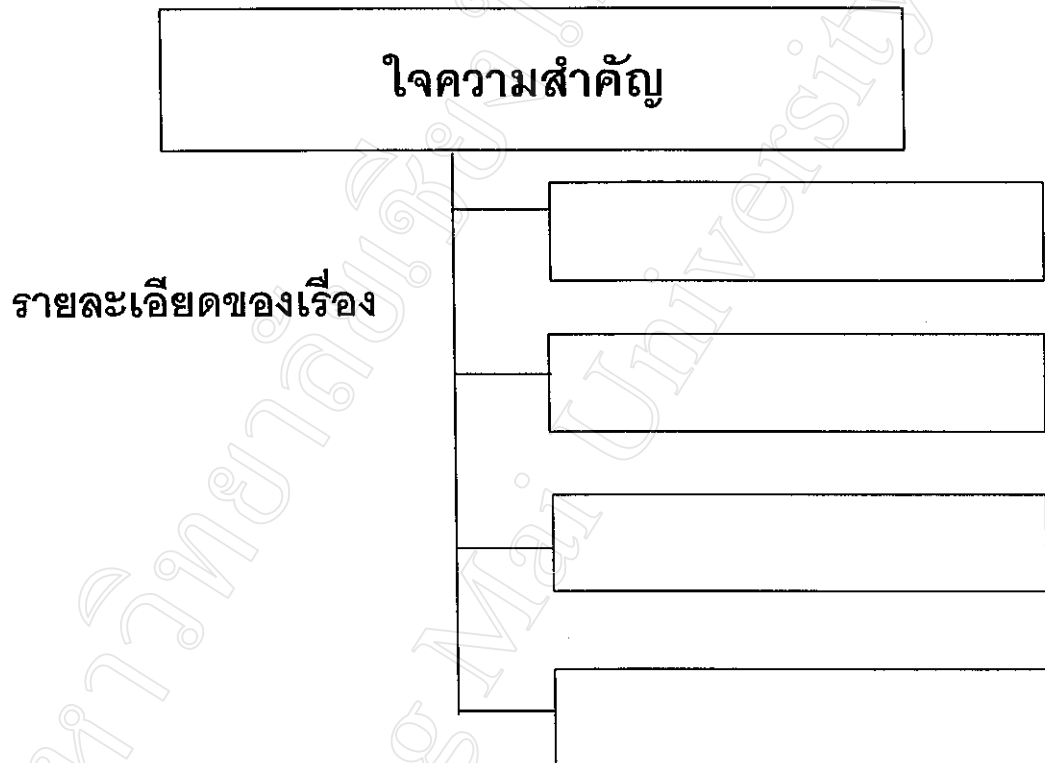
เป็นความสามารถที่ผู้อ่านจะรับและเข้าใจสารได้อย่างสมบูรณ์ โดยอาศัยองค์ประกอบหลาย ๆ ประการด้วยกัน กล่าวคือ ต้องสามารถตีความ แปลความ ขยายความ และจับใจความสำคัญของเรื่องได้

วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

- ขั้นที่ 1 นักเรียนจะต้องอ่านเรื่องด้วยความตั้งใจ
- ขั้นที่ 2 นักเรียนจะต้องพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบใด
- ขั้นที่ 3 หาใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่อง
- ขั้นที่ 4 นำมาเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดตามชนิดนั้น ๆ
- ขั้นที่ 5 การสรุปเรื่องจากแผนผังโครงสร้างระดับยอดนั้น
- ขั้นที่ 6 คือนำสิ่งที่ได้จากการเขียนแผนผังและการสรุปเรื่องไป

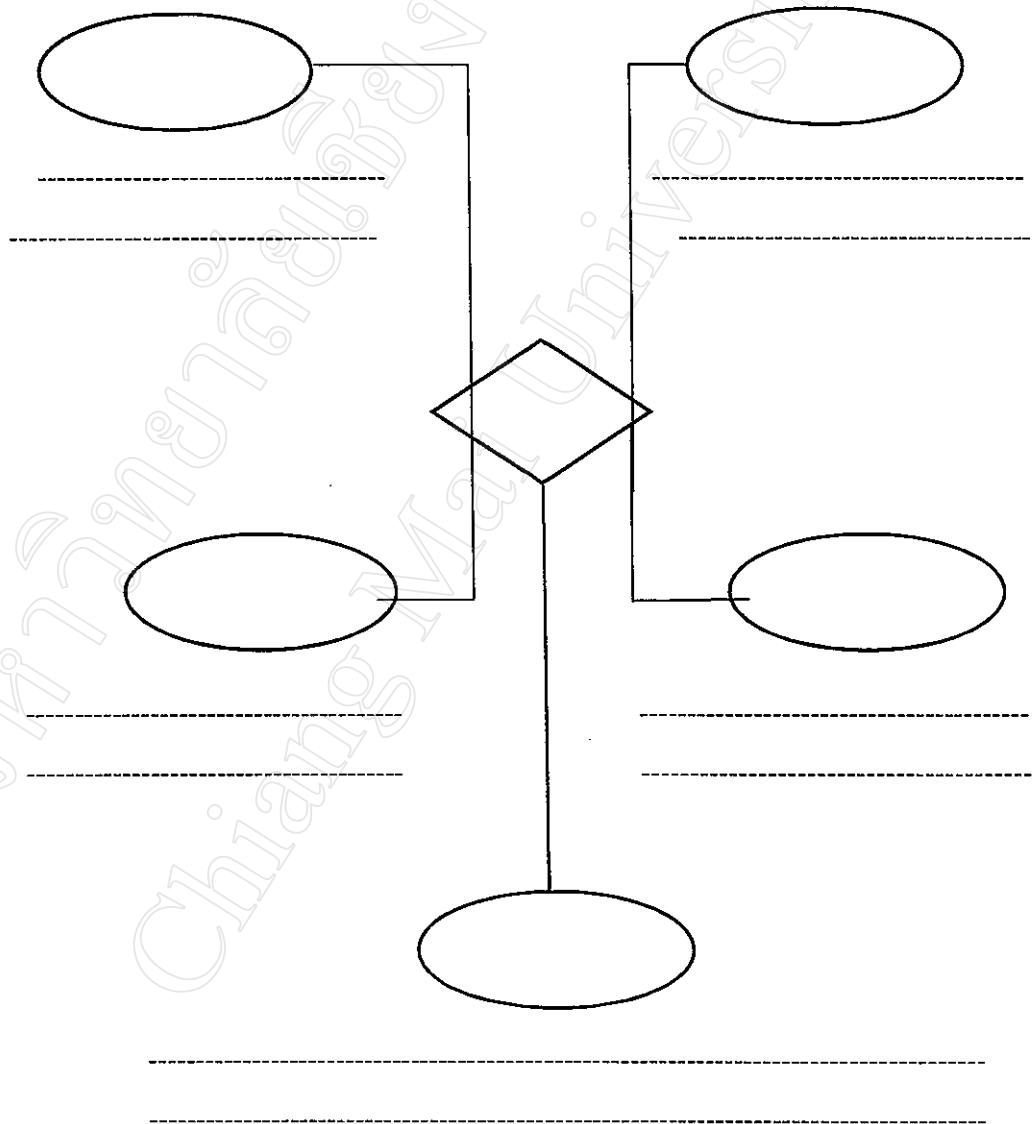
ตอบคำถาม

แผนผัง
โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ

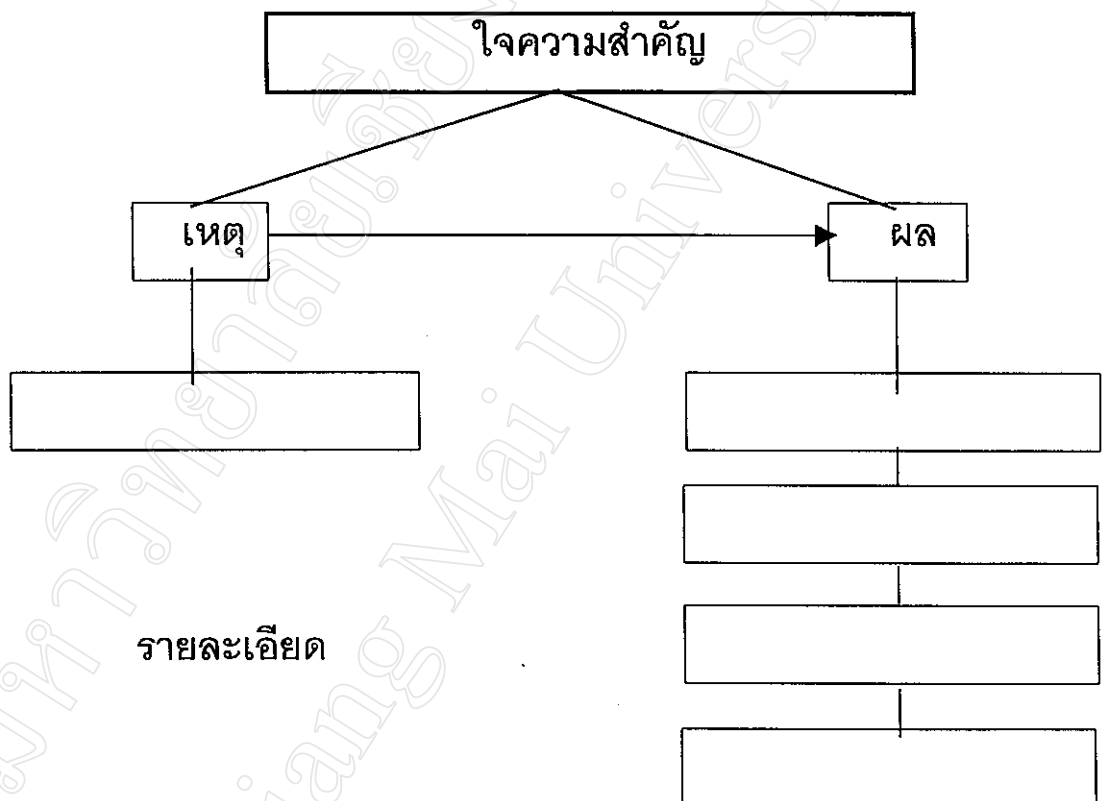

แผนผัง

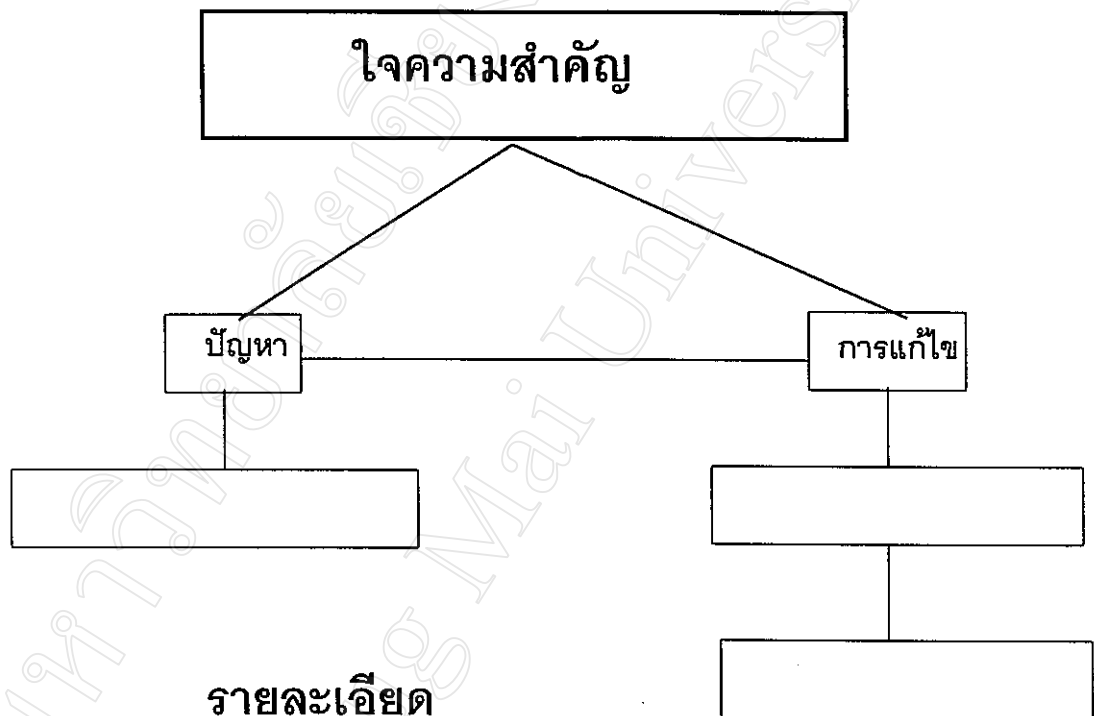
โครงสร้างระดับยอดประเภทกลุ่มรายการของการ บรรยาย

แผนผัง
โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

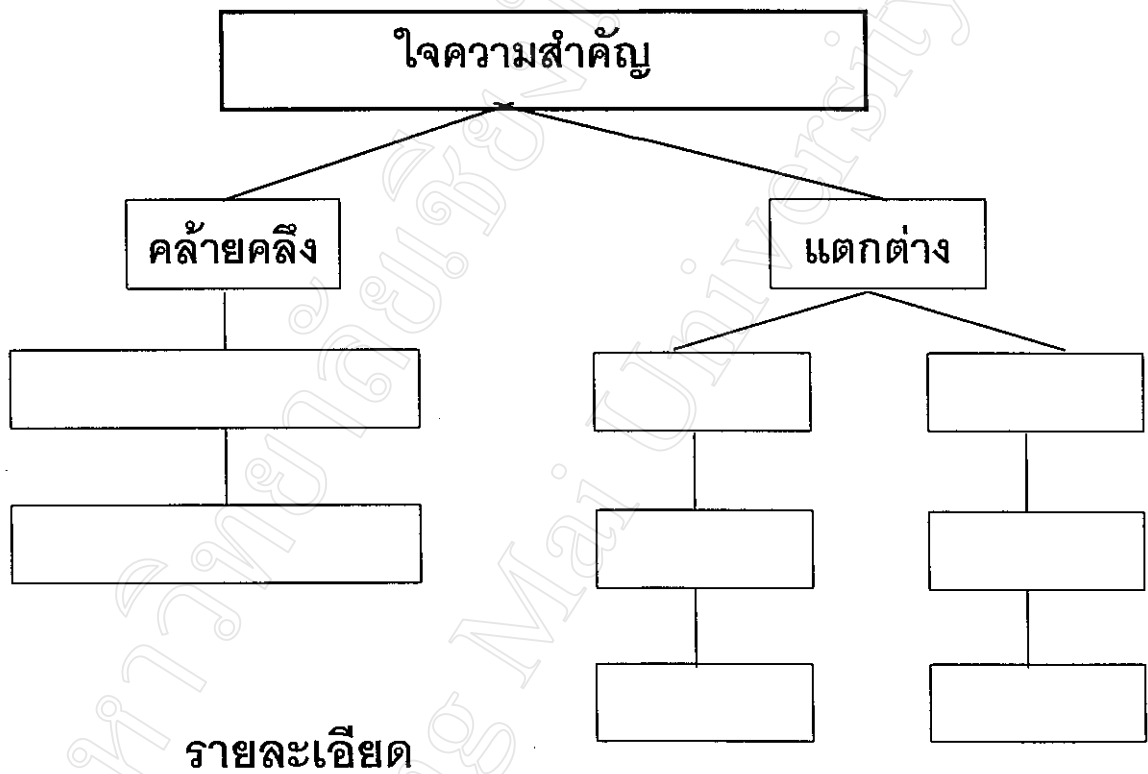

แผนผัง
โครงสร้างระดับยอดปัญหาและการแก้ไข

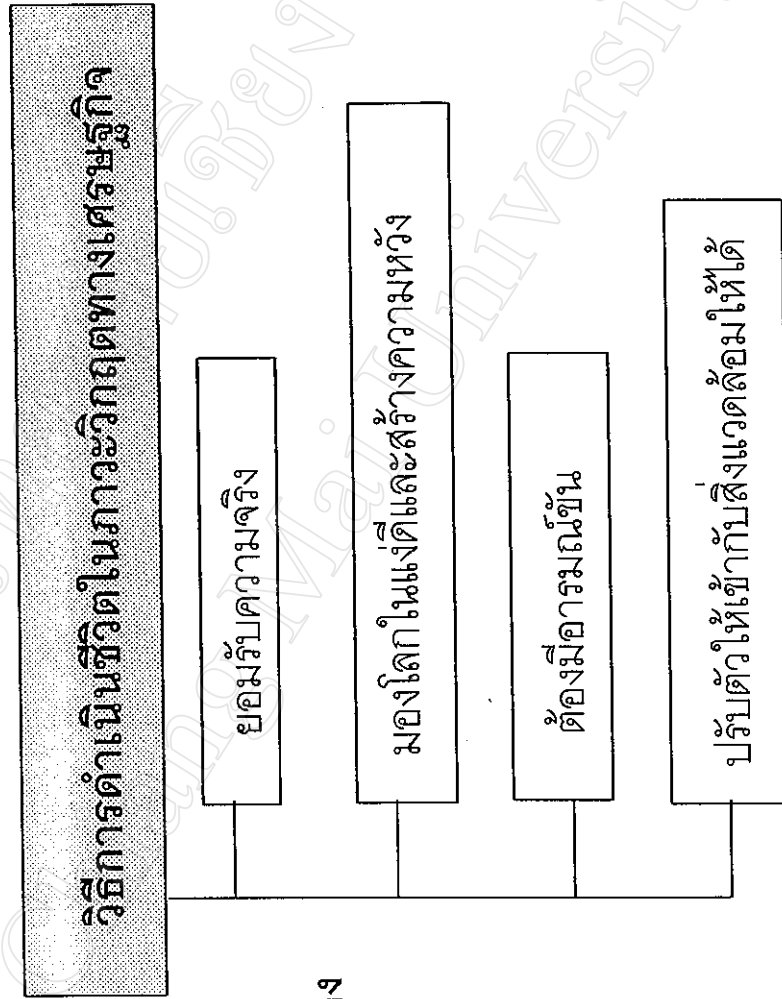

แผนผัง

โครงสร้างระดับยอดประเภทเปรียบเทียบ

แผนผังโครงสร้างระดับยอด
เรื่องวิธีการดำเนินชีวิตในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ

รายละเอียดของเรื่อง

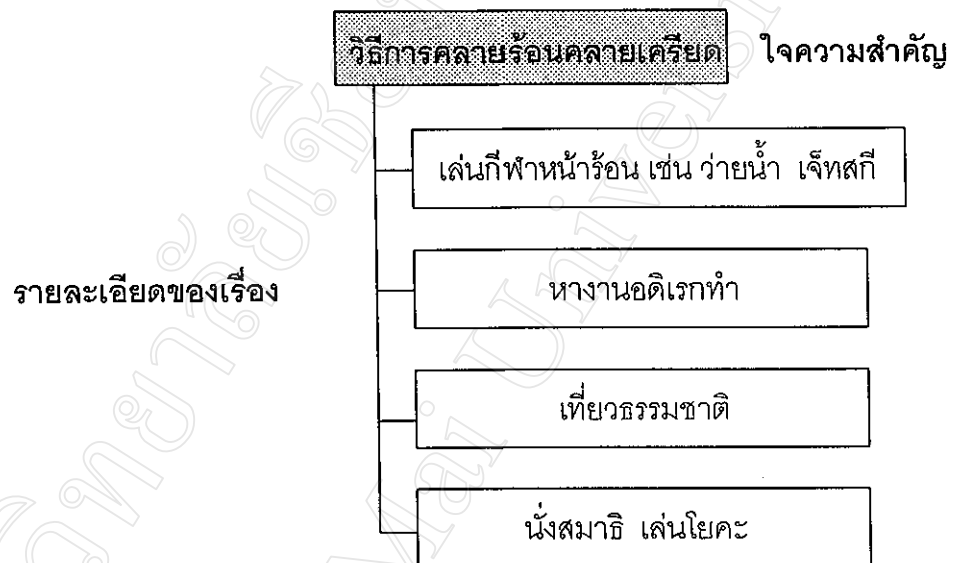
วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ

- ขั้นที่ 1 นักเรียนจะต้องอ่านเรื่องด้วยความตั้งใจ
- ขั้นที่ 2 นักเรียนจะต้องพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้น
เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบใด
- ขั้นที่ 3 หาใจความสำคัญ และรายละเอียด
ของเรื่อง
- ขั้นที่ 4 นำมาเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอด
ตามชนิดนั้น ๆ
- ขั้นที่ 5 การสรุปเรื่องจากแผนผังโครงสร้างระดับ
ยอดนั้น
- ขั้นที่ 6 คือนำสิ่งที่ได้จากการเขียนแผนผังและ
การสรุปเรื่องไปตอบคำถาม

สรุปความ จากเรื่อง การดำเนินชีวิตในภาวะวิกฤต ทางเศรษฐกิจ

ในภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจปัจจุบัน เรา
ควรมีวิธีการดำเนินชีวิตดังต่อไปนี้ คือ อย่างแรกสุด
ต้องรู้จักยอมรับความจริง รู้จักมองโลกในแง่ดีและ
สร้างความหวัง ต้องมีอารมณ์ขัน และ ควรรู้จักปรับ
ตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมให้ได้

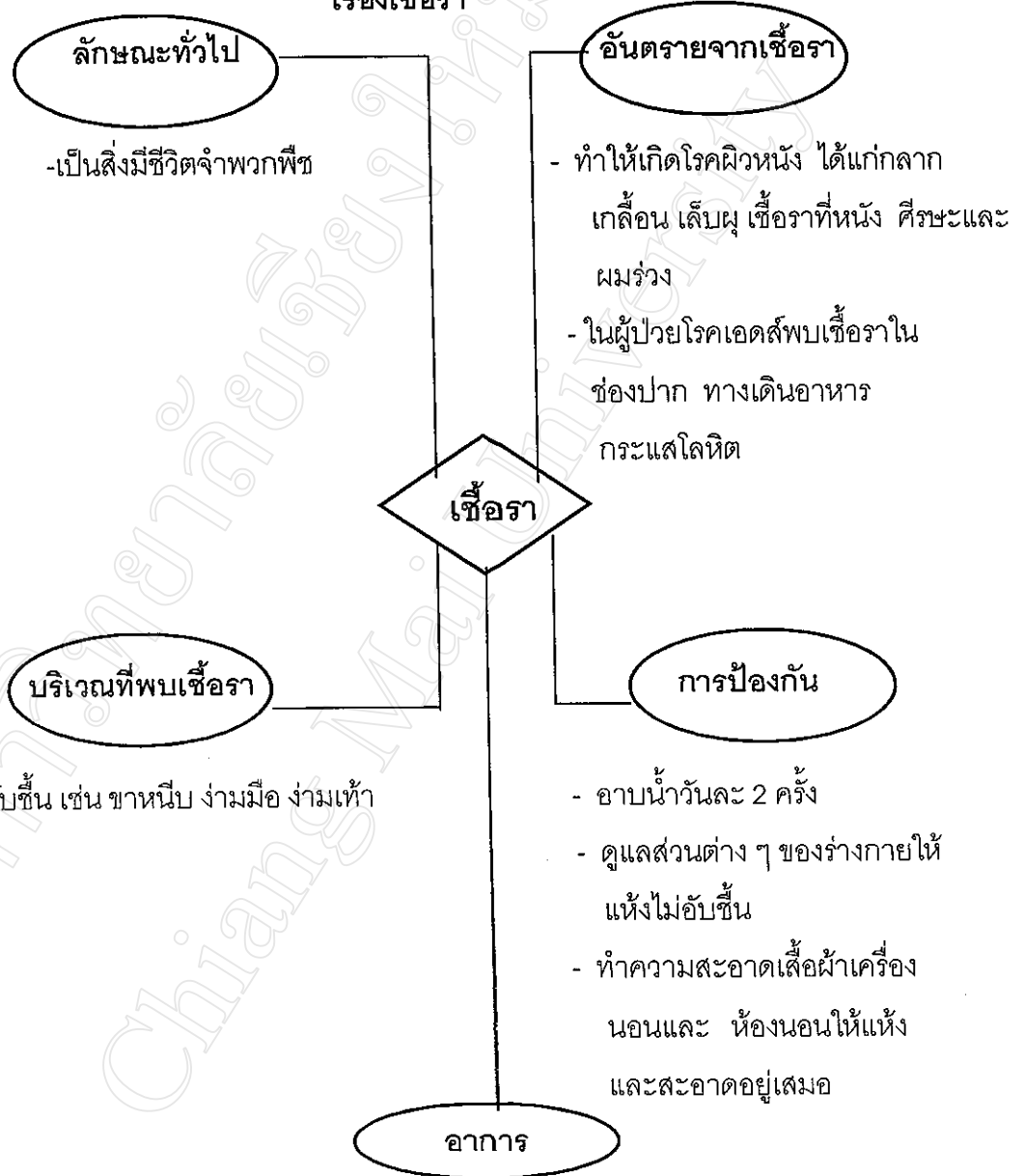
เจดยกิจกรรมที่ 1
แผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
เรื่องคลายร้อนคลายเครียด

เฉลยกิจกรรมที่ 1

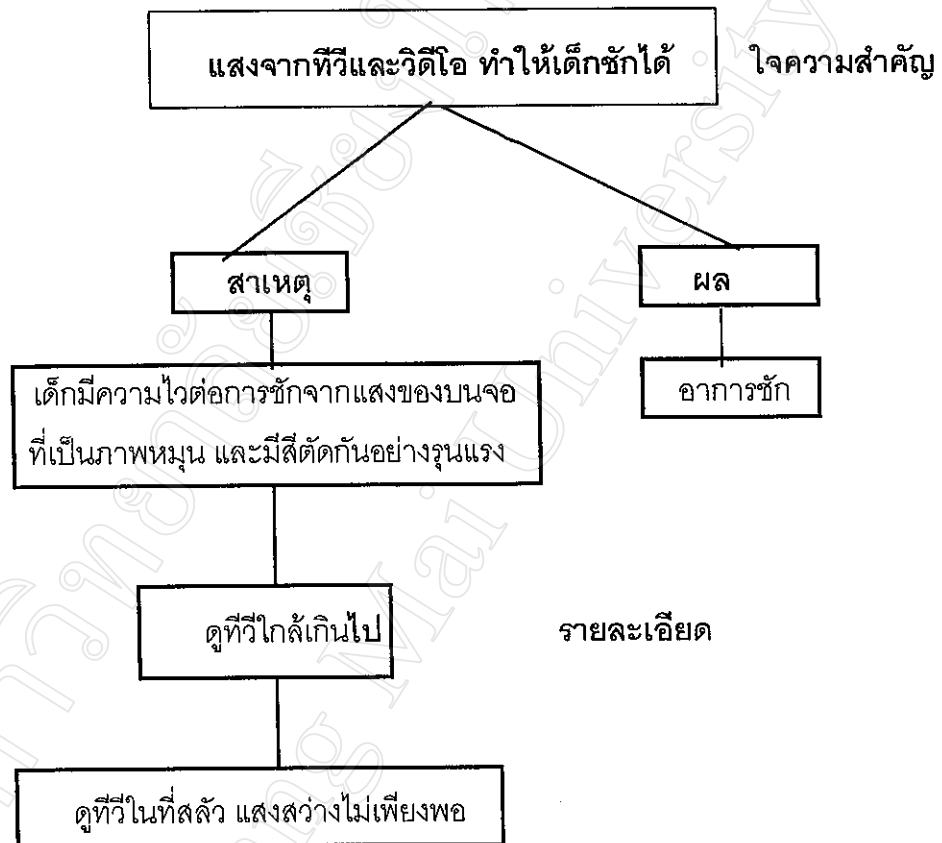
แผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย

เรื่องเชื้อรา

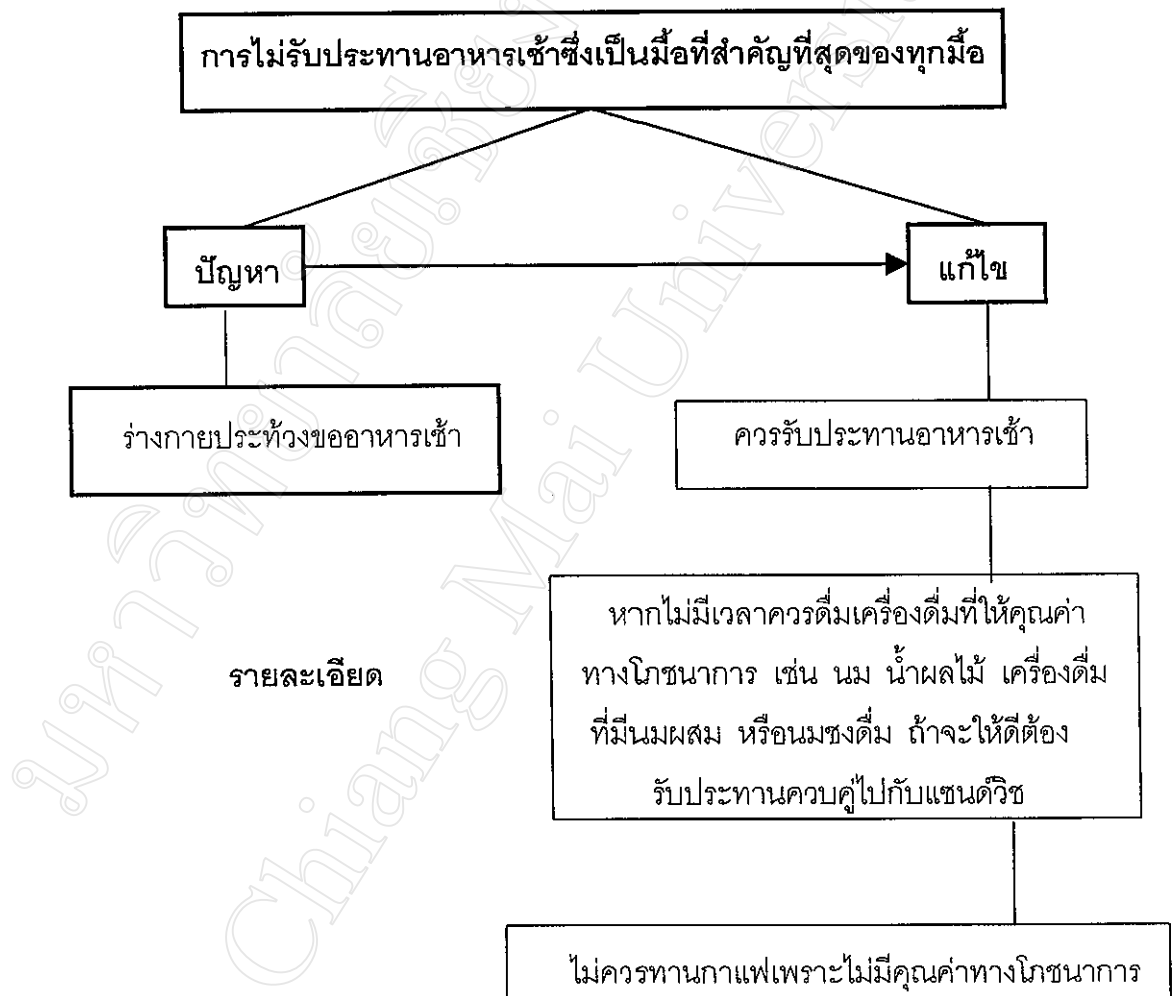

- ถ้าเป็นกลากจะมีผื่นแดง คัน ตรงขอบจะมีสะเก็ดเป็นขุย ๆ ร้อนออกมา มักพบบริเวณหนังศีรษะ ขาหนีบ ง่ามมือ ง่ามเท้า
- ถ้าเป็นเกลื้อน จะเป็นจุดหรือผื่นขาว ๆ บริเวณใบหน้า ลำตัว กลางหลัง

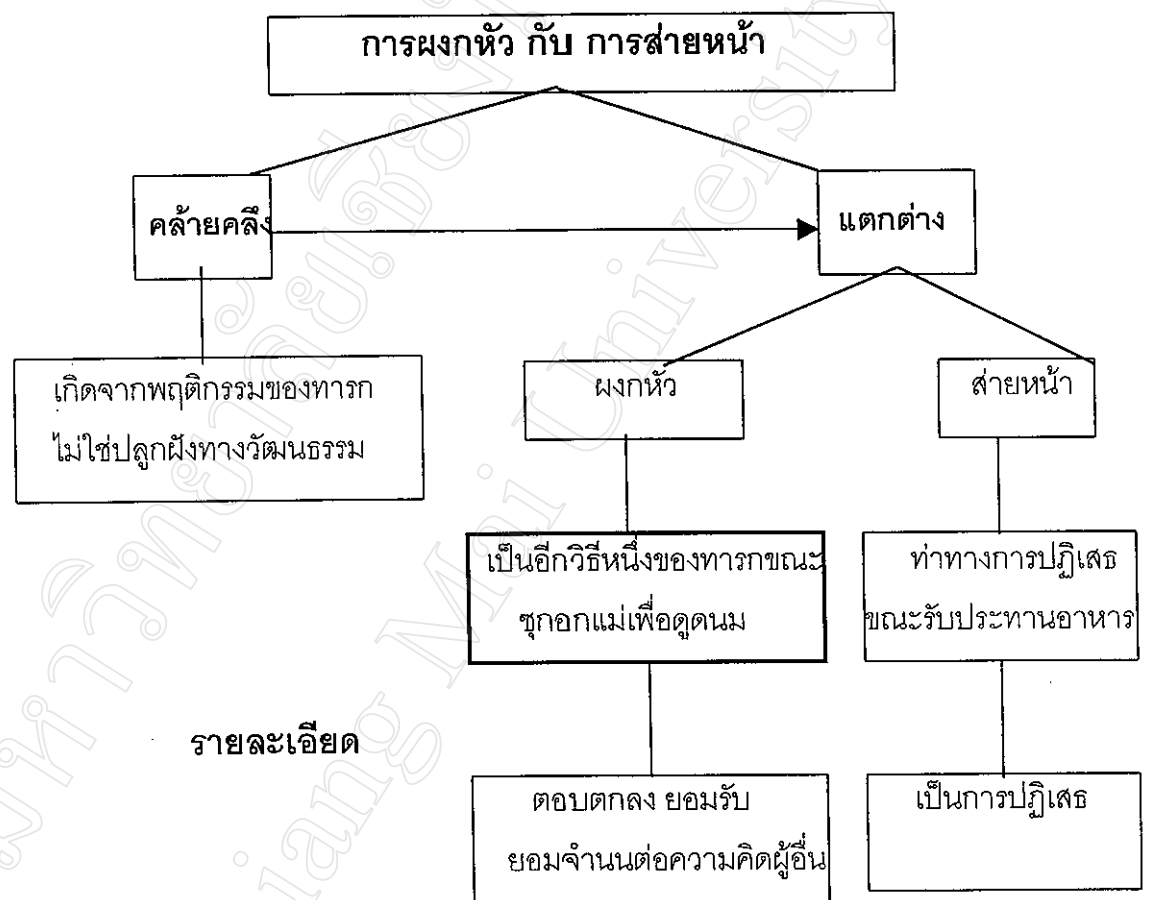
เฉลยกิจกรรมที่ 1
แผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล
เรื่องฤทธิ์ร้ายของแสงจากทีวี วิดีโอ

เจดยกิจกรรมที่ 1
แผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข
เรื่องเมื่อร่างกายประท้วงขออาหารเข้า

เฉลยกิจกรรมที่ 1
แผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ
เรื่องการผกหัวและการส่ายหน้า

เฉลยกิจกรรมที่ 1

สรุปเรื่องเชื้อรา

เชื้อราเป็นสิ่งมีชีวิตจำพวกพืช มักพบบริเวณที่อับชื้น เช่น ขาหนีบ ง่ามมือ ง่ามเท้า และมักทำให้เกิดโรคผิวหนัง ได้แก่ กลาก เกื้อื้อน เื้อื้อน เชื้อราที่หนังศีรษะ ผมห้ง และในผู้ป่วยโรคเอดส์ พบเชื้อราในช่องปากทางเดินอาหาร กระแสโลหิต อาการของเชื้อราที่เกิดจากกลากจะมีผื่นแดง คันตรงขอบ และมีสะเก็ดเป็นขุย ๆ ร่อนออกมา มักพบบริเวณหนังศีรษะ ขาหนีบ ง่ามมือ ง่ามเท้า ถ้าเป็นเกื้อื้อนจะเป็นจุดหรือผื่นขาว ๆ บริเวณใบหน้า ลำตัว กลางหลัง การป้องกันทำได้โดยอาบน้ำวันละ 2 ครั้ง ดูแลส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้แห้ง ไม่อับชื้น ทำความสะอาดเสื้อผ้า เครื่องนอน และห้องนอนให้แห้ง สะอาดอยู่เสมอ

เฉลยกิจกรรมที่ 1
สรุปเรื่องฤทธิ์ร้ายของแสงจากทีวี วิดีโอ

แสงจากทีวีและวิดีโอ ทำให้เด็กชักได้ โดยมีสาเหตุจาก
การที่เด็กมีความไวต่อการชักจากแสงของบนจอที่เป็นภาพหมุน
และมีสีตัดกันอย่างรุนแรง การดูทีวีใกล้เกินไป และดูทีวีในที่สลัว
แสงสว่างไม่เพียงพอ

เฉลยกิจกรรมที่ 1

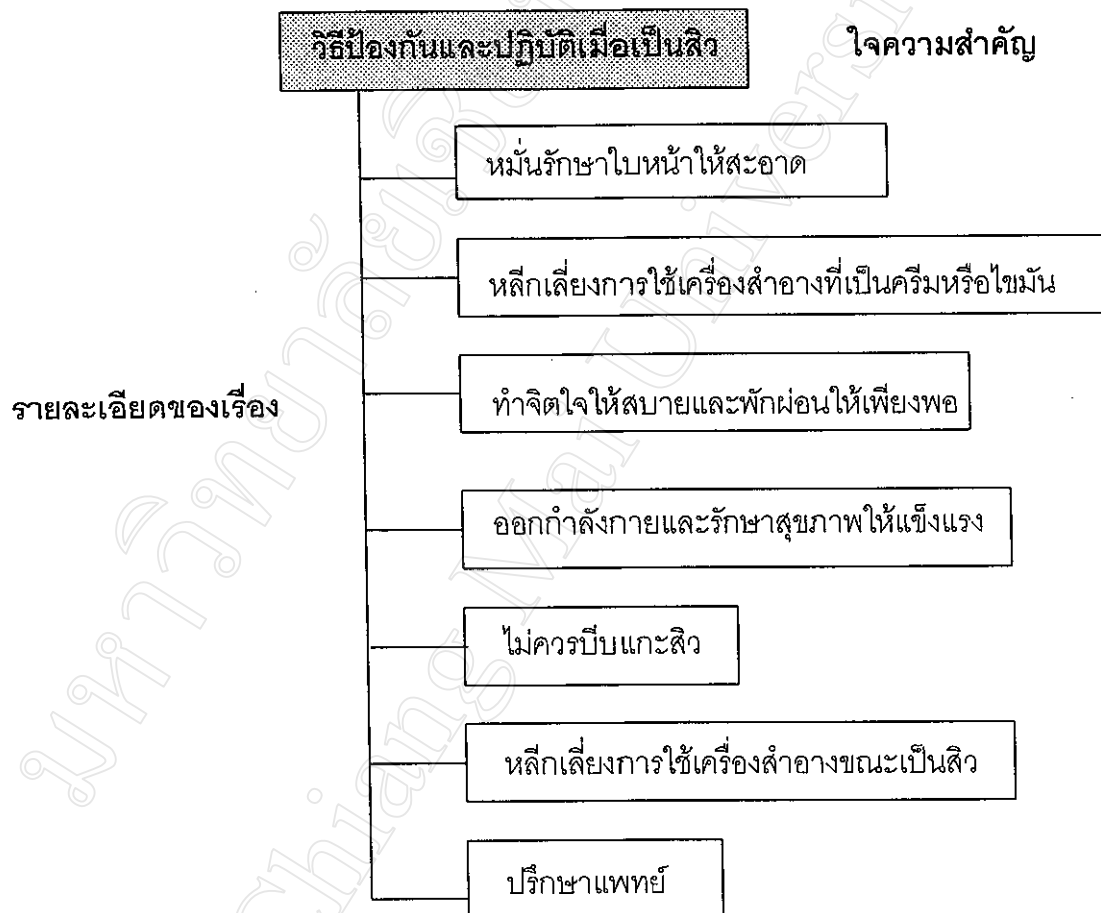
สรุปเรื่องเมื่อร่างกายประท้วงขออาหารเข้า

การไม่รับประทานอาหารเช้าซึ่งเป็นมื้อที่สำคัญที่สุดของทุกมื้อ เป็นสาเหตุทำให้ร่างกายประท้วงขออาหาร การแก้ไขคือควรรับประทานอาหารเช้า หากไม่มีเวลาควรดื่มเครื่องดื่มที่ให้คุณค่าทางโภชนาการ เช่น นม น้ำผลไม้ เครื่องดื่มที่มี นม ผสม หรือนมขงดื่ม ถ้าจะให้ดีต้องรับประทานควบคู่ไปกับแซนดีวิช และไม่ควรทานกาแฟแทนมื้ออาหารเพราะกาแฟไม่มีคุณค่าทางโภชนาการ

เจตสิกกรรมที่ 1
สรุปเรื่องการผกหัวและการส่ายหน้า

การผกหัว และการส่ายหน้าเกิดจากพฤติกรรมของทารก ไม่ใช่ปลูกฝังทางวัฒนธรรม การผกหัวเป็นอีกวิธีหนึ่งของทารก ขณะซุกอกแม่เพื่อดูคนม และเป็นการตอบตกลง ยอมรับยอมจำนนต่อความคิดผู้อื่น ส่วนการส่ายหน้า เป็นท่าทางการปฏิเสธของทารกขณะรับประทานอาหาร และเป็นการปฏิเสธ

เจดยกิจกรรมที่ 2
แผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
เรื่องที่ 1 ไซปัวหวานทำได้ง่ายจัง

เฉลยกิจกรรมที่ 2

สรุปเรื่องที่ 1 สิว

วิธีป้องกันและปฏิบัติเมื่อเป็นสิวนั้น อย่างแรกต้องหมั่นรักษาใบหน้าให้สะอาดหลีกเลี่ยงการใช้เครื่องสำอางที่เป็นครีมหรือไขมัน ควรทำจิตใจให้สบายและพักผ่อนให้เพียงพอ รู้จักออกกำลังกายและรักษาสุขภาพให้แข็งแรง ไม่ควรบีบแกะสิว หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องสำอางขณะเป็นสิวน หากมีอาการมากควรปรึกษาแพทย์

การตอบคำถามท้ายเรื่อง

1. วิธีการปฏิบัติตนในการรักษาสิวนั้นควรทำอย่างไร

ต้องหมั่นรักษาใบหน้าให้สะอาดหลีกเลี่ยงการใช้เครื่องสำอางที่เป็นครีมหรือไขมัน ควรทำจิตใจให้สบายและพักผ่อนให้เพียงพอ รู้จักออกกำลังกายและรักษาสุขภาพให้แข็งแรง ไม่ควรบีบแกะสิว หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องสำอางขณะเป็นสิวน หากมีอาการมากควรปรึกษาแพทย์

2. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการเขียนเรื่องนี้

แนะนำวิธีการรักษาสิวอย่างถูกต้อง

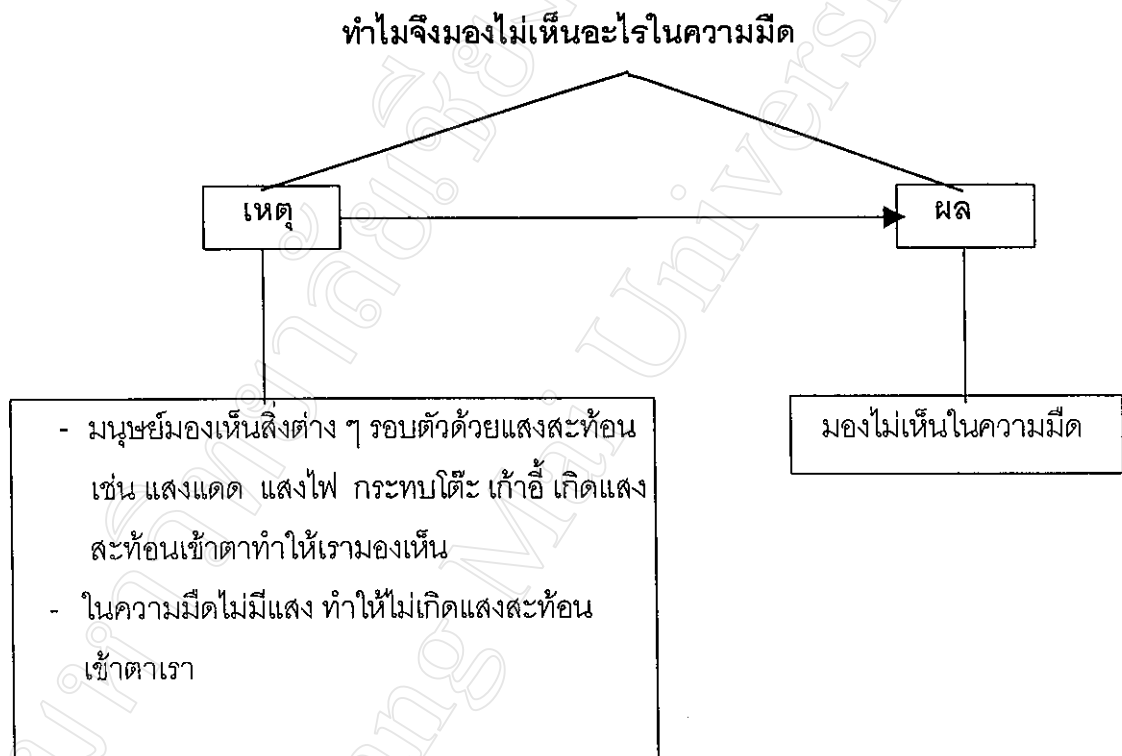
3. คำว่าแตกเนื้อหนุ่มสาว หมายถึงอะไร

เริ่มเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น

4. การเกิดสิว จะเกิดบนส่วนใดของร่างกาย

เกิดที่ผิวหนัง ส่วน ใบหน้า แผ่นหลัง หน้าอก ไหล่

เจตสิกกิจกรรมที่ 2
แผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล
เรื่องที่ 2 ทำไมจึงมองไม่เห็นอะไรในความมืด

เฉลยกิจกรรมที่ 2

สรุปเรื่องที่ 2 ทำไมจึงมองไม่เห็นอะไรในความมืด

ด้วยเหตุที่มนุษย์มองเห็นสิ่งต่าง ๆ รอบตัวด้วยแสงสะท้อนเช่น แสงแดด แสงไฟ กระบองโต๊ะ แก้วใส เกิดแสงสะท้อนเข้าตาทำให้เรามองเห็น แต่ในความมืดไม่มีแสง ทำให้ไม่เกิดแสงสะท้อนเข้าตาเรา ผลจึงทำให้เรามองไม่เห็นอะไรในความมืด

การตอบคำถามท้ายเรื่อง

1. เพราะเหตุใดเราจึงมองไม่เห็นอะไรในความมืด

เราสามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ด้วยแสงสะท้อน ในความมืดไม่มีแสงสะท้อน จึงทำให้เราไม่สามารถมองเห็นอะไรได้

2. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการเขียนเรื่องนี้

ให้ความรู้

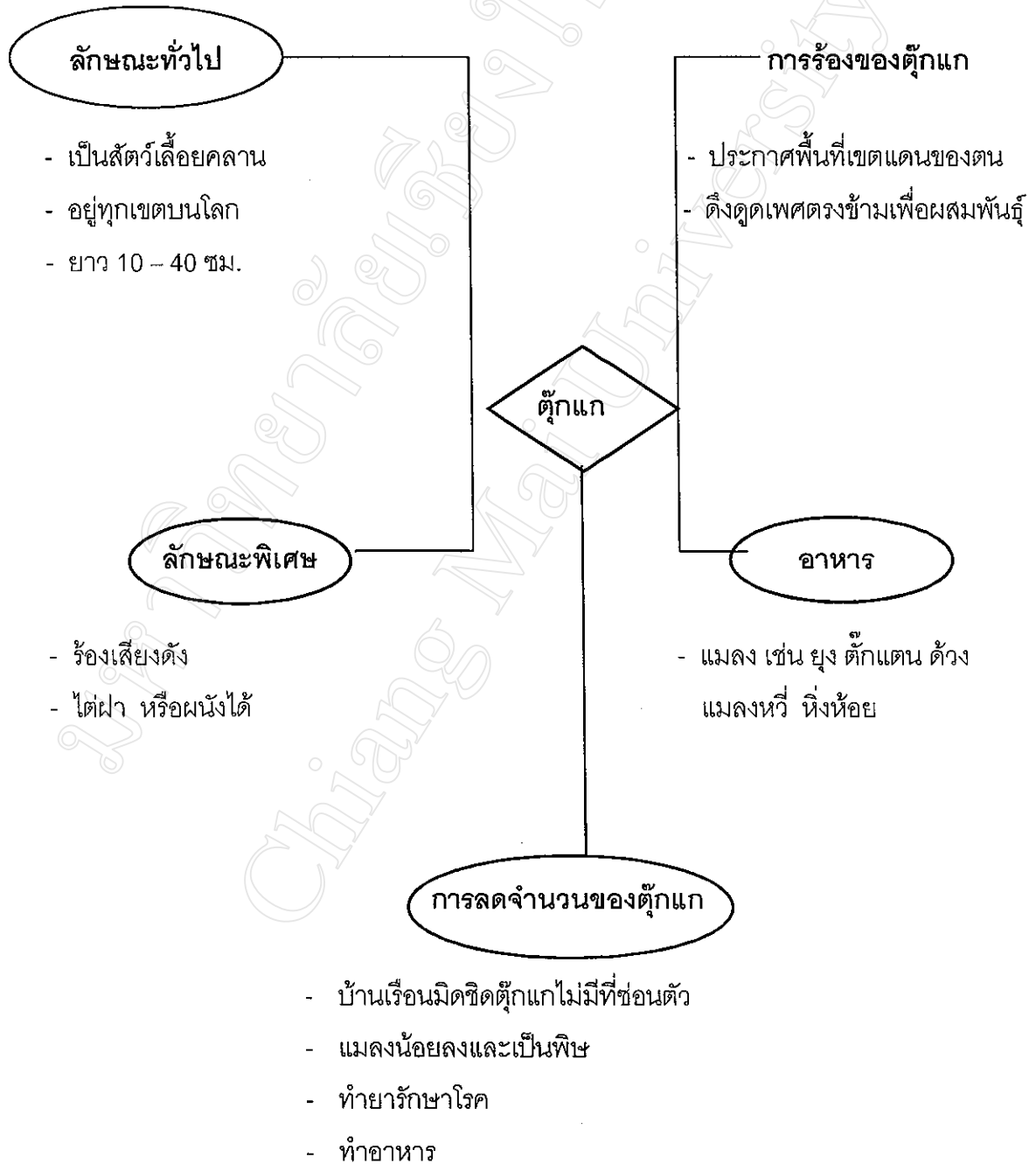
3. เพราะเหตุใดแมวและนกฮูกจึงมองเห็นในความมืดได้ดีกว่ามนุษย์

เพราะว่ารูม่านตาของนกฮูกและนกเค้าแมวเปิดได้กว้างกว่ามนุษย์ ทำให้รับแสงได้ดีกว่า จึงทำให้สามารถมองเห็นได้ในความมืด

4. ดวงตาพิเศษ ของนกฮูกหมายถึงอะไร

สามารถมองเห็นได้ในที่มืด

เฉลยกิจกรรมที่ 2
แผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
เรื่องที่ 3 ตั๊กแก ตั๊กแก

เฉลยกิจกรรมที่ 2

สรุปเรื่องที่ 3 ตึกแก ดับแก

ตึกแกเป็นสัตว์เลื้อยคลานชนิดหนึ่ง มีอยู่ทุกเขตนบนโลก และมีความยาว 10 – 40 เซนติเมตร ตึกแกจะมีลักษณะพิเศษคือ สามารถร้องเสียงดัง ไต่ฝาหรือผนังได้ การร้องของตึกแกนั้นนับได้ว่าเป็นการประกาศพื้นที่ของตน และดึงดูดเพศตรงข้ามเพื่อมาผสมพันธุ์ อาหารของตึกแกคือแมลง เช่น ยุง ตั๊กแตน แมลงหวี่ และหิ่งห้อย ปัจจุบันพบว่าจำนวนตึกแกได้ลดลง อาจเนื่องมาจาก บ้านเรือนในปัจจุบันนั้นมิดชิด ตึกแกจึงไม่มีที่คอยหลบซ่อนตัว และจำนวนแมลงลดน้อยลง และเป็นพิษทำให้อาหารของตึกแกลดน้อยลงอีกด้วย อีกทั้งมนุษย์ยังนิยมนำตึกแกไปทำเป็นอาหาร และยารักษาโรคจึงทำให้จำนวนของตึกแกลดลงยิ่งขึ้น

การตอบคำถามท้ายเรื่อง

1. จงบอกลักษณะพิเศษของตึกแกว่ามีอะไรบ้าง

1. ร้องเสียงดัง 2. ไต่ฝาหรือผนังได้

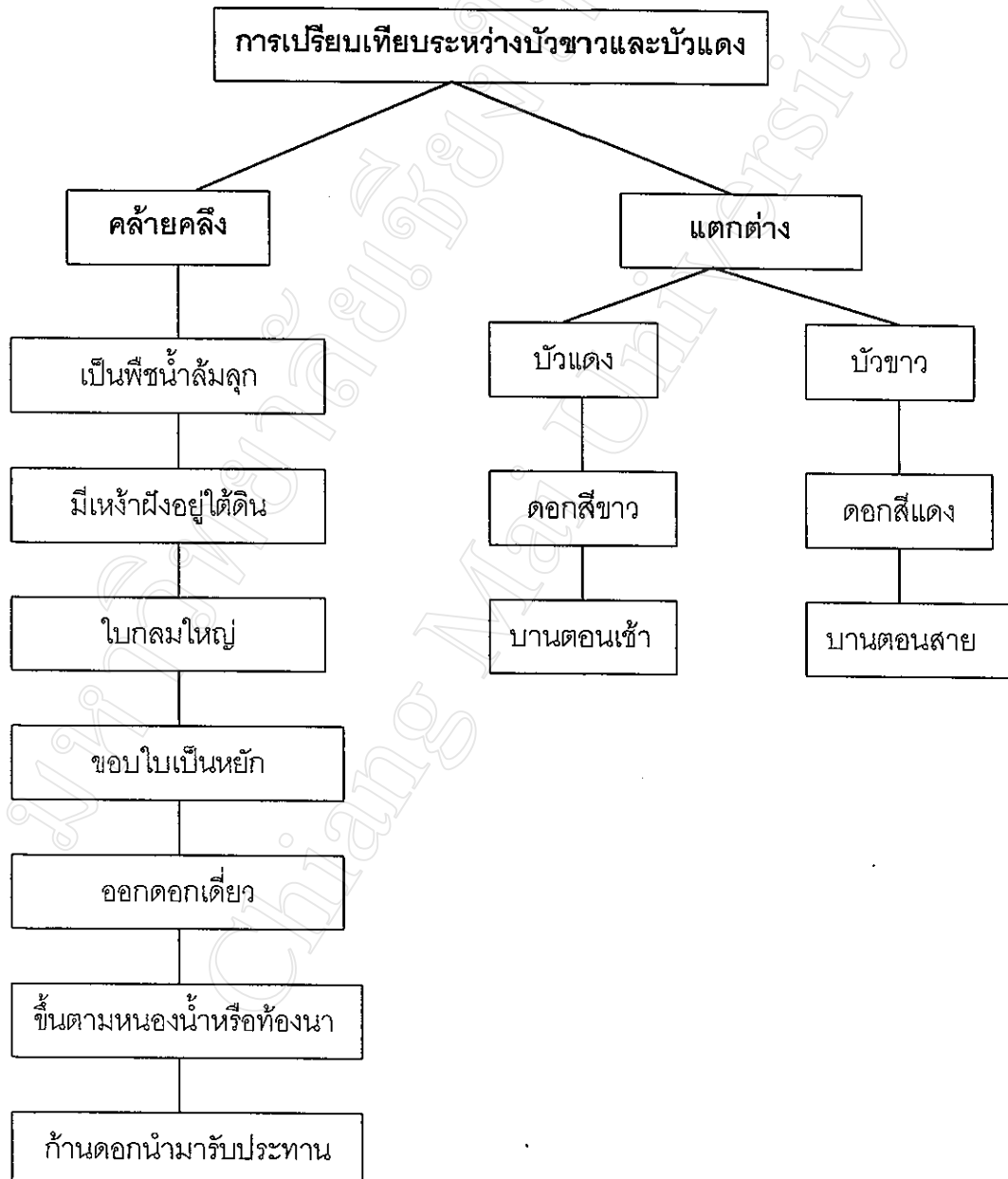
2. เหตุใดตึกแกจึงร้องเสียงดัง

1. ประกาศพื้นที่เขตแดนของตน
2. ดึงดูดเพศตรงข้ามเพื่อผสมพันธุ์

3. ทำไม ในปัจจุบันจำนวนของตึกแกจึงลดน้อยลง

เพราะ บ้านของคนเริ่มมิดชิดขึ้น ตึกแกจึงไม่มีที่ซ่อนตัว แมลงก็น้อยลง และเป็นพิษทำให้ตึกแกไม่มีอาหารกิน คนนำตึกแกไปทำยารักษาโรค และอาหาร

เฉลยกิจกรรมที่ 2
แผนผังโครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล
เรื่องที่ 5 บัวขาวบัวแดง

เฉลยกิจกรรมที่ 2
สรุปเรื่องที่ 4 บัวขาวบัวแดง

บัวขาว บัวแดงเป็นพืชล้มลุก มีเหง้าฝังอยู่ใต้ดิน ใบมีลักษณะกลมใหญ่และขอบใบเป็นหยัก ออกดอกเดี่ยว และมักจะขึ้นตามหนองน้ำหรือท้องนา ก้านดอกสามารถนำมารับประทานอาหารได้ บัวขาวจะต่างจากบัวแดงตรงที่มีดอกสีขาว และจะบานในตอนเช้า ส่วนบัวแดงจะมีสีแดงและบานในตอนกลางวัน

คำถามท้ายเรื่อง

1. บัวขาวและบัวแดงมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

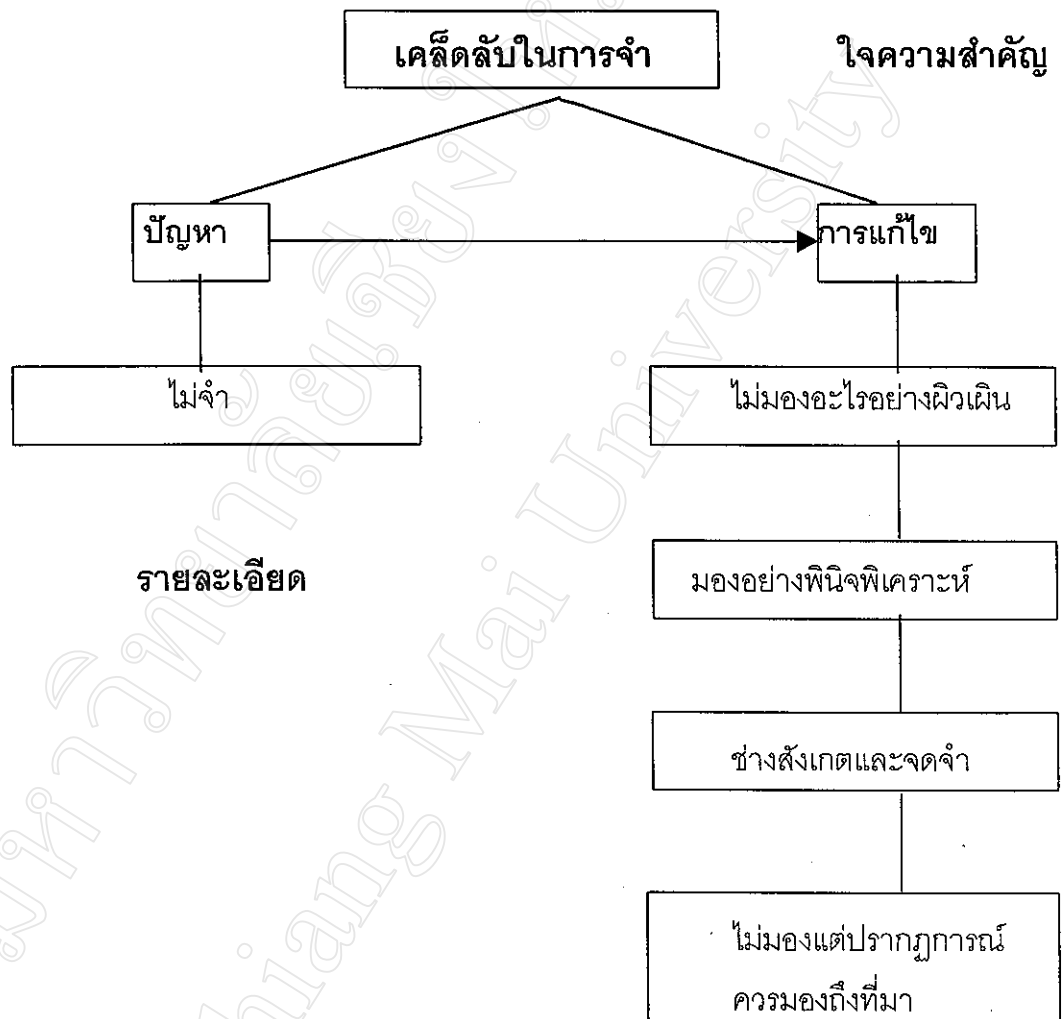
บัวขาวจะต่างจากบัวแดงตรงที่มีดอกสีขาวและจะบานในตอนเช้า ส่วนบัวแดงจะมีสีแดงและบานในตอนกลางวัน

2. การปลูกบัวขาวและบัวแดงทำให้เกิดประโยชน์ในด้านใดบ้าง

ด้านความสดชื่นสวยงามแก่ผู้พบเห็น

ก้านดอกสามารถนำไปทำเป็นอาหารรับประทาน

เจดยกิจกรรมที่ 2
เรื่องที่ 4 เคล็ดลับในการจำ

เจลยกิจกรรมที่ 2

สรุปเรื่องที่ 4 เคล็ดลับในการจำ

เคล็ดลับในการจำนั้นสามารถแก้ไขได้โดย เราไม่ควรมองอะไรอย่างผิวเผิน ควรมองอย่างพินิจพิเคราะห์ และฝึกตนเองให้เป็นคนช่างสังเกตและจดจำ การมองอะไรไม่ควรมองแต่ปรากฏการณ์ ควรมองถึงที่มาด้วย

การตอบคำถามท้ายเรื่อง

1. วิธีการจำอะไรให้ดีขึ้นเราควรทำอย่างไร

เราไม่ควรมองอะไรอย่างผิวเผิน ควรมองอย่างพินิจพิเคราะห์ และฝึกตนเองให้เป็นคนช่างสังเกตและจดจำ การมองอะไรไม่ควรมองแต่ปรากฏการณ์ ควรมองถึงที่มาด้วย

2. คำว่า ปรากฏการณ์ นั้นมีความหมายว่าอย่างไร

สิ่งที่เกิดขึ้น

3. เรื่องเคล็ดลับในการจำนี้ให้ประโยชน์ต่อผู้อ่านอย่างไรบ้าง

ทำให้เราได้รู้ถึงวิธีการจำ สามารถนำไปปรับใช้ในการศึกษาเล่าเรียนได้

วิธีการนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

- ขั้นที่ 1 นักเรียนจะต้องอ่านเรื่องด้วยความตั้งใจ
- ขั้นที่ 2 นักเรียนจะต้องพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นโครงสร้างระดับยอดแบบใด
- ขั้นที่ 3 หาใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่อง
- ขั้นที่ 4 นำมาเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดตามชนิดนั้น ๆ
- ขั้นที่ 5 การสรุปเรื่องจากแผนผังโครงสร้างระดับยอดนั้น
- ขั้นที่ 6 คือนำสิ่งที่ได้จากการเขียนแผนผังและการสรุปเรื่องไปตอบคำถาม

บทอ่านเรื่อง วิธีดำเนินชีวิตในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ

ทุกวันนี้คนไทยส่วนมากอยู่ในภาวะ “เครียด” จากความกลัว, กังวล, เกร็ง ต่อภาวะความ “จน” ซึ่งเป็นทั้งกับคนที่กำลังจนและกับคนที่ไม่จนแต่กลัวความจน มนุษย์เราเมื่อเครียด ก็จะมีแนวคิดเป็น 2 อย่างคือ 1. สู้ หรือ 2.หนี ถ้าพวกคิดจะหนีจากชีวิตก็จะแบ่งเป็น ก) ฆ่าตัวตาย หรือทอดทิ้งชีวิต หดหู่ ห่อเหี่ยว ขาดกำลังใจ ข) ต่อต้านสังคม ไม่เกรงกลัวกฎหมาย ยิ่งก้าวร้าวเป็นโจรผู้ร้ายหรือโกง เอาเปรียบคนอื่นมากขึ้น ทั้งที่ผิดกฎหมายก็ทำ ถ้าพวกที่คิดจะสู้กับชีวิตยุคนี้ ขอแนะนำแนวคิดดังนี้

1. ให้ความสำคัญจริง จงเข้าใจเหตุการณ์ขณะนี้และรับความจริงว่าประเทศเรากำลังจนกำลังลำบากทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปกติทั่ว ๆ ไปที่จะต้องพบในทุก ๆ แห่ง เป็นมากหรือน้อย เร็วหรือช้าต่างกันไป
2. จงมองโลกในแง่ดีและมีความหวัง จงคิดว่าชีวิตมีสองด้าน คือด้านมืดและด้านสว่างเสมอ เมื่อมีร้ายก็ต้องมีจน ไม่มีใครสุขที่สุดหรือทุกข์ที่สุด ชีวิตเราเมื่อมีทุกข์แล้วก็ต้องดีขึ้น ฉะนั้นจงนึกไว้เสมอว่า ชีวิตเราจะ ดีขึ้น จงนึกบ่อย ๆ จงเชื่อว่าจะดีขึ้นจริง ๆ เมื่อเชื่อแล้วจะเกิดพลัง อยากมีชีวิตอยู่ และอยากลงมือทำกิจกรรมที่ดี ๆ ต่อไปด้วยพลังนั้น
3. ต้องมีอารมณ์ขัน การมองโลกและชีวิตด้วยความเข้าใจและมีอารมณ์ขัน จะทำให้เรามีทางออก มีทางรอดซึ่งเป็นศิลปะในการดำเนินชีวิต
4. ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมให้ได้ โดยใช้วิธีคิดว่า อยู่แบบคนจนจะไม่มีวันจน อยู่แบบคนรวยจะไม่มีวันรวย ถ้าเราคิดว่าเราจนจะต้องอยู่แบบคนจน คือขยัน อดทน มองโลกในแง่ดี อยากรวย เก็บออม ประหยัดเป็น เจียมตัว ถ่อมตัว มีวินัยในชีวิต คงจะไม่ทำให้เราจนนานนักหรอก แต่ถ้าอยู่แบบคนรวย แม้จะรวยอยู่แล้วแต่เราก็ต้องจนแน่ ๆ เพราะขี้เกียจ ใช้จ่ายมากฟุ่มเฟือย ไม่ทำงาน ไม่มีวินัยในชีวิต

ถ้าทำได้อย่างนี้ก็จะมีความกำลังใจในการมีชีวิตอยู่ และมีการลงมือทำในสิ่งที่ควรทำ ถ้ามีแต่ความคิดแต่ขาดกำลังใจและขาดการลงมือทำสังคมก็ไปไม่รอด สังคมขณะนี้ต้องการคนเก่งปานกลาง ฉลาดปานกลางที่ลงมือทำในสิ่งที่เหมาะสม อย่าไปหวังว่าคนเก่งมาก ๆ หรือเทพดามาช่วยเลย ไม่มีทางหรอก.....

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนเขียนแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากเรื่อง

คลายร้อน คลายเครียด

เปื้อ เปื้อ เปื้อ...คุณคงนึกอยากเปล่งคำคำนี้มานับครั้งไม่ถ้วนกับอุณหภูมิที่สูงขึ้นพร้อมแสงแดดแผดจ้าของคิมหันต์ฤดู ทั้งร้อนแสนร้อนกับอากาศช่วงเดือนเมษาแล้วยังต้องร้อนใจไปกับปัญหาทางเศรษฐกิจและปัญหารอบตัวอีกเป็นก้นขนานนี้แล้วจะไม่ให้เครียดให้ร้อนกันได้อย่างไร ตอนนี้เลยต้องหาวิธีคลายร้อน ผ่อนคลายความเครียดกันบ้างแล้วละ เพราะขึ้นปล่อยให้ทั้งร้อนทั้งเครียดในช่วงนี้ คุณคงหาความสุขที่แท้จริงไม่ได้เลย ต้องตั้งใจทำตั้งใจปฏิบัติกันสักหน่อยเถอะ

วิธีคลายร้อน คลายเครียด ในช่วงฤดูร้อนของบ้านเรา มีดังนี้

- หากมีฟานน้ำร้อนผ่อนคลายกันดีกว่า เช่น ว่ายน้ำ เล่นเจ็ตสกี ฯลฯ เพราะนอกจากได้ความสนุกเพลิดเพลินแล้ว ยังถือว่าได้คลายเครียดได้ออกกำลังกายไปด้วยในตัว
- อยู่กับบ้านหางานอดิเรก งานในบ้านที่ถนัดขึ้นชอบทำ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านหนังสือ ฟังเพลง ดูโทรทัศน์รายการโปรด ทำอาหาร หรือเล่นอินเทอร์เน็ต ปลูกต้นไม้ ฯลฯ ถือเป็นการแสวงหาความสุขที่ประหยัดด้วย สบายด้วย ไม่ต้องออกไปนอกบ้าน เจอแดด เจออากาศร้อน อบอ้าว สร้างสรวรรคในบ้านได้แบบไม่ยากเลย
- ไปพักผ่อนชายทะเล หรือต่างจังหวัดถือเป็นการผ่อนคลายความร้อนและความเครียดที่มีคนเลือกมากที่สุด ตามสถานที่พักผ่อนดัง ๆ ไม่ว่าจะเป็นพัทยา ภูเก็ต หัวหิน ฯลฯ จะคลาคล่ำไปด้วยนักท่องเที่ยวมากมาย ถึงจะหนาแน่นไปสักหน่อย แต่ก็เป็นการคลายความร้อน การพักผ่อนที่ได้สัมผัสบรรยากาศดีที่สุดในวิธีหนึ่ง
- การไปสัมผัสธรรมชาติร่มรื่นของป่าเขาลำเนาไพร ในบ้านเรามีป่า มีต้นไม้ มีอุทยาน ให้พักผ่อนกันหลายแห่ง ในช่วงฤดูร้อนการได้อยู่ใกล้ชิดกับความร่มรื่นของป่าสีเขียว สูดกลิ่นไอของความบริสุทธิ์แห่งธรรมชาติ เรียกได้ว่าเป็นการคลายร้อน คลายเครียดที่วิเศษสุดอีกวิธี
- การทำจิตใจสดใสอยู่เสมอด้วยการนั่งสมาธิ การเล่นโยคะ สามารถปฏิบัติได้ภายในบ้าน ความร้อนและอุณหภูมิสูงแสนอบอ้าวของช่วงระหว่างเดือนเมษายน ถือเป็นช่วงเวลาที่ร้อนรุ่มที่สุดแห่งปี การได้คลายร้อนเท่ากับเป็นการคลายความเครียดความเหนื่อยเมื่อยล้าจากภารกิจหน้าที่การงาน และความอ่อนเปลี้ยของร่างกายที่สูญเสียเหงื่อและน้ำร่างกายไปมากได้เป็นอย่างดี

ความสุขของคนเราไม่จำเป็นต้องทุ่มเทให้กับความฟุ่มเฟือยเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องเดินทางไปพักผ่อนต่างแดน ต่างประเทศ ที่คุณต้องเสียค่าใช้จ่ายในราคาแพง ถือเป็นการขัดต่อนโยบาย

ประหยัดในยุคเศรษฐกิจฝืดเคืองเช่นในปัจจุบัน อย่าลืมว่าความฟุ่มเฟือยและความไม่เหมาะสมต่าง ๆ นานา อาจมิใช่ทางเลือกถูกต้องเสมอไปในการใช้ชีวิตช่วงหน้าร้อนอย่างมีความสุข ขอให้คุณเลือกการสร้างความสุขที่เรียบง่ายใกล้ชิดธรรมชาติเข้าไว้ เพียงเท่านี้คุณก็สามารถมีความสุข ปราศจากความเครียดที่มาจากอากาศร้อน ความอบอ้าวในฤดูร้อนฤดูที่ยาวที่สุดของปีได้แล้ว

มาทำฤดูร้อนให้เต็มไปด้วยความสุขกันดีกว่า

บทอ่านกิจกรรมที่ 1

เชื้อรา

เชื้อราเป็นสิ่งมีชีวิตจำพวกหนึ่งในอาณาจักรพืชมีมากมายหลายชนิดส่วนใหญ่อยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและไม่ก่อโรคในคน แขนงบางชนิดยังสกัดมาทำยาปฏิชีวนะได้อีกด้วย เชื้อราที่ก่อโรคในคนมีไม่มากนักเมื่อเทียบกับเชื้อแบคทีเรีย โรคที่พบบ่อย ๆ มักเป็นโรคผิวหนัง ได้แก่ กลาก เกื้อื้อน เื้อื้อน เชื้อราที่หนังศีรษะทำให้ผมร่วงเป็นต้น

แต่ในปัจจุบันเชื้อราที่มีอันตรายต่อคนพบมากขึ้น โดยเฉพาะในคนไข้โรคเอดส์ ซึ่งพบการติดเชื้อราในช่องปาก ทางเดินอาหาร หรือบางทีแพร่เข้าสู่กระแสโลหิตแล้วไปทั่วตัว ซึ่งแบบนี้ รอดยาก ในคนปกติที่สุขภาพอนามัยไม่ดี มักพบเชื้อราตามผิวหนัง บริเวณที่เชื้อราชอบขึ้น ได้แก่ ที่อับชื้น เช่น ขาหนีบ ง่ามมือ ง่ามเท้า ในร่มผ้า ซึ่งบริเวณดังกล่าวมักมีความชื้นมากกว่าส่วนอื่น ๆ ตามธรรมชาติอยู่แล้ว ยิ่งในหน้าฝนยิ่งไปกันใหญ่ เพราะมีความชื้นมากกว่าปกติ

แต่การที่คนเราไม่เป็นเชื้อราง่าย ๆ เพราะเรารักษาความสะอาดของร่างกายอย่างสม่ำเสมอ และไม่ปล่อยให้ส่วนของร่างกายอับชื้นเป็นเวลานาน ๆ ยกเว้นในบางคนที่ไม่ค่อยใส่ใจต่ออนามัยของตนเอง

อาการเริ่มแรกของการติดเชื้อรา มีหลายแบบ ถ้าเป็นกลาก ก็มีลักษณะเป็นผื่นแดง คัน อาจเกิดตามหนังศีรษะ ขาหนีบ ง่ามมือ ง่ามเท้า และถ้าสังเกตให้ดีที่ขอบของผื่นจะมีสะเก็ดเป็นขุย ๆ ร่อนออกมา ถ้าเป็นเกลื้อนซึ่งมักพบแถวใบหน้า ลำตัว กลางหลัง ก็จะเป็นจุดหรือผื่นขาว ๆ ยิ่งถ้าในคนผิวสีเข้ม ประเภทถูกแดดมานาน ก็จะเห็นจุดหรือผื่นขาวได้ชัดเจน และจะมีการคันมาก เมื่อเหงื่อออก

ผื่นของเชื้อราต้องแยกออกจากผื่นที่เกิดจากการแพ้ของผิวหนัง ซึ่งบางทีลักษณะจะคล้ายกัน คุณหมอก็จะพูดเอาสะเก็ดไปตรวจหาเชื้อราเพื่อการรักษาที่ถูกต้องเพราะยาที่รักษาเชื้อราจะรักษาผื่นแพ้ไม่ได้ผล ส่วนยาที่รักษาผื่นแพ้จะทำให้เชื้อราเป็นมากขึ้น

เชื้อราเป็นเชื้อที่ก่อโรคในคนได้ยากอยู่แล้ว ดังนั้นการป้องกันจึงทำได้ง่ายในผู้ที่รักษาอนามัยส่วนตัว เพราะเพียงแต่อาบน้ำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เข้า-เย็นได้ยิ่งดีแล้วดูแลส่วนต่าง ๆ ให้แห้งอย่าอับชื้น เพียงเท่านี้ก็สามารถป้องกันเชื้อราได้

เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ตลอดจนเครื่องนอนต่าง ๆ ก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะเชื้อราจะมีส่วนที่ใส่แพร่พันธุ์ที่เราเรียกว่า สปอร์ ไปเกาะติดตามเสื้อผ้าหรือเครื่องนอนได้ ดังนั้นควรตากเสื้อผ้าให้

แห้ง เครื่องนอนต่าง ๆ หมั่นนำมาผึ่งแดด และห้องนอนควรเปิดหน้าต่าง เพื่อระบายอากาศบ้าง รวมทั้งให้แดดส่องถึง

บทอ่านกิจกรรมที่ 1 ฤทธิ์ร้ายของแสงจากทีวี,วิดีโอ

เรื่องของเทคโนโลยีผู้สืบทอดทั้งโทรทัศน์ วิดีโอเกม คอมพิวเตอร์ และลูกหลานที่แตกหน่อออกมาด้านการใช้งาน เช่น มัลติมีเดีย อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ซึ่งหากรู้จักใช้ก็ให้ประโยชน์มหาศาล ขณะเดียวกันก็มีโทษแฝงอยู่ด้วยดังที่ทราบกันอยู่ นั่นคือเนื้อหาของความรุนแรงที่เด็ก ๆ อาจรับไปกลายเป็นคนก้าวร้าวรุนแรงตามได้ แต่เรื่องที่เรารู้กันอยู่ขณะนี้ปัจจุบันกลายเป็นเรื่องเก่าไปแล้วเมื่อเทียบกับรายงานล่าสุดที่เกิดขึ้นในต่างประเทศขณะนี้ ซึ่งทำให้คนที่เป็นพ่อแม่ต้องหันกลับมาดูคิด และทบทวนกันใหม่ทีเดียว เพราะเขาพบว่า การดูโทรทัศน์และเล่นวิดีโอเกมแบบที่ใช้ต่อสายกับทีวีคอมพิวเตอร์ และแบบเล่นเกมตามห้างสรรพสินค้า นั้น เป็นตัวกระตุ้นสำคัญที่ทำให้เด็กปกติอาจมีอาการชักได้ แต่อาการชักนั้นไม่ได้เป็นกันทุกคน

สำหรับเรื่องนี้ พ.ญ.กนกพรพรณ ประไพตระกูล กุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคทางสมองแห่งโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าฯ บอกว่าสาเหตุที่เกิดขึ้น “มันขึ้นกับตัวเด็กว่ามีความไวต่อการชักจากแสงในโทรทัศน์หรือวิดีโอเกมมากน้อยแค่ไหนมากกว่าในเด็กที่มีความไวมากเขาจะไวต่อคลื่นโทรทัศน์ที่ปล่อยความถี่ 50 – 60 เฮิร์ตซ์ ไวต่อภาพบนจอที่เป็นภาพหมุนหรือมีสีตัดกันอย่างรุนแรง” ซึ่งข้อหลังนี้ดูเหมือนภาพจากวิดีโอเกมจะกินขาด หากมีองค์ประกอบพร้อมมูลทั้ง 3 ข้อนี้ละก็จะมีโอกาสชักสูงกว่าเด็กอื่น ๆ และสาเหตุที่ทำให้เกิดอาการชักได้อีกนั้นอาจเกิดจาก การดูโทรทัศน์ใกล้เกินไปดูในที่ไฟสลัวแสงสว่างไม่พอเพียง

ซึ่งอาการชักที่ว่ำนั้นแจกแจกออกได้เป็น 4 แบบ อย่างแรกคือชักทั้งตัว แบบที่สองตาเหม่อลอย เหม่อมอง คล้ายกับฝันหวาน ๆ ไม่รับรู้เรื่องราวใด ๆ ไปชั่วขณะ แบบที่สาม คือการสะดุ้งส่วนแบบสุดท้าย จะเป็นลักษณะของการกระตุกตามอวัยวะต่าง ๆ เช่น ที่หน้า ตา หรือที่ปาก รายละเอียดเหล่านี้จำเป็นอย่างมากที่พ่อแม่ต้องจดจำนำไปใช้สังเกตอาการลูก เพราะเราไม่สามารถรู้ได้เลยว่าลูกเราเป็นเด็กที่มีความไวต่อการชักหรือไม่ นอกเสียจากจะเกิดอาการข้างต้นขึ้นเสียก่อน

บทอ่านกิจกรรมที่ 1

เมื่อร่างกายประท้วง...ขออาหารเข้า

ถ้าจะถามว่าอาหารมือเข้าสำคัญแค่ไหน...ทุกคนต่างก็รู้อยู่แล้วว่าสำคัญ และไม่ใช่แค่สำคัญธรรมดา ๆ แต่ยังเป็นมือที่สำคัญที่สุดของทุกมือ เพราะถ้าลองคำนวณกันดี ๆ จะเห็นว่าความห่างของแต่ละมื้ออาหารที่ร่างกายอดอาหารนั้น ช่วงระหว่างมือเย็นถึงมือเช้าวันถัดไปนั่นถือเป็นช่วงที่ยาวนานที่สุด หากไม่รับประทานอาหารมือเข้าแล้วรบบย่อยอาหารตอนกลางวันก็จะเท่ากับร่างกายต้องขาดอาหารนานถึง 12 – 16 ชั่วโมง อย่างนี้...จะเอาแรงที่ไหนไปต่อสู้กับการงานที่แสนจะยุ่งเหยิงและเคร่งเครียด

รู้ทั้งรู้ว่าอาหารมือเข้าสำคัญมาก ๆ แต่คุณๆหนุ่มสาววัยเรียน วัยทำงานทั้งหลายก็ยังไม้อาจเสียดเวลาในช่วงเช้าที่มีอยู่เพียงน้อยนิดให้กับอาหารเข้าได้ อย่างดีก็เพียงแค่หากาแฟร้อนสักถ้วยเป็นเครื่องดื่มรองท้องไปก่อน แหม่นอนว่ากาแฟร้อนเพียงถ้วยเดียวคงไม่สามารถช่วยให้คุณรับมือกับหน้าที่การงาน การเรียนในช่วงเช้าได้อย่างตลอดรอดฝั่งแน่เพราะเมื่อร่างกายทนกับการขาดสารอาหารและพลังงานไม่ไหว ก็ต้องมีการประท้วงด้วยการร้องบู๊บ้าง ซึ่งแน่นอนว่ามันคงสร้างความหงุดหงิดให้กับคุณไม่น้อย และคุณก็จะพลอยขาดสมาธิในการเรียน การทำงานเฝ้ารอว่าเมื่อไรจะถึงเวลาพักเที่ยงเสียที การแก้ไขร่างกายประท้วงในการขออาหารมือเข้าระหว่างทำงาน คุณก็ต้องหาอะไรรองท้องที่มีคุณค่าทางโภชนาการแทนการไม่รับประทานอะไรเลย หรือทานแต่กาแฟ ฉะนั้นถ้าช่วงเช้าคุณมีเวลาให้ได้แค่เครื่องดื่มถ้วยเดียว เครื่องดื่มที่คุณควรเลือกสรรให้แก่ว่างกายก็น่าจะมีคุณค่าทางโภชนาการที่มากกว่ากาแฟ และเครื่องดื่มที่ดีสำหรับเป็นอาหารเข้าควรมีส่วนประกอบของสารอาหารที่ร่างกายต้องการได้แก่ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน วิตามิน และเกลือแร่ต่าง ๆ เครื่องดื่มที่ให้คุณค่าทางโภชนาการ นอกเหนือจากนมและน้ำผลไม้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ก็มักจะเป็นเครื่องดื่มที่มีนมเป็นส่วนประกอบสำคัญ หรือใช้ขิงดื่ม ซึ่งมีหลายชนิด เช่น เครื่องดื่มประเภทมอลต์สก็ดหรือเครื่องดื่มรสช็อกโกแลต ซึ่งผู้ผลิตพยายามที่จะเติมสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกาย อาทิ วิตามินเอ วิตามินบี โคลิค แคลเซียม ฟอสฟอรัส แมกนีเซียม ธาตุเหล็ก เป็นต้น เพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหารครบถ้วน

การที่จะเลือกเครื่องดื่มชนิดใดเพื่อให้ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภคก็จะต้องเรียนรู้ฉลากโภชนาการและเปรียบเทียบคุณค่าทางโภชนาการดูก็คงจะทำให้ตัดสินใจได้ไม่ยาก ถ้าจะให้ดีแล้ว

ก็ควรจะรับประทานแซนด์วิชควบคู่ไปด้วย เพื่อให้อาหารเข้ามือนั้นให้พลังงานและคุณค่าโภชนาการครบถ้วนตามที่ร่างกายต้องการ

บทอ่านกิจกรรมที่ 1 การผกผันกับการส่ายหน้า

แม้ว่าการผกผันที่หมายถึงว่า “ใช่” นั้น จะไม่ใช่ธรรมเนียมที่ยอมรับทั่วโลกแต่ก็เป็นที่ยอมรับและเข้าใจกันในหลายๆ แห่ง นักชีววิทยาหลายคนเห็นด้วยกับข้อเสนอของ ชาร์ล ดาววิน ที่อธิบายสาเหตุของการกระทำเช่นนี้ว่า เป็นพฤติกรรมที่ติดมาตั้งแต่เมื่อครั้งยังเป็นทารก เนื่องจากการผกผันไปข้างหน้าเป็นอิริยาบถหนึ่งของทารกขณะซุกอกแม่เพื่อดูดนม ส่วนการส่ายหน้าก็เป็นท่าทางแสดงการปฏิเสธของทารกเช่นกัน และการปฏิเสธแบบนี้ แม้เมื่อโตขึ้นจนเดินเตาะแตะได้ ก็ยังคงใช้กันอยู่ เช่น กรณีที่ได้ปฏิเสธอาหารที่พ่อแม่ยื่นหรือป้อนให้เด็กก็จะส่ายหน้าเป็นการปฏิเสธอาหารนั้น

นักชีววิทยาสังคมมีความคิดเห็นว่า การตอบตกลงโดยการผกผันอาจเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับการแสดงอาการยอมรับหรือยอมจำนนตามความคิดของผู้อื่น ส่วนการส่ายหน้าก็อาจมาจากการสะบัด (ชน, ตั่ว) ของนกหรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เราปฏิเสธความคิดที่เราไม่เห็นด้วยในแบบเดียวกันที่หมาสะบัดขน ตอนตัวเปียก

อย่างไรก็ตาม จากข้อพิสูจน์ที่ว่า เด็กที่หูหนวก ตาบอด มาแต่กำเนิด ก็สามารถผกผันและส่ายหน้าได้โดยไม่ต้องมีตัวอย่างให้ดูนั้น ช่วยสนับสนุนความคิดที่ว่า การผกผันและการส่ายหน้าเกิดเนื่องมาจากพฤติกรรมของทารก ไม่ใช่สิ่งที่ปลูกฝังกันทางวัฒนธรรม

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเขียนแผนผังโครงสร้างระดับย่อ พร้อมทั้งสรุปความจากเรื่อง และตอบคำถามท้ายเรื่อง

เรื่องที่ 1 สิว

ในหมู่บ้านที่เพิ่งแตกเนื้อสาวนั้น เริ่มจะให้ความสนใจกับหน้าตาผิวพรรณมากขึ้น บางคนจะหมดเงินไปจำนวนมากกับการซื้อเครื่องสำอางผิวต่าง ๆ แต่ก็ยังไม่สามารถช่วยแก้ไข ปัญหาและทำให้ผิวสวยขึ้นได้ ปัญหาใหญ่ที่มักพบในหมู่บ้านคือเรื่องสิวที่เกิดขึ้นบนผิวหนัง โดยเฉพาะบนใบหน้า แผ่นหลัง หน้าอก และไหล่ ซึ่งสร้างความวิตกกังวลและไม่มั่นใจในตัวเองให้แก่วัยรุ่นจำนวนมาก การเกิดสิวนั้นถึงแม้จะเป็นเรื่องธรรมชาติ แต่เราสามารถป้องกันได้ ถ้ารู้จักวิธีปฏิบัติตนในการรักษาสิวอย่างถูกต้อง ซึ่งมีวิธีการง่าย ๆ ได้ดังนี้ คือ

อย่างแรกต้องหมั่นรักษาใบหน้าให้สะอาดอยู่เสมอ โดยการล้างสบู่น้ำหรือกับน้ำอุ่น หรือล้างด้วยน้ำเพียงอย่างเดียว สิ่งที่สำคัญ คือไม่ควรใช้เครื่องสำอางที่เป็นครีมหรือไขมัน เพราะจะเพิ่มความมันให้ผิวหนังมากขึ้น อาจทำให้สิวลุกกลามได้ สิ่งที่จะช่วยทำให้เราไม่เป็นสิวลีกอย่างหนึ่งก็คือ เราควรทำจิตใจให้ร่าเริงแจ่มใส และพักผ่อนนอนหลับให้เพียงพอ เพื่อร่างกายจะได้แข็งแรง ทำให้ผิวหนังติดเชื้อโรคได้ยาก

นอกจากนี้เราจะต้องออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และรักษาสุขภาพให้แข็งแรง หากเป็นสิวก็นิยมนวดบีบคั้นหือแกะสิว เพราะการบีบคั้นหรือแกะสิวงจะทำให้สิวลักเสบเป็นหนองและลุกลามเพิ่มขึ้นได้ ขณะเป็นสิวไม่ควรใช้เครื่องสำอางใด ๆ เพราะจะทำให้สิวลุกกลามได้ง่าย ถ้าพบว่าเป็นสิวมามากผิดปกติ หรือเป็นโรคผิวหนังบางชนิด ควรปรึกษาแพทย์ เพราะอาจแพ้สารเคมีในเครื่องสำอางและไม่ควรซื้อยามารักษาเอง

คำถามท้ายเรื่อง

1. วิธีการปฏิบัติตนในการรักษาสิวนั้นควรทำอย่างไร
2. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการ์เขียนเรื่องนี้
3. คำว่าแตกเนื้อหนุ่มสาว หมายถึงอะไร
4. การเกิดสิว จะเกิดบนส่วนใดของร่างกาย

เรื่องที่ 2 ทำไมจึงมองไม่เห็นอะไรในความมืด

เราเข้าไปในห้องนอนตอนกลางคืนโดยไม่เปิดไฟ จะแลไม่เห็นอะไรเลยใช่ไหม แต่ถ้าเปิดหน้าต่างพอให้แสงเล็กน้อยจากภายนอกสาดส่องเข้ามา เราก็คงมองเห็นอะไรได้บ้างอย่างสลัวเลือนราง

เหตุที่แลไม่เห็นอะไรเลยในความมืด เพราะเราเห็นสิ่งต่างๆ รอบตัวด้วยแสงสะท้อน จะเป็นแสงอะไรก็ได้ แสงแดดหรือแสงไฟมากระทบแก้อ แล้วจึงสะท้อนเข้าตาเรา ในความมืดสนิทไม่มีแสงเลยแม้แต่เล็กน้อย จึงไม่มีแสงสะท้อนจากโต๊ะ แก้อ ให้เรามองเห็นว่าโต๊ะ แก้อ วางอยู่ตรงนั้น

บางคนบอกว่าแมว และนกฮูก หรือนกเค้าแมว สามารถแลเห็นได้ในความมืดเพราะมีดวงตาพิเศษ ก็อาจจะจริงที่สัตว์ดังกล่าวแลเห็นสิ่งต่างๆ ในความมืดสลัวดีกว่าคน แต่ในที่มืดมันก็ไม่เห็นอะไรเหมือนกัน แมวและนกฮูกมองเห็นดีกว่าเราในที่ๆ มีแสงเพียงเล็กน้อยเพราะรูม่านตาเปิดได้กว้างกว่าและรับแสงได้ดีกว่า

คำถามท้ายเรื่อง

1. เพราะเหตุใดเราจึงมองไม่เห็นอะไรในความมืด
2. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการเขียนเรื่องนี้
3. เพราะเหตุใดแมวและนกฮูกจึงมองเห็นในความมืดได้ดีกว่ามนุษย์
4. ดวงตาพิเศษ ของนกฮูกหมายถึงอะไร

เรื่องที่ 3 ตุ๊กแก ดับแก

ย้อนสู่วัยเด็กของหลาย ๆ ท่านที่มีวัยเลยเกือบครึ่งศตวรรษไปแล้ว คงจำได้ว่าขณะที่เราเข้านอน ยามตีสงัด จะได้ยินเสียงซึ่งฟังแล้วชวนสยองขวัญ สันอารมณ์จนต้องรีบห่มตานอน ตุ๊กแก....ตุ๊กแก.....ตุ๊กแก ประกอบกับเรื่องเล่าต่าง ๆ นานาของปู่ ย่า ตา ยาย รวมถึงลักษณะรูปร่างอันเป็นปมปมน่าเกลียด ตลอดจนพฤติกรรมอันน่าฉงนในการเกาะติดข้างฝาของมันจะอะไรเสียอีกละ สิ่งทีกล่าวถึงนั่นก็คือ “ตุ๊กแก”

ถ้าพิจารณาทางแง่สัตววิทยาแล้ว ตุ๊กแกจัดเป็นสัตว์เลื้อยคลาน สังกัดในวงศ์ เกกโคนิดี (Kekkonidae) ตุ๊กแกในบ้านเราหรือที่รู้จักกันในชื่อฝรั่งว่า โตเก้(Tokey) ซึ่งฝรั่งส่วนมากมักเหมารเรียกว่า เกกโค (Gecko) นั้น มีความเด่นประจำตัวของมันจนใช้แยกชนิดจากสัตว์เลื้อยคลานประเภทอื่น ๆ คือ เสียงดังฟังชัด และความสามารถในการไต่พื้นผิวเรียบตามแนวตั้งฉากได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนสาเหตุที่ว่าทำไมตุ๊กแกร้องนั้นไม่ใช่เนื่องจากดับแก ดังสำเนียงที่ตุ๊กแกร้อง เพราะถ้าฟังนาน ๆ เข้าจะเพี้ยนจาก ตุ๊กแก....ตุ๊กแก จนเป็นต๊ับแก....ต๊ับ....แก.....ต๊ับแก อันเป็นที่มาของเรื่องเล่าว่าตุ๊กแก เมื่อโตเต็มที่จนดับแกหรือสุดดีแล้ว ก็จะมีเสียงเรียกให้งูเขียวพระอินทร์หรืองูเขียวดอกหมาก ซึ่งเป็นงูเขียวที่ค่อนข้างจะอยู่ใกล้ชิดกับบ้านเรือนมนุษย์มากที่สุด ขอบอกจับเหยื่อพวกหนู จิ้งจก แมลงกินเป็นอาหาร ถูกชักชวนให้มากินดับของตุ๊กแกจนเกิดเป็นคำกล่าวและความเชื่อต่อกันมาว่า “งูเขียวกินดับตุ๊กแก” ซึ่งนักสัตววิทยาก็ยังพิสูจน์ไม่ได้ถึงเรื่องนี้

ฉะนั้นสาเหตุการร้องของตุ๊กแกจึงมาจากข้อแรกคือ เป็นพฤติกรรมการมีเขตแดน ตุ๊กแกจะประกาศพื้นที่ยึดครอง เช่น ห้องนี้ หรือบ้านนี้เป็นของข้าพเจ้าโดยการตะโกน ร้องบอกตุ๊กแกตัวอื่น ๆ ให้รู้เพื่อจะได้ไม่ถูกล้ำเข้ามารบกวนหรือแย่งอาหารจากบริเวณเดียวกัน ข้อสองคือ ใช้เสียงเป็นตัวเกี้ยวพาราสี ดึงดูดเพศตรงข้ามเพื่อผสมพันธุ์เพราะเสียงที่ดังและสำเนียงการร้องจะเป็นสิ่งเย้ายวนใจได้อย่างดีสำหรับตุ๊กแกด้วยกัน แต่เสียงนั้นอีกแหละที่เป็นตัวก่อความสยองขวัญแก่มนุษย์ไม่น้อย

ความพิสดารไปจากสัตว์อื่นของตุ๊กแกอีกอย่างคือ ความสามารถทางกายกรรม ไต่แก ไต่ฝา หรือผนังที่เรียบสนิท เช่น กระฉก ไต่ในแนวดิ่ง หรือตั้งฉากกับพื้น ทั้งนี้เพราะธรรมชาติให้อุปกรณ์อวัยวะพิเศษแก่ตุ๊กแก นิ้วตีนแต่ละนิ้วจะมีร่อง และสันเล็กเป็นแถวขวางไปมาบน

ฝาดื่น ทำไมต้องพิเรนไปไต่ข้างฝาเช่นนี้ น่าจะมีคำตอบได้ว่าตุ๊กแกกินแมลงเป็นอาหาร มีอุปกรณ์จับแมลงคือลิ้น ซึ่งขลิบด้วยน้ำลายเหนียว และป้อมลิ้น มันจึงต้องคืบคลานเข้าไปหาเหยื่อให้ประชิดตัวที่สุดด้วยความเงียบและแลบ

ลิ้นวัดเหยื่อพวกแมลง เช่นยุง ตัวมด แมลงหวี่ ตั๊กแตน หิ่งห้อย มักพบว่า แมลงที่บินบนที่สูงจะเป็นเหยื่ออันโอชะของตุ๊กแก เพราะความชะล่าใจนี้ไม่ถึงว่าจะมีสัตว์ใดอาจหาญป็นปายมาทำร้ายได้นั่นเอง

ปัจจุบันเราแทบจะไม่ได้ยินเสียงดับแก่ ดับแก่ หรือ ตุ๊กแก ตุ๊กแก กันให้สยงขวัญกันอีกแล้ว ทั้งนี้ด้วยสาเหตุต่าง ๆ นานา เช่น ลักษณะบ้านเรือนที่มิดชิดกว่าแต่ก่อน ทำให้ตุ๊กแกไม่มีที่ซ่อนตัว อาหารการกินคือแมลงต่าง ๆ ลดน้อยลงหรือเป็นพิษเพราะการใช้สารเคมี ยามาแมลง ซึ่งตุ๊กแกพลอยฟ้าพลอยฝนไปด้วย ตลอดจนความเชื่อโบราณที่นำตุ๊กแกไปเป็นยารักษาโรค ไม่ว่าจะเป็นยาไทย หรือยาจีนแผนโบราณด้วย ซึ่งมีการใช้อยู่อย่างแพร่หลาย

ตุ๊กแกถูกจับมาขายและแปรสภาพเป็นตุ๊กแกตากแห้ง ตุ๊กแกรมควันโดยเสียบอยู่บนไม้ไผ่แผ่เป็นแผง ตลาดส่วนใหญ่คือ ประเทศจีนและฮ่องกง นี่เองน่าจะเป็นสาเหตุหลักอันหนึ่งของการที่เรขาดตุ๊กแกไปจากชีวิตประจำวันของคนไทย

ถึงเวลาแล้วหรือยังที่จะแสวงหาสัตว์แวดล้อมของชีวิตไทยกลับคืนมา เพื่อความสมบูรณ์ของความเป็นไทย

คำถามท้ายเรื่อง

1. จงบอกลักษณะพิเศษของตุ๊กแกว่ามีอะไรบ้าง
2. เหตุใดตุ๊กแกจึงร้องเสียงดัง
3. ทำไม ในปัจจุบันจำนวนของตุ๊กแกจึงลดน้อยลง

เรื่องที่ 4 บัวขาวและบัวแดง

บัวขาวและบัวแดงเป็นพืชล้มลุกชนิดหนึ่ง มีเหง้าฝังอยู่ใต้ดินเหมือนบัวทั่ว ๆ ไป ลักษณะใบจะกลมใหญ่ ขอบใบจะมีลักษณะเป็นหยักเหมือนฟันเลื่อย ออกดอกเดี่ยว บัวขาวจะออกดอกสีขาวและบานในตอนเช้า ส่วนบัวแดงจะออกดอกสีแดง และจะบานในตอนกลางวัน ทั้งบัวขาวและบัวแดงมักจะขึ้นตามหนองน้ำหรือท้องนา เราจึงมักเก็บมาทำเป็นอาหาร โดยนำก้านดอกมารับประทานสด หรือนำมาประกอบในการปรุงอาหารต่าง ๆ

คำถามท้ายเรื่อง

1. บัวขาวและบัวแดงมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
2. การปลูกบัวขาวและบัวแดงทำให้เกิดประโยชน์ในด้านใดบ้าง

เรื่องที่ 5 เคล็ดลับในการจำ

หลายเดือนมาแล้ว ผมได้พบกับคุณพิชยวาสนาส่ง บุคคลผู้ซึ่ง ผมมีข้อสงสัยว่าทำไมสามารถรับรู้และจดจำอะไรได้กว้างขวางถามเรื่องอะไร ท่านก็ตอบได้หมดและตอบได้อย่างลึกซึ้งละเอียดถี่ถ้วน

ผมได้ตั้งคำถามว่า “อาจารย์ครับทำอย่างไรถึงจำอะไรต่ออะไรได้มากมายเหลือเกิน” อาจารย์พิชย ได้เปิดนิตยสารต่างประเทศให้ดูรูปนก แล้วถามว่า เห็นอะไรในภาพนี้ ผมตอบว่า “เห็นนกบิน”

อาจารย์ชี้ให้ดูแล้วอธิบายว่า “นกตัวนี้ ขณะที่บินปีก 2 ข้างของมันจะกางออกอย่างเต็มที่ ขาทั้งสองเหยียดแนบตัวไปข้างหลัง ทำให้มันสามารถแหวกอากาศได้เต็มที่ มันมีสีสันต่างๆ ประกอบกัน ปีกและลำตัวสีน้ำตาลอ่อนปนแก่ มีเหลืองแซมปากมีสีดำและขาวผสมกัน ได้ภาพมีคำอธิบายบอกชื่อของนก บอกว่านกตัวนี้อยู่ในประเทศไหน กินอะไรเป็นอาหาร ชอบภูมิอากาศแบบไหน อายุเฉลี่ยกี่ปี ด้วยวิธีทำให้ผมสามารถจำนกตัวนี้ได้อีก 2 ปีมาถามผมก็ยังจำได้”

ผมถึงบางอ้อตรงนี้เอง คนที่จดจำอะไรได้มากๆ จะมีคุณสมบัติที่สำคัญคือไม่มองอะไรอย่างผิวเผินหากแต่มองอย่างพินิจพิเคราะห์ ช่างสังเกตและจดจำ ไม่มองเพียงปรากฏการณ์ แต่มองถึงที่มาของมันด้วย ด้วยวิธีนี้ทำให้สามารถเก็บเกี่ยวเอาสิ่งมีค่าความรู้มาประเทืองสติปัญญาได้ ได้ความรู้ ได้ข้อมูลมากก็ช่วยให้การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ทำให้ถูกต้องและถูกทางดียิ่งขึ้นนี่ก็เป็นอีกแง่หนึ่งที่นำศึกษานะครับ

คำถามท้ายเรื่อง

1. วิธีการจำอะไรให้ดีขึ้นเราควรทำอย่างไร
2. คำว่า ปรากฏการณ์ นั้นมีความหมายว่าอย่างไร
3. เรื่องเคล็ดลับในการจำนี้ให้ประโยชน์ต่อผู้อ่านอย่างไรบ้าง

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

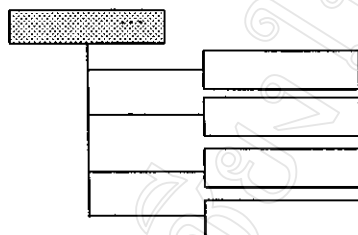
แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าข้อความที่อ่านนั้น ถูก หรือ ผิด หากถูกให้ทำเครื่องหมาย / หน้าข้อ และหากผิดให้ทำเครื่องหมาย X หน้าข้อ

- _____ 1. โครงสร้างระดับยอดคือรูปแบบการเรียบเรียงความคิดในบทอ่าน ที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นโครงสร้างเรื่องทั้งหมด และเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น
- _____ 2. โครงสร้างเรื่องก็คือแนวทางที่ผู้เขียนได้วางไว้ก่อนที่จะเขียนเรื่อง หรือบทอ่าน มี 3 ระดับ คือ โครงสร้างระดับยอด ระดับกลาง และระดับล่าง
- _____ 3. โครงสร้างระดับยอดมีทั้งหมด 6 ชนิด
- _____ 4. โครงสร้างระดับแบบกลุ่มรายการจะเป็นการให้ข้อมูลเสนอตัวอย่าง หรือใช้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่า 1 อย่าง ขึ้นไป
- _____ 5. โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผลเนื้อเรื่องจะมีความสัมพันธ์กันเชิงเหตุผล
- _____ 6. โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไขจะประกอบด้วยส่วนที่เป็นเหตุและผลทุกรูปแบบที่มีใจความคาบเกี่ยวกันระหว่างปัญหาและการแก้ไข
- _____ 7. โครงสร้างระดับยอดจะชี้ให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของหัวข้อ 2 หัวข้อ ขึ้นไป
- _____ 8. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการจะมีลักษณะคล้ายกับโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยายมากที่สุด
- _____ 9. คำชี้แนะที่มักพบในโครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบคือคำว่า ข้อสงสัย รอดผล การ พิจารณา
- _____ 10. คำชี้แนะที่มักพบในโครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย คือคำว่า นอกจากนี้ ประกอบด้วย อีกด้านหนึ่ง

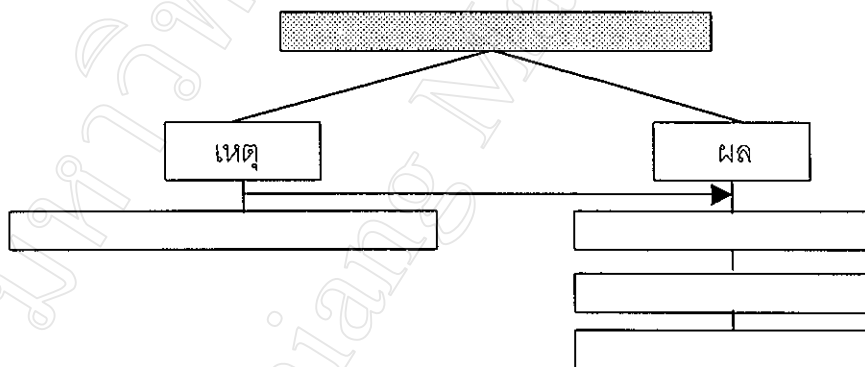
ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยกากบาท(X)
 ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูก ลงในกระดาษคำตอบ
 จากข้อ 11-15 ให้นักเรียนพิจารณาว่าลักษณะแผนผังโครงสร้างระดับยอดต่อไปนี้
 เป็นโครงสร้างระดับยอดชนิดใด

11.

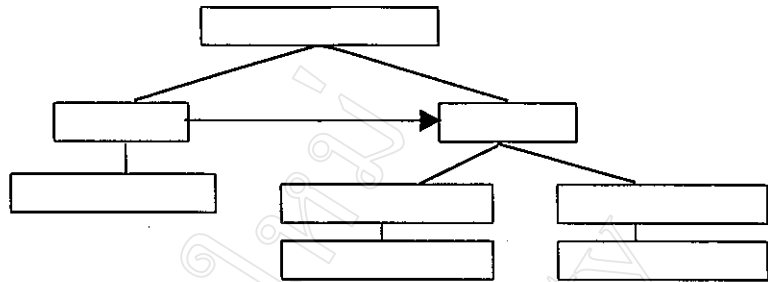
- ก. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
- ข. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
- ค. โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข
- ง. โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

12.

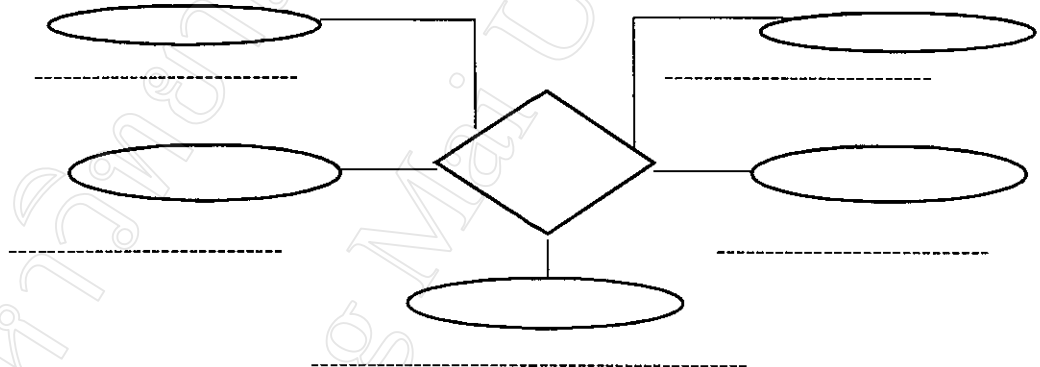
- ก. โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ
- ข. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
- ค. โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข
- ง. โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

13.

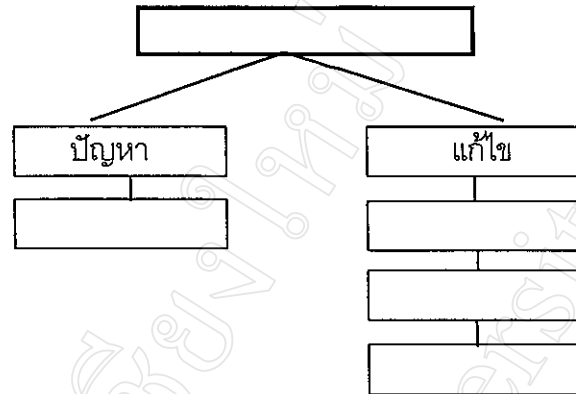
- ก. โครงสร้างระดับยอดแบบเปรียบเทียบ
- ข. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
- ค. โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข
- ง. โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

14.

- ก. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
- ข. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
- ค. โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข
- ง. โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

15.

- ก. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการ
- ข. โครงสร้างระดับยอดแบบกลุ่มรายการของการบรรยาย
- ค. โครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข
- ง. โครงสร้างระดับยอดแบบเหตุและผล

เฉลยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

ตอนที่ 1

1. ถูก
2. ถูก
3. ผิด
4. ผิด
5. ถูก
6. ถูก
7. ถูก
8. ถูก
9. ผิด
10. ถูก

ตอนที่ 2

11. ก
12. ก
13. ก
14. ข
15. ค

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางหทัยกาญจน์ เปรมใจสุข
วัน-เดือน-ปีเกิด	15 มีนาคม 2516
ที่อยู่ปัจจุบัน	336/63 หมู่บ้านพรพิงค์ 2 ตำบลสันทรายน้อย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	2533 มัธยมปลาย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย เชียงใหม่ 2537 ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) วิชาเอกการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	2537-2544 โรงเรียนเชียงใหม่เทคโนโลยี